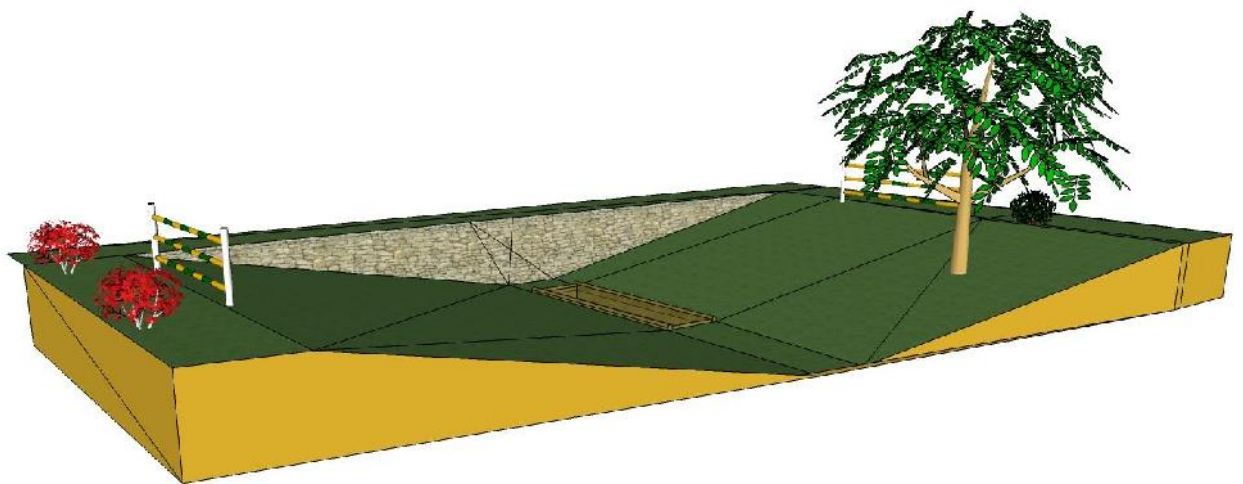

PRIRUČNIK

ZA POSTAVLJAČE PARKURA

2014

Eduard Petrović, dipl. Trener i međunarodni Postavljač parkura

UVOD

Znanje i iskustvo postavljača parkura je vrlo važan dio preponskog sporta, a razvoj do odgovornog, iskusnog i uspješnog postavljača je dug i zahtjevan.

Često je put do uspješnog postavljača parkura trnovit te je potrebno puno entuzijazma, strasti i strpljenja.

Potrebno je mnogo puta asistirati već afirmiranim postavljačima, imati vlastita natjecateljska iskustva i sudjelovati na što većem broju seminara za postavljače parkura.

Mnogo su puta uvijeti teški – vrućina, pljusak, teški materijali, malo vremena za postavljanje novog parkura; no ovo je samo dio problema s kojima se postavljač mora suočiti. Istovremeno treba biti otvoren za sugestije iskusnijih postavljača, natjecatelja, tehničkih delegata i sudaca.

Usprkos svim teškoćama, postavljanje parkura može biti vrlo kreativan i stimulativan posao.

Dobar postavljač parkura treba utakmice učiniti uzbudljivima i privlačnim gledateljima, a da se pritom ne zaboravi cilj svakog postavljača, a to je isključivo stvaranje ritmičnih parkura koji će, sukladno težini, omogućiti natjecatelju tehnički ispravno natjecanje.

Postavljač parkura jahačev je učitelj, a ne neprijatelj koji mu postavlja zamke na terenu.

Zato se nadam da će ovaj priručnik doprinjeti školovanju što boljih postavljača parkura.

„Dobro je biti važan Postavljač parkura – još bolje je biti jako važan Postavljač parkura ali najvažnije je biti dobar Postavljač parkura”

Međunarodni postavljač parkura “Level 3” (FEI)

Eduard Petrović

12. PREPONE

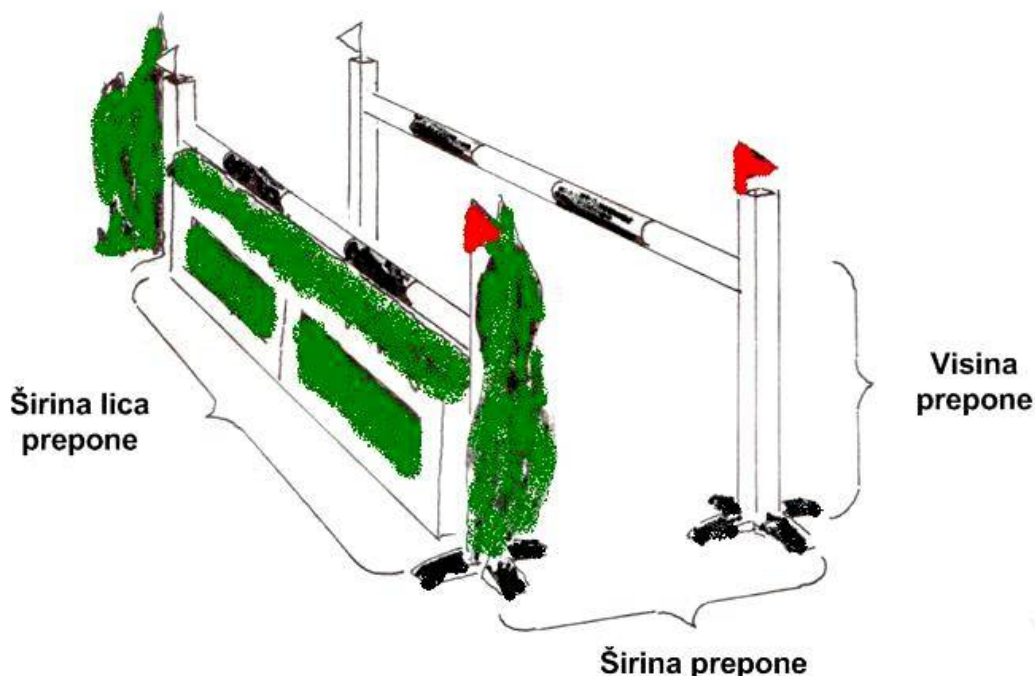
12.1. Veličine prepona

Prema Pravilniku FEI-a, prepone **ne smiju biti više od 170 cm**, osim u utakmicama Snaga skoka i Snaga i umijeće ili kod postavljanja rekorda skoka uvis. Širinske prepone **ne smiju biti šire od 200 cm**, osim prepone od trostruke motke koja može biti široka najviše 220 cm. Ta se pravila primjenjuju i u utakmicama s jednim ili više baraža. Vodeni rov ne smije biti širi od 450 cm, uključujući i odskočni element, osim rova koji se preskače kod postavljanja rekorda skoka udalj. Mali vodeni rov (tzv. liverpul) također ne smije biti širi od 200 cm.

Najveće dopuštene visine i širine prepona propisane su pravilnicima nacionalnih i međunarodnih konjičkih saveza, istaknute su u konačnim pravilima natjecanja i moraju se u cijelosti poštovati. Međutim, ako su najveće dopuštene dimenzije zanemarivo malo premašene, zbog materijala koji se upotrebljava u gradnji prepona i/ili zbog položaja prepone na tlu, to se ne smatra prelaženjem propisanih maksimalnih dimenzija, ali je pritom najveće dopušteno odstupanje od pravila 5 cm visine i 10 cm širine.

Stupanj težine utakmice ne može se procijeniti samo mjerenjem pojedinačnih prepona i kombinacija, nego se određuje na osnovi vlastitog iskustva.

DEFINICIJA PREPONE

12.7. Vrste prepona

Prepone moraju biti privlačne u svojem cjelovitom obliku i izgledu, razlikovati se od okoline i uklapati se u nju. Prepone i njihovi sastavni dijelovi moraju biti napravljeni tako da se mogu srušiti, ali ne smiju biti tako lagane da padnu na najmanji dodir, ili pak toliko teške da uzrokuju pad ili ozljedu konja. Prepone ne smiju biti sagrađene nesportski, tj. tako da predstavljaju neugodno iznenađenje za gostujuće natjecatelje.

Osnovna je podjela prepona na:

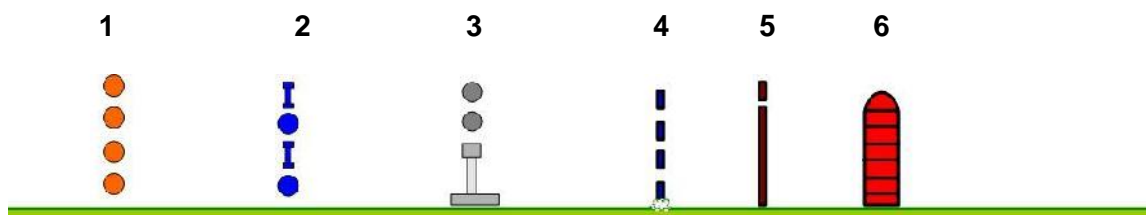
- visinske
- visinsko – širinske
- širinske

12.7.1. Visinske prepone

Bilo koja prepona može biti visinska, ako se svi dijelovi od kojih je napravljena, nalaze u jednoj vertikalnoj ravnini na strani odskoka, te ako ispred prepone nema ograde, živice, rubnika, (nasipa) ili jarka s vodom ili bez nje.

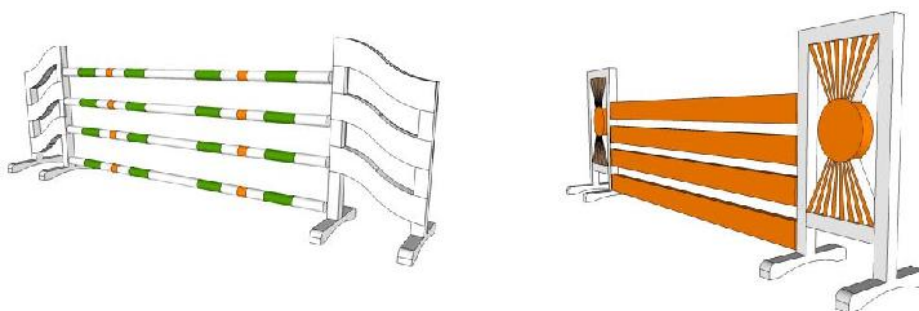
Visinske prepone, prema materijalu koji se upotrebljava u njihovoj gradnji, dijelimo na stacionate, ograde i zid.

Primjer visinskih prepona (pogled sa strane)

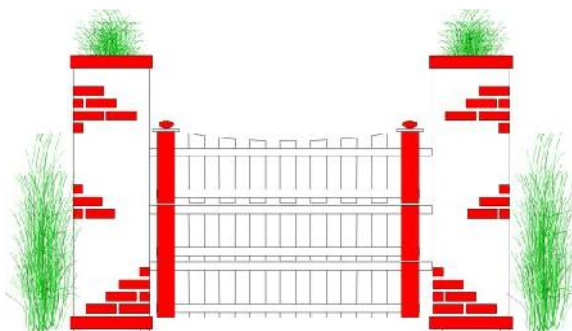
STACIONATE (primjer 1 - 4) mogu biti sagrađene samo od motki, gusto ili rijetko postavljениh, ili od kombinacije motki i različitih dekoracijskih materijala, daski (planki), ograda, plotova ili dijelova zida. Stacionate visoke 100 do 110 cm sastoje se od tri do pet motki, visoke 120 cm od četiri do pet motki, a visoke 130 cm i više od četiri do šest motki. Razmak između motki, daski (planki) ili dijelova ograde mora biti najmanje 10 cm.

Primjer stacionate s motkama i daskama (plankama)

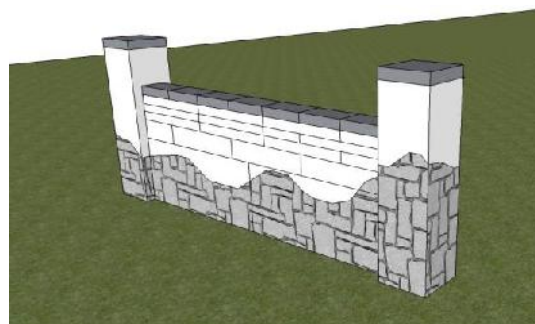
OGRADOM se smatraju svi elementi prepone, osim motki i daski (planki) koji vise u držačima (šalicama) i mogu cjelovito ili djelomično ispuniti preponu, kombinirani s jednom ili više motki.

Cjelovita se ograda može koristiti u gradnji prepone, samo ako je napravljena od nekoliko dijelova. Gornji dio takve prepone mora se lako rušiti, mora ležati u ravnim držačima (šalicama), kao i ostali elementi ograde. Iznad teške ograde treba biti jedna ili nekoliko motki.

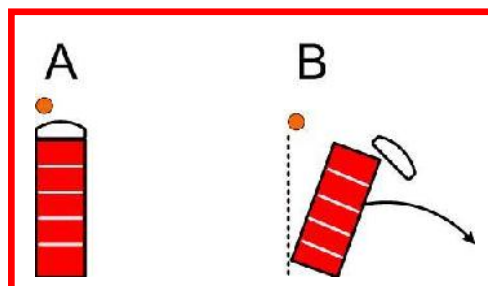

ZID može biti bijel, crven, tamnocrven, siv ili drugih boja koje oponašaju građevinske materijale.

Osnovni dio zida može biti visok najviše 80 cm, a dograđeni dio 10 i 20 cm. Zid se može nadograditi motkama, a pritom je važno da razmak između zida i motke bude najmanje koliko je debljina motke.

Kad se motka nalazi iznad zida, ali ne i u vertikalnoj ravnini na strani odskoka, rušenje gornjeg dijela zida kažnjava se kaznenim bodovima jer je u tom slučaju zid visinsko-širinska prepona. Kad se motka nalazi u vertikalnoj ravnini na strani odskoka (A), zid je visinska prepona, rušenje gornjeg dijela zida (B) ne kažnjava se.

12.7.2. Visinsko – širinske prepone

Visinsko–širinska prepona sagrađena je tako da zahtijeva napor pri skoku u visinu i širinu. Konstrukcija može biti od motki ili kombinacije motki i daski (planki), plotova, ograde, dijelova zida ili jarka s vodom ili bez nje. Stražnji je dio prepone uvijek napravljen samo od jedne motke.

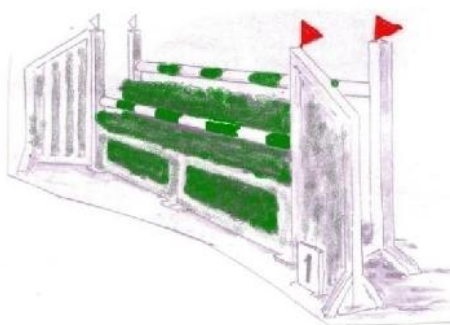
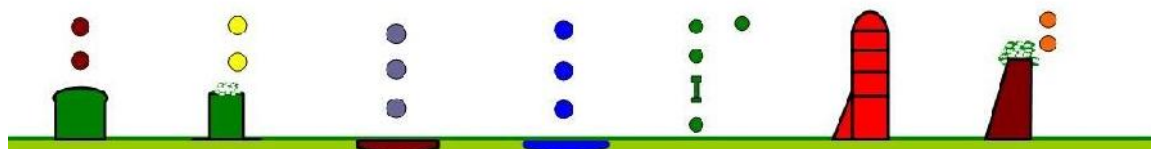
Osnovne vrste visinsko–širinskih prepona:

- duplebar
- paralelni okser
- triplebar

Međuvrsta prepone (DUBLEBAR)

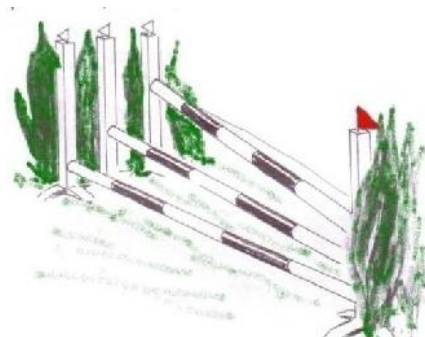
Međuvrsta prepone, između visinskih i visinsko-širinskih, zove se duplebar. Iako ove prepone ne traže veliki napor skakanja udalj, pripadaju vrsti visinsko-širinskih prepona. Primjeri takvih prepona mogu biti lagane **lepeze**, **X-okseri** i **stacionate** koje nemaju sve dijelove u vertikalnoj ravnini na strani odskoka, ili uski okseri kojima je prednja strana niža od 5 do 10 cm. I **zid s nagnutim licem** na strani odskoka, pripada ovoj vrsti prepona, osim u utakmicama Snaga skoka, kada pripada visinskim preponama.

Primjeri duplebara (pogled sa strane)

Duplebar se najčešće upotrebljava u utakmicama za mlade konje i jahače, kao prva prepona po redu, ili kao jedna od prepona u kombinaciji.

LEPEZA može biti lijeva ili desna, ovisno o smjeru iz kojeg se na nju dolazi, a unutarnja strana prepone mora imati samo jednu blendu ili stup. Ova se prepona nikada ne smije koristiti u kombinacijama u nižim kategorijama utakmica.

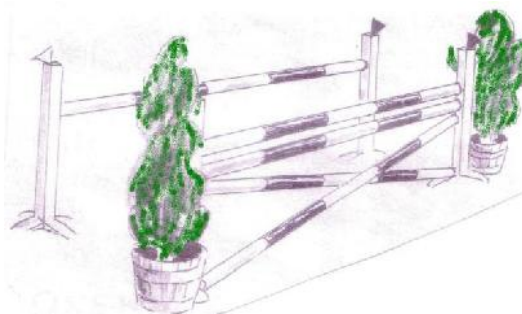
OKSER I TRIPLEBAR

Primjeri oksera i triplebara (pogled sa strane)

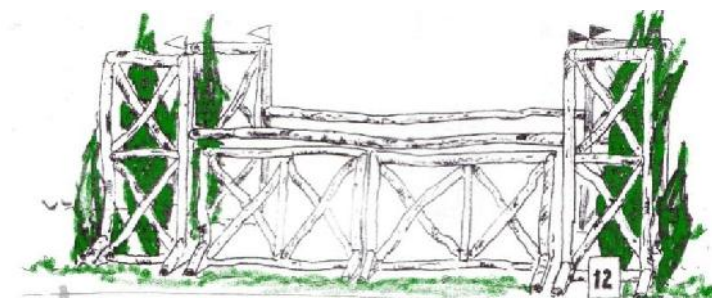
1. Paralelni okser s motkama
2. Triplebar s motkama
3. Paralelni okser sa šibljem
4. Paralelni okser s vodenim rovom

Paralelni okser (primjeri 1, 3, 4) je visinsko-širinska prepona čija razlika između visine prednjeg i stražnjeg dijela nije veća od 5 cm, a ;širina veća od visine.

Triplebar (primjer 2) od oksera se razlikuje po tome što ima tri reda: prednji, srednji i stražnji. Širina te prepone može biti 20 cm veća od najveće dopuštene širine oksera u određenoj kategoriji utakmice.

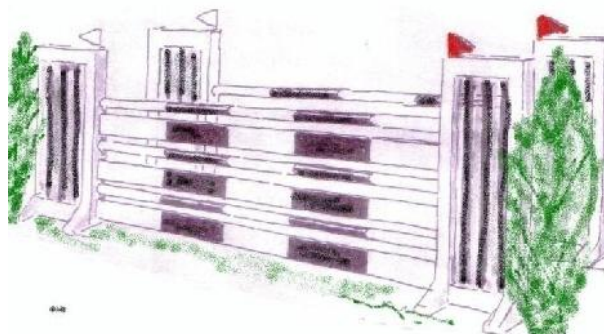

Okser od ograde i brezove motke s korom

Pri gradnji ove prepone treba voditi računa o sigurnosti i upotrebljavati samo vijke s maticom. Uz malo truda, gradnja je ove prepone veoma jeftina, ali njena trajnost nije velika (dvije-tri godine).

Kombinacija daski (planki) i motki

Kombinacijom daski i motki prepona dobiva masivni izgled, što je čini težom za preskakanje. U utakmicama za mlade konje takvu preponu treba izbjegavati kao prvu po redu i kao jednu od prepona u kombinaciji.

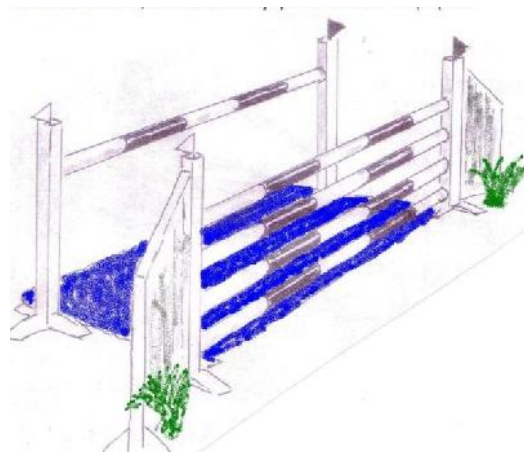
Dio zida ili cijeli zid

Ovo je jedna od najtežih prepona i postavlja se samo u utakmicama u kojima sudjelujuiskusni konji i jahači. Širinu ove prepone treba dobro procijeniti jer zid potiče konja na veću zaobljenost skoka.

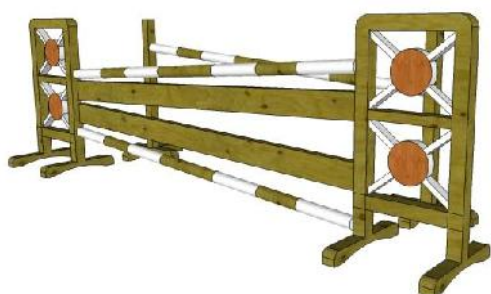
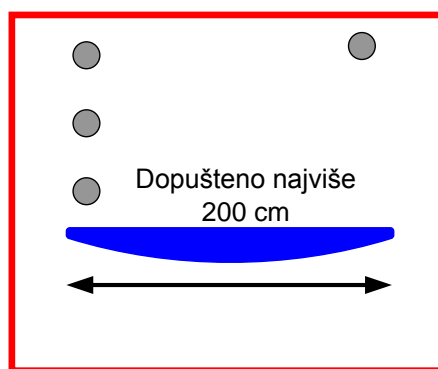
Okser s malim vodenim rovom (liverpulom)

Ova prepona najčešće povećava broj kaznenih bodova u parkuru. U utakmicama za mlade konje bolje ju je postaviti kao (međuvrsnu) visinsku preponu s vodom. Postavljač parkura može pripremiti konje na ovu preponu tako da u prethodnoj utakmici postavi jednu visinsku preponu s vodom na istome mjestu u parkuru.

U utakmicama nižih kategorija ne preporučuje se postaviti ovu preponu s najvećom širinom dopuštenom u toj kategoriji i pri gradnji treba koristiti samo motke jer dodatna dekoracija preponu još više otežava.

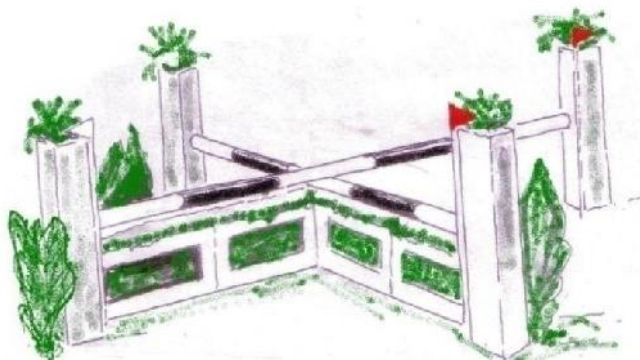
U najvišim utakmicama na elitnim i međunarodnim turnirima, mali vodeni rov može biti širok najviše dva metra, najrazličitije ukrašen.

Švedski okser

Ova visinsko-širinska prepona nipošto se ne postavlja u utakmicama u kojima sudjeluju neiskusni konji i jahači. Motke ne smiju biti kraće od 3,50 m, a razlika u visini prednjeg i stražnjeg dijela prepone najviše 50 cm. Ne smije se postavljati u kombinacijama, već kao samostalna prepona, široka najviše onoliko koliko je dopušteno u određenoj kategoriji utakmice.

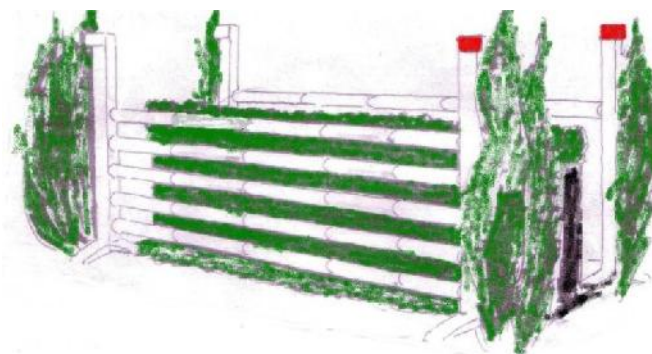
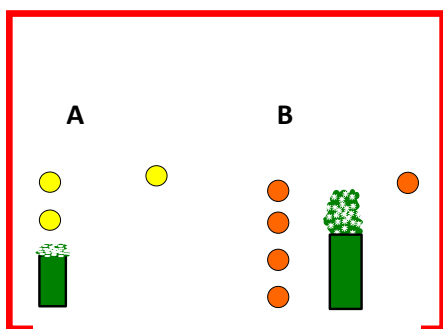
X-okser

Ovo je veoma teška prepona jer konju otežava procjenu najboljeg mjesta za odskok. Treba je izbjegavati u utakmicama u kojima sudjeluju neiskusni jahači i konji, a može se postaviti u utakmici Lov na bodove u kojoj se može preskočiti s obje strane. U tom se slučaju motke postavljaju isključivo s razmakom dvostruke debljine jedne motke i sve moraju ležati u sigurnosnim držačima (šalicama). Daske i ograde ne smiju se koristiti, a mogu se upotrijebiti plotovi (vidi sliku), ali se tada preponu smije preskočiti samo s jedne strane. Motke ne smiju biti kraće od 4 metra, a prepona ne šira od 120 cm.

Okser sa živicom

Okser sa živicom (vidi sliku) danas se rijetko može vidjeti na turnirima, osim na derbijima u Hamburgu i Hicksteadu. Drvene kutije u kojima je živica ili šiblje u sredini oksera (B) pripadaju prošlosti i ne smiju se više postavljati, osim na prednjem dijelu prepone (A).

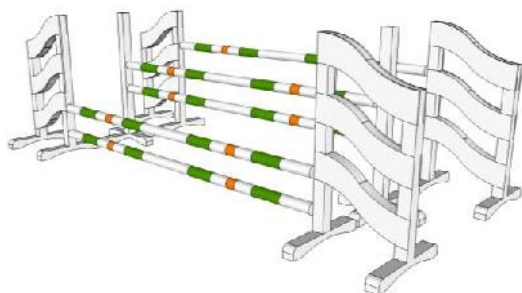

Triplebar

Triplebar je visinsko-širinska prepona koja se od oksera razlikuje po tome što ima tri reda motki: prednji, srednji i stražnji.

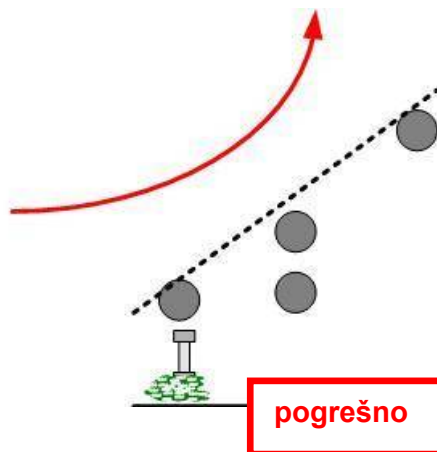
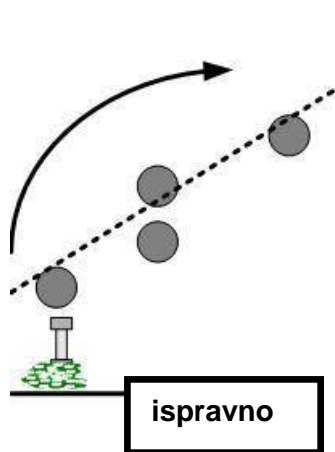
Prednji je dio uvijek najniži - 60 do 80 cm u utakmicama s visinom prepona 110 cm, te 70 do 90 cm u utakmicama s visinom prepona 130 cm. U utakmicama s preponama nižim od 110 cm triplebar se ne postavlja. U sredini mogu biti dvije motke ili donja daska, a gornja motka-ograda, nije dopuštena. Objе motke (ili daska i motka), moraju biti više od najviše motke u prednjem redu. U stražnjem redu uvijek mora biti samo jedna motka. Izgled i raspored motki u sva tri reda prepone treba biti takav da stvara konveksnu, a ne konkavnu liniju. Triplebar je teška prepona zbog svoje širine, posebice ako je visina prednjeg reda veća od 90 cm. Strogo je zabranjeno postaviti triplebar kao B ili C preponu u kombinacijama.

(Triplebar na slici prikazuje posve pravilan raspored motki jer s prednje strane ta prepona mora izgledati kao stacionata s posve jednakim razmacima između redova motki.)

Širina triplebara može biti najviše 20 cm veća od najveće dopuštene širine oksera u određenoj kategoriji utakmice, ali nikad veća od 220 cm.

Ispravno postavljen triplebar mora imati konveksni izgled kako bi konje poticao na zaobljeni skok.

12.7.3. Širinske prepone

U širinske prepone spadaju veliki vodeni rov i nadograđeni veliki vodeni rov, ako visina motke nije veća od 110 cm.

Veliki vodeni rov

Nadograđeni veliki vodeni rov

VELIKI VODENI ROV

Kod **velikog vodenog rova** nema elemenata čije se rušenje kažnjava, nego se kazneni bodovi dobivaju ako konj ugazi u vodu ili stane na bijelu crtu na strani doskoka.

Ova vrsta prepone ne upotrebljava se u brzinskim utakmicama niti u baražu, kao ni u utakmicama s preponama **nižim od 120 cm**.

Vodeni rov ne smije imati preponu ispred, u sredini ili iza vode. Na strani odskoka može se

postaviti samo odskočni element koji smije biti visok **najviše 50 cm**. Odskočni element može biti zid, šibljica ili ogradica. Vodeni rov može biti fiksni, tj. iskopan na terenu, ili pomični, gumeni (potrebno je šest do osam osoba za njegovo premještanje). Duljina prednje strane (lica prepone) mora biti barem 30 posto veća od širine vodenog rova. Širina velikog vodenog rova može biti **najmanje 250 cm i najviše 400 cm**, a mjeri se od odskočne strane odskočnog elementa do kraja plastelina na strani doskoka.

Voda mora biti tirkiznoplave boje, (plavoj se dodaje malo zelene i bijele). Tako konj ne vidi dno i dubinu vode pa izvodi bolje skokove. Na doskočnoj strani vodenog rova treba postaviti bijelu drvenu letvu ili neku drugu bijelu oznaku, (npr. obojenu vatrogasnu cijev). Na međunarodnim turnirima upotrebljava se plastelin na plastičnoj vrpici. Voda ne smije prekrivati bijelu liniju doskoka.

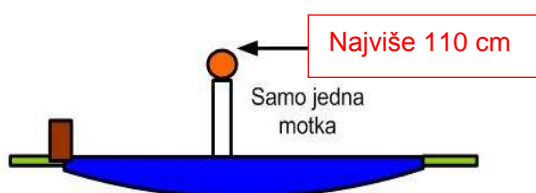

Primjeri velikog vodenog rova

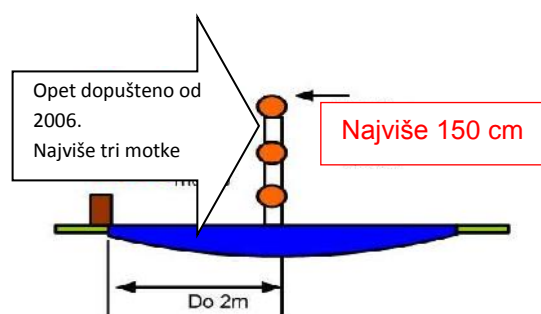
NADOGRAĐENI VELIKI VODENI ROV

Kod **nadograđenog velikog vodenog rova** kazneni se bodovi dobivaju ako konj sruši motku iznad vode. Ako je postavljena bijela vrpca, ne kažnjava se ako konj stane na nju.

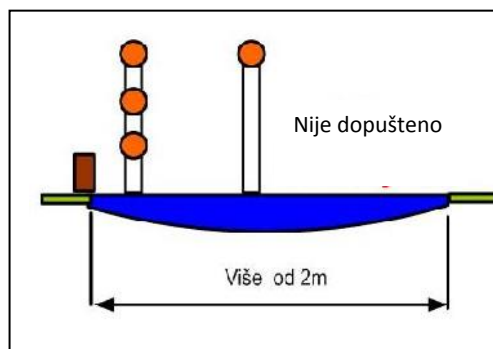
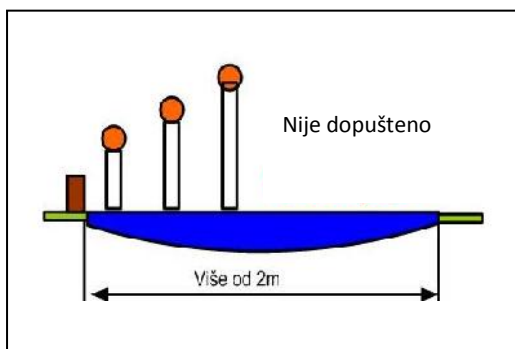
U utakmicama kategorije L i M nadograđeni veliki vodeni rov može biti užji, primjerice 200 do 300 cm, s jednom motkom iznad vode. Natjecateljima treba omogućiti da što ranije priviknu konje na vodene prepreke malih širina.

U najvišim utakmicama na elitnim i međunarodnim turnirima od 2006. godine ponovno je dopušteno postavljanje visinske prepone (stacionate) iznad velikog vodenog rova. Dopušteno je postavljanje najviše tri motke. Vanjski rub odskočnog elementa i motke ne smije biti širi od 200 cm. Širina vodenog rova može biti najveća dopuštena duljina vodenog rova u kategoriji utakmice.

Nekad je bilo dopušteno postavljanje i drugih prepona, poput triplebara i oksera, iznad velikog vodenog rova.

MALI VODENI ROV (liverpul)

Mali vodeni rov na turnirima je nezaobilazna prepona u svim kategorijama utakmica, prvenstveno kao priprema mladih konja za veliki vodeni rov.

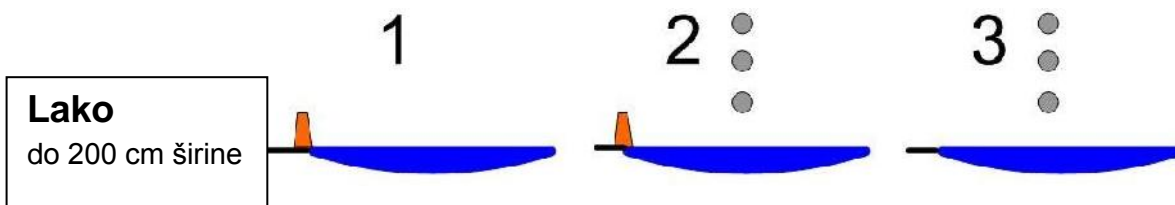
Težina preskakanja malog vodenog rova nije samo u njegovoj širini (ne smije biti veća od 200 cm), nego i u vrsti prepone i njenom položaju iznad vode.

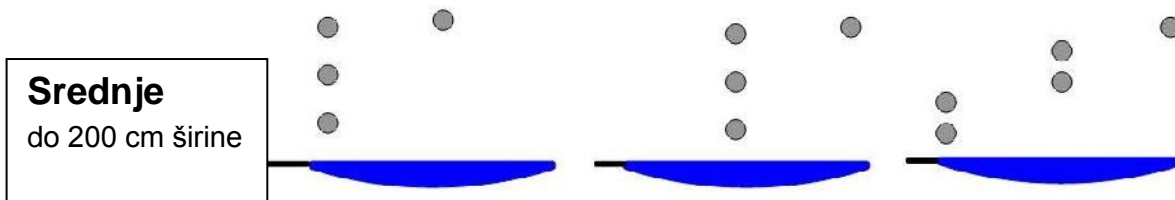
Mali vodeni rov nadograđen je raznim vrstama prepona, koje treba postupno uvoditi. Utjecaj na odskočni i doskočni razmak od osnove prepone postiže se tek kad mali vodeni rov prelazi 100 cm ispred ili iza osnove prepone.

Težina malog vodenog rova mora odgovarati kategoriji utakmice.

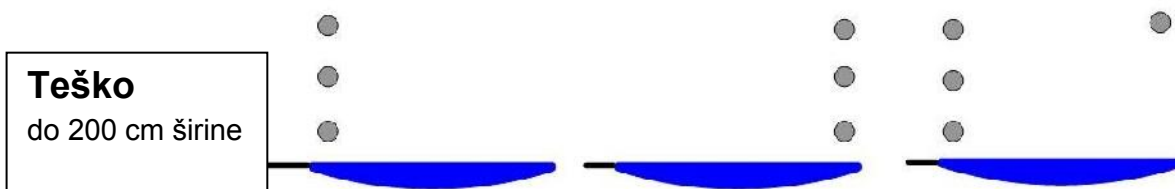
U utakmicama kategorije E i A može se koristiti mali vodeni rov širok 100 do 150 cm, samo s odskočnim elementom, s odskočnim elementom i motkama ili samo s motkama. Kako bi konjima bilo lakše, mali vodeni rov treba postaviti, primjerice, prema izlazu iz parkura i samostalno.

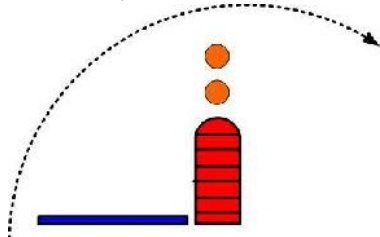
U utakmicama kategorije L, MB i MA mogu se postaviti i druge vrste prepona iznad malog vodenog rova. I dalje treba paziti na širinu rova. U utakmicama kategorije MB i MA mali vodeni rov može biti povezan s drugim preponama ili kao jedna od prepona u kombinaciji.

Na elitnim i međunarodnim turnirima s najtežim kategorijama utakmica može se koristiti i mali vodeni rov najveće dopuštene širine (dva metra), zajedno s teškim položajima prepone (vidi crtež).

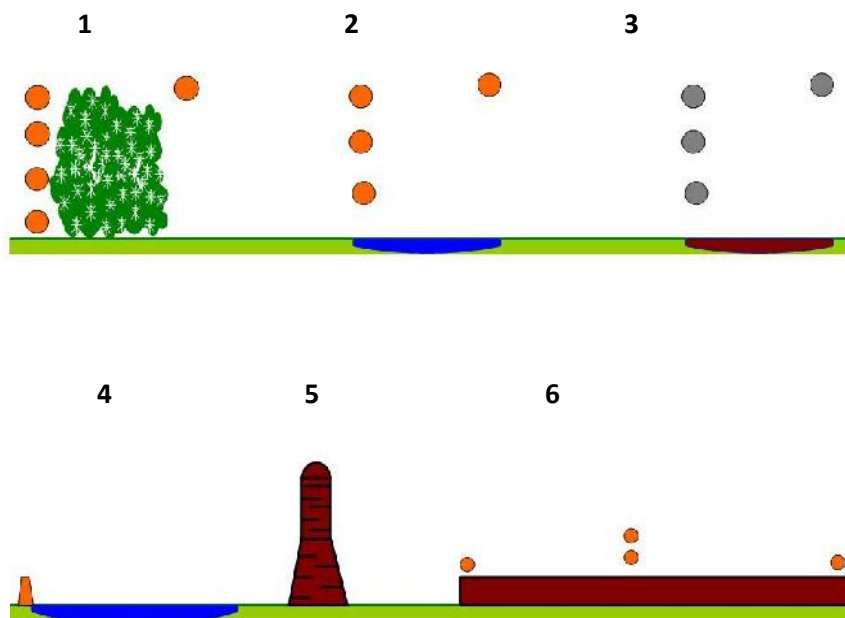

Prema Pravilniku FEI-a, svi elementi visinsko-širinske prepone koje čine širinu prepone moraju biti u sigurnosnim držačima (šalicama). Mali vodeni rov ispred zida ili dijelova zida (na crtežu) nije dopušteno postaviti.

Fiksne prepone

U Derby utakmicama mora 60% prepona biti fiksnog tipa. U osnovi među fiksnim preponama zbrajaju se; čvrste živice (1), iskopani vodeni i suhi rovovi (2 i 3), veliki vodeni rov (4), zid (5) i banketi (6)

Fiksni zid u Aachenu

12.8. Kombinirane prepone

Dvostruke, trostruke i višestruke kombinacije prepona **skupina** su dviju, triju ili više **prepona u nizu** s najmanje jednim galopskim skokom i najviše dva galopska skoka razmaka između njih. Kod kombinacije otvorenog tipa svaki se element mora preskočiti odvojeno i u nizu, bez kruženja oko elementa. Pogreške na svakom pojedinom elementu kažnjavaju se odvojeno. Kombinacije prepona treba upotrebljavati sustavno, pripremajući jahače za sve teže vrste, ovisno o kategoriji utakmice.

Tabela dole prikazuje raznih kombinacija poredanih prema njihovoj težini. Na utakmicama visine 1,40 m i više mogu se koristiti svih prikazanih vrsta. Za utakmice visine 1,30 m mogu se koristiti svih vrsta kombinacija prikazanih u plavom, naranđastom te i zelenom polju. Za utakmice visine 1,20 m mogu se koristiti svih vrsta kombinacija prikazanih u naranđastom i zelenom polju. U nižim utakmicama od 0,80 – 1,00 m mogu se samo koristiti svih vrsta kombinacija prikazanih u zelenom polju.

Primjerenih vrsta kombinacija za utakmice od 0,80 -1,10 m.					
I-I	I- -I	I-II	I- -II	II-I	II- - I
Primjerenih vrsta kombinacija za utakmice od 1,20 m					
I-I-I	I-I- -I	I- -I- -I	I-I- -II	I- -I- -II	I-II-I
I-II- -I	I- -II- -I	III-I	III- -I		
Primjerenih vrsta kombinacija za utakmice od 1,30 m					
I- -I-I	I-I-II	I- -I-II	I-II-II	I-II- -II	I- -II-II
I- -II- -II	I- -II-I	II-I-I	II-I- -I	II- -I-I	II- -I- -I
III-I-I	III- -I-I	III-I- -I	III- -I- -I		
Primjerenih vrsta kombinacija za utakmice od 1,40 m.					
II-II	II-II-I	II-II- -I	II- -II-I	II- -II- -I	II-II-II
II-II- -II	II- -II-II	II- -II- -II	III-II	III- -II	III-I-II
III-I- -II	III- -I-II	III- -I- -II	III-I-II	III-I- -II	III- -I-II
III- -I- -II	III-II -I	III-II- -I	III- - II-I	III- - II- -I	

Utakmice kategorije E

U utakmicama kategorije E, prema Pravilniku HKS-a, postavljač parkura sam odlučuje o upotrebi dvostruke prepone.

Odluka se temelji na stručnoj procjeni spremnosti jahača i konja. Na višednevnim turnirima mogu se prvi dan postaviti parkuri ove kategorije bez kombinacije prepona, a drugi i treći dan, kad se konji naviknu na ambijent i na prepone, postaviti parkur s kombinacijom.

Važno je postaviti kombinaciju na mjesto prema izlazu iz parkura, samostalno, nepovezano s drugim preponama, a u gradnji koristiti samo motke s dva galopska skoka između njih, dakle, postaviti lagani dublebar i stacionatu ili stacionatu - dublebar.

Utakmice kategorije A

Ako su mladi konji nekoliko puta sudjelovali na utakmicama kategorije E i uspješno svladavali laganu dvostruku kombinaciju, teža dvostruka kombinacija u kategoriji A, s okserom kao prvom preponom, dobro treniranom konju ne bi smjela predstavljati veliki problem. I u ovoj je kategoriji dobro postaviti kombinaciju prepona s dva galopska skoka između njih. Ako se turnir održava nekoliko dana, možemo tek drugi ili čak treći dan postaviti kombinaciju s jednim galopskim skokom između prepona. Još uvijek treba dvostruku kombinaciju postaviti na najlakše mjesto u parkuru, a u gradnji koristiti motke ili ih kombinirati s drugim materijalom koji konji dobro poznaju ali samo na ulaznu preponu, što je posebice važno za razvoj mladih konja i jahača.

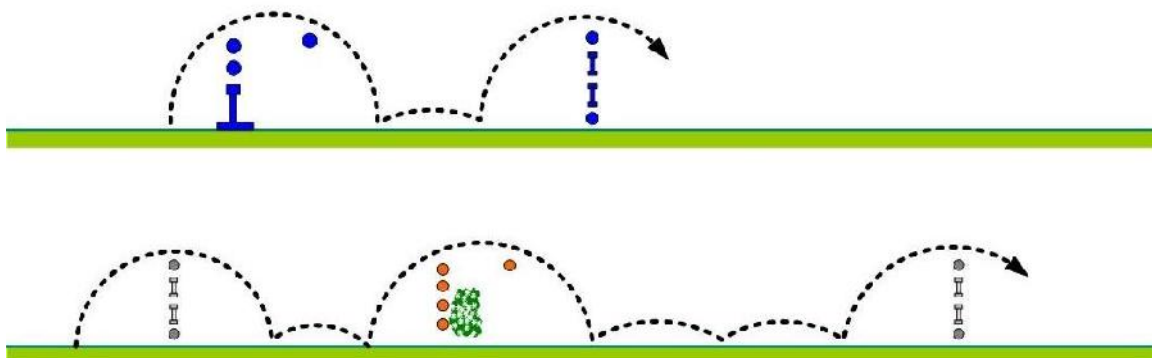
Utakmice kategorije L, MB i MA

Prema Pravilniku HKS-a, u ovim kategorijama utakmica postavljač parkura mora postaviti dvije dvostruke prepone ili jednu trostruku i jednu dvostruku kombinaciju. Postavljač parkura mora imati plan postavljanja kombinacija prepona na turniru, kako tijekom višednevnog turnira ne bi ponavljao iste kombinacije. Treba misliti i na to da na početku turnira vrste kombinacije budu lakše, a prema kraju turnira sve teže. U gradnji kombinacija u utakmicama kategorije L i MB mogu se upotrijebiti plotovi, ograde i daske, ali uvijek s motkom na vrhu prepone. Kako bi kombinaciju mladi konji lakše svladali, dobro je materijal koji je korišten u gradnji kombinacije, upotrijebiti i na nekoj od samostalnih prepona, koje prethode kombinaciji u istome parkuru ali samo na jednoj od prepona A ili B.

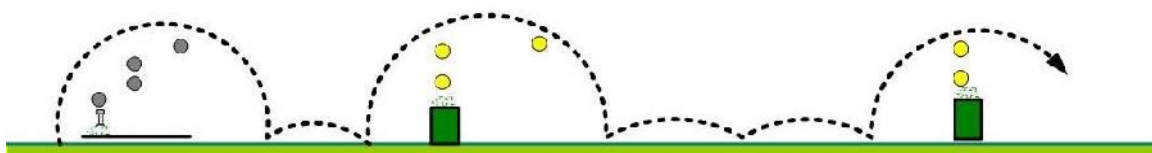
Utakmice kategorije S

Prema Pravilniku HKS-a, u ovim kategorijama utakmica postavljač parkura mora postaviti tri dvostruke prepone ili jednu trostruku i jednu dvostruku kombinaciju. Ukoliko ima više utakmica kategorije S na višednevnom turniru, treba misliti i na to da na početku turnira vrste kombinacije budu lakše, a prema kraju turnira sve teže. U gradnji kombinacija u utakmicama kategorije S, mogu se upotrijebiti mali vodeni rov, plotovi, ograde i daske, ali uvijek s motkom na vrhu prepone.

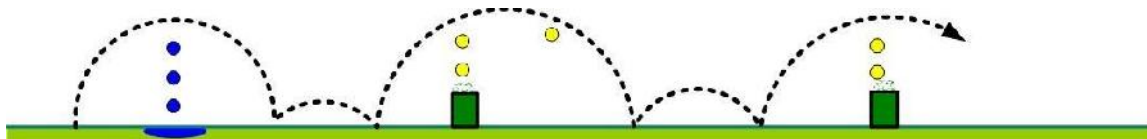
Primjeri dvostruke i trostruke kombinacije u utakmicama kategorije L i MB, u kojima sudjeluju mladi konji i jahači:

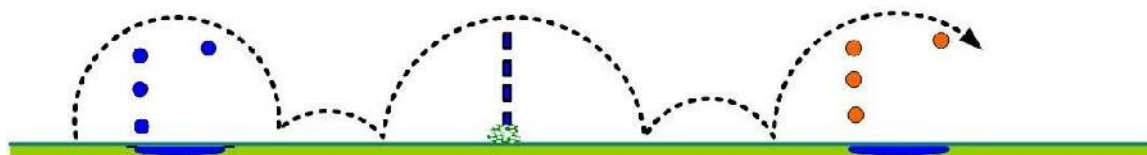
Primjer trostruke kombinacije u utakmicama kategorije S i više, u kojima sudjeluju iskusniji konji i jahači:

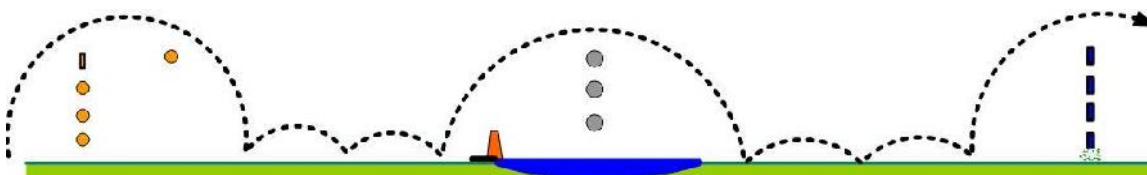
Primjer trostruke kombinacije u utakmicama kategorije MA i S:

Primjer trostruke kombinacije u Grand Prix utakmicama (mali vodeni rov do 2 m):

Primjer trostruke kombinacije na Olimpijskim igrama (nadograđen veliki vodeni rov):

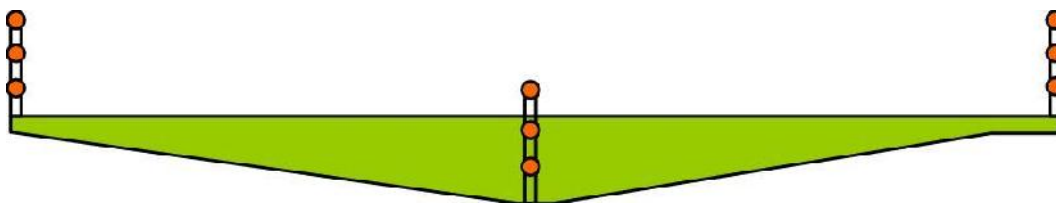
Zatvorene i djelomice zatvorene kombinacije

Zatvorena kombinacija razlikuje se od otvorene u tome što se nakon neposlušnosti konja u zatvorenom dijelu ne mora početi od prve prepone, nego se nastavlja na preponi na kojoj se dogodila neposlušnost. Zatvorene se kombinacije najčešće primjenjuju kod preskakanja banketa i Pulvermanove grabe. Na nacrtu parkura zatvoreni dijelovi kombinacije nacrtani su s linijom povučenom kroz prepone.

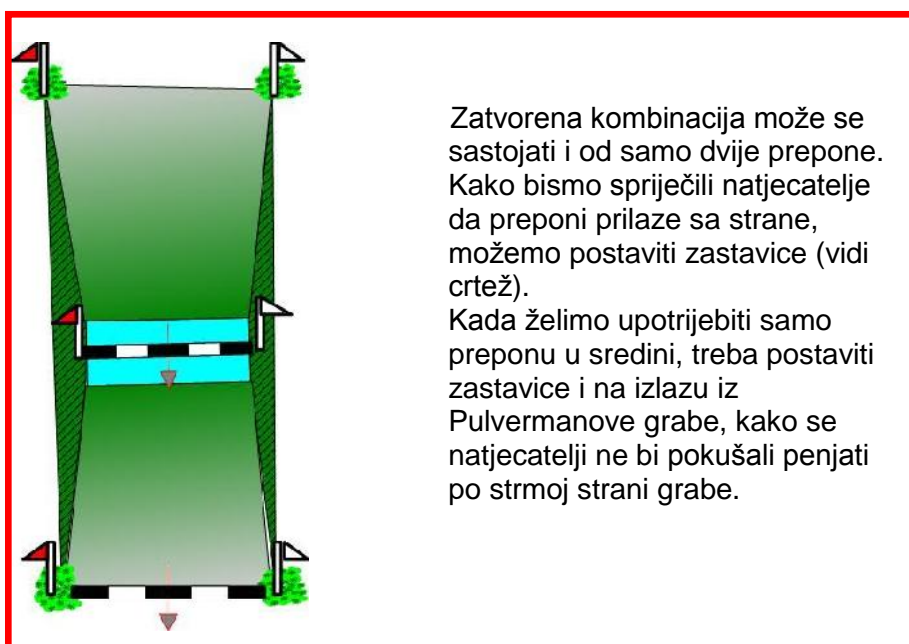
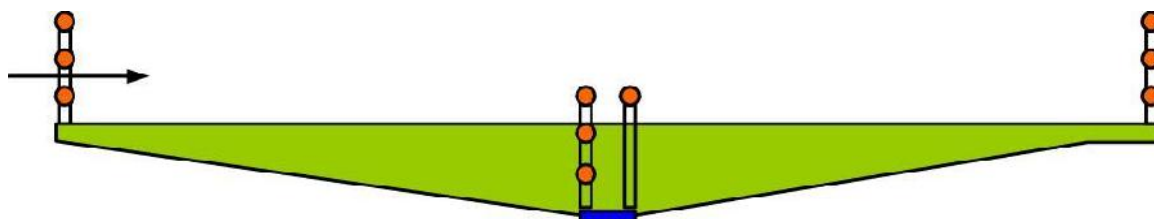
Primjeri zatvorene kombinacije:

Pulvermanova graba: stacionata – dva galopska skoka – stacionata – dva galopska skoka - stacionata treba tek koristiti u utakmicama gdje nastupaju iskusni konji i jahači.

Kao uvod za neiskusnije jahače i konje, može se skakati Pulvermanovu grabu s jednom ili možda najviše dvije prepone.

Pulvermanova graba: stacionata - dva galopska skoka - uski okser s vodom – dva galopska skoka - stacionata

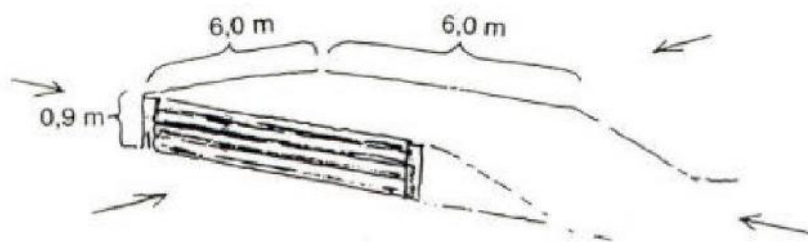

Zatvorena kombinacija može se sastojati i od samo dvije prepone. Kako bismo spriječili natjecatelje da preponi prilaze sa strane, možemo postaviti zastavice (vidi crtež).

Kada želimo upotrijebiti samo preponu u sredini, treba postaviti zastavice i na izlazu iz Pulvermanove grabe, kako se natjecatelji ne bi pokušali penjati po strmoj strani grabe.

Banketi

Banketi mogu biti raznog oblika, ali su uvijek zatvorene kombinacije. Mogu imati jedan do dva galopska skoka razmaka između elemenata kombinacije, ili mogu biti postavljeni bez galopskog skoka između prepona, tzv. in and out.

Početnički banket

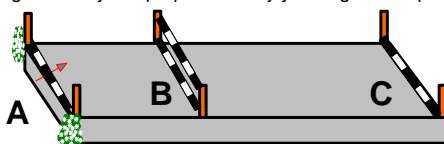
Za utakmice viših kategorija

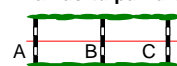
Kombinacije mogu biti i četverostruke, primjerice, jedan dio zatvoren, drugi dio otvoren. Objasniti ćemo kako se postupa kada konj odbije preskočiti preponu:

Zatvorena kombinacija

Ako konj stane ispred prepone B ili C, natjecatelj ne smije početi ponovno od A, nego nastavlja na preponu na kojoj se dogodila neposlušnost.

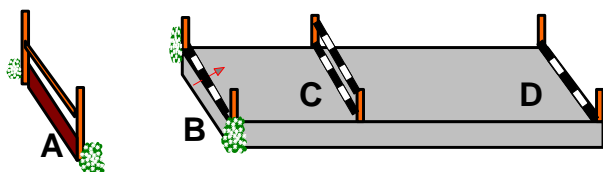

Na nacrtu parkura

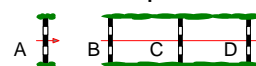

Dijelom zatvorena kombinacija. Primjer 1

Ako konj stane ispred prepone B, natjecatelj mora početi ponovno od A. Ako konj stane ispred prepone C ili D, natjecatelj ne smije ponovno početi od prepone A, nego odmah nastavlja na preponu na kojoj se dogodila neposlušnost.

Na nacrtu parkura

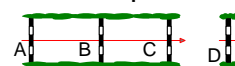

Dijelom zatvorena kombinacija. Primjer 2

Ako konj stane ispred prepone D, natjecatelj mora ponovno početi od prepone A

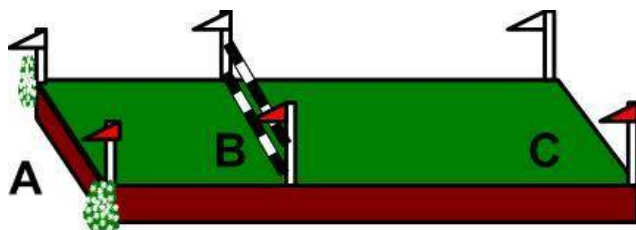
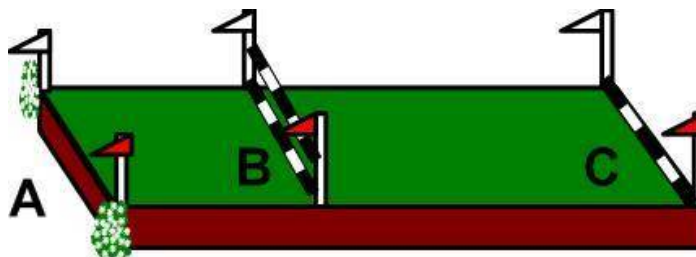
Na nacrtu parkura

Važan je položaj zastavica, kako bi natjecatelji znali što trebaju preskočiti.

Primjer 1

Ako ne želimo da natjecatelj pristupi preponi B sa strane, možemo postaviti zastavice ispred banketa (A).

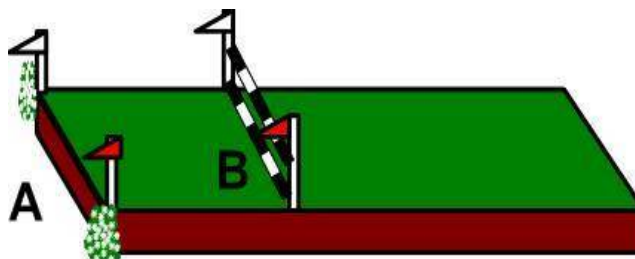

Primjer 2

U ovom je primjeru postavljač parkura prisilio natjecatelje da prilaze preponi B ispred banketa (A) i da se spuste kod C.

Primjer 3

I u ovom je primjeru postavljač parkura prisilio natjecatelje da preponi B prilaze ispred banketa (A), a razlika je u tome što nakon prepone B natjecatelji mogu sami birati gdje će se spustiti s banketa, što može biti zanimljivo, posebice u brzinskim utakmicama.

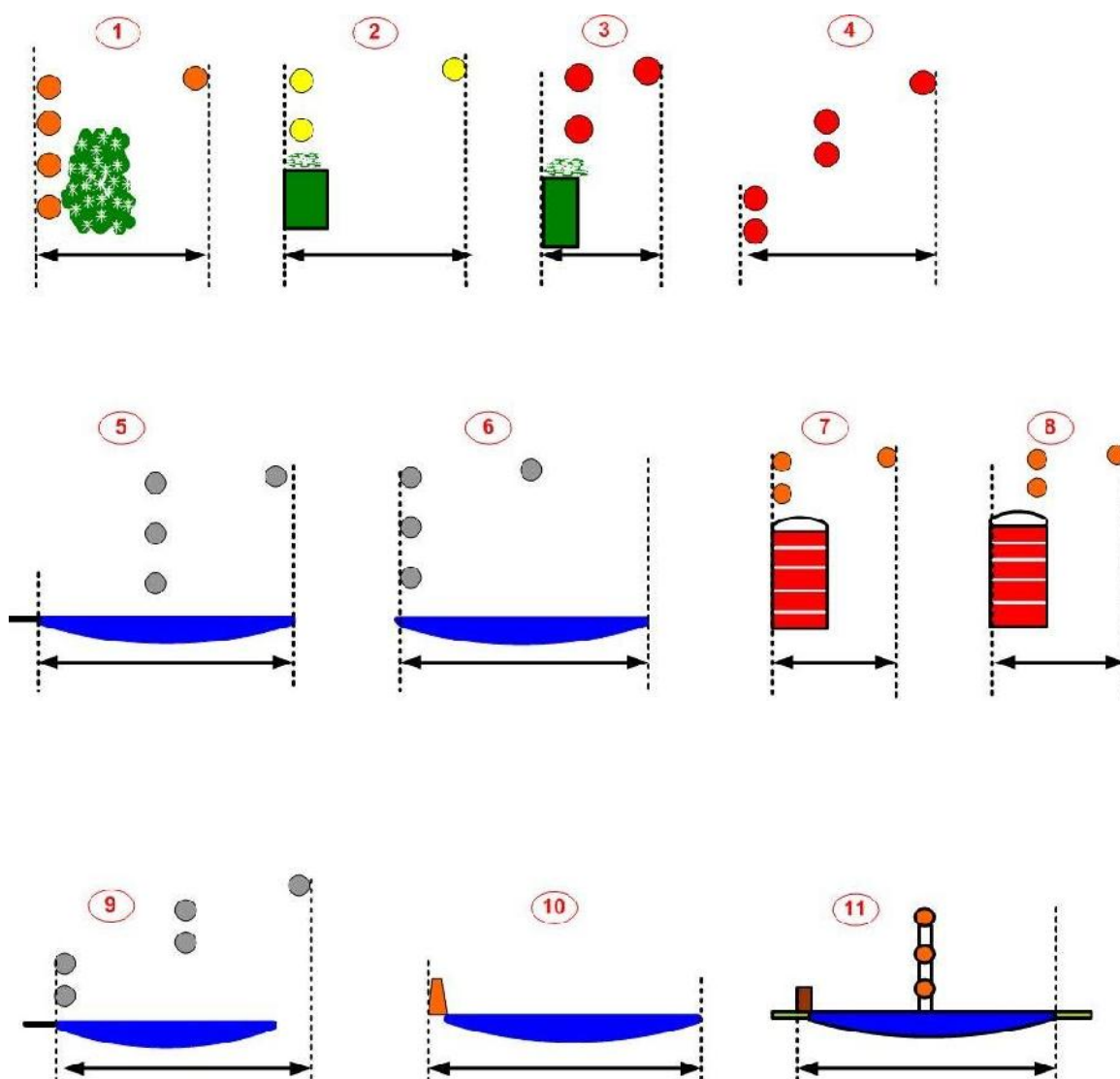

12.3. Mjerenje širine prepone

Prema Pravilniku FEI-a, širina prepone mjeri se od osnove prepone na strani odskoka do osnove prepone na strani doskoka, kako je prikazano na crtežima 1 - 11.

Širina prepone mjeri se na obje strane prepone, posebnim sklopivim metrom ili označenim štapom, dugim najmanje dva metra.

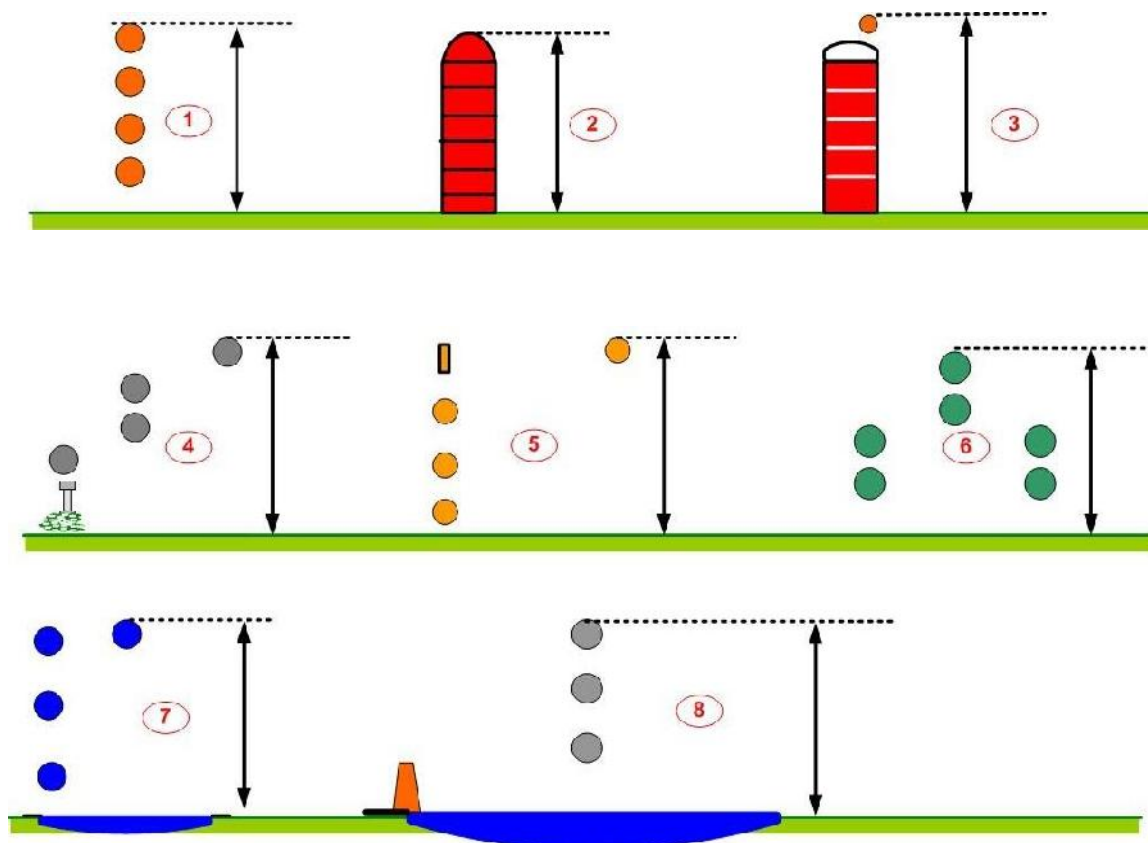
Primjeri mjerenja širine različitih vrsta prepona

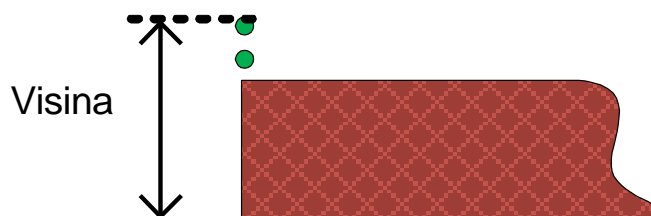
12.4. Mjerenje visine prepone

Visinu prepone uobičajeno mjerimo u sredini prepone. Ako je tlo neravno, prije ili poslije postavljanja parkura postavljač mora procijeniti koji dio tla predstavlja prosjek visine tla. Kad ne možemo izmjeriti visinu prepone u sredini zbog suhog ili vodenog rova, mjerimo na krajevima prepone.

Primjeri mjerenja visine različitih vrsta prepona

Visinu banketa mjerimo na način kako crtež prikazuje.

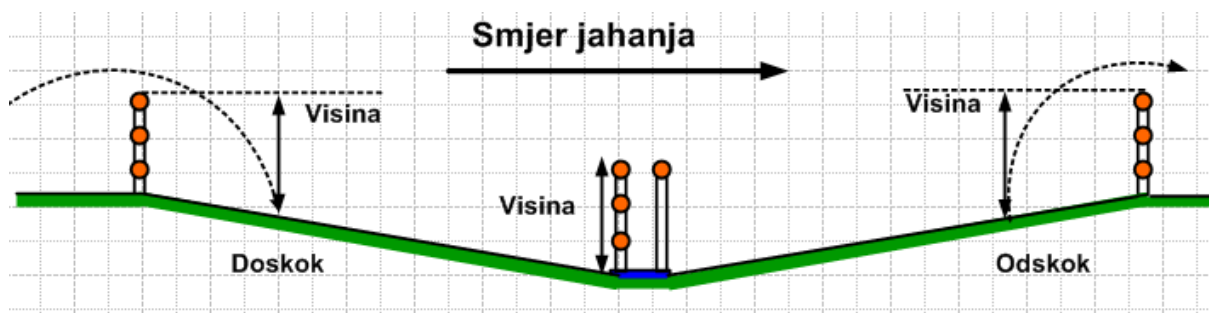
Mjerenje visine švedskog oksera

Na tzv. švedskom okseru (vidi sliku) visina se mjeri tako da se odredi sredina prepone i zatim se štap za mjerenje pomakne 50 cm udesno za dužinu motke 4,00 m a 25 cm za dužinu motke 3,50 m.

Mjerenje visine prepona u Pulvermanovoj grabi

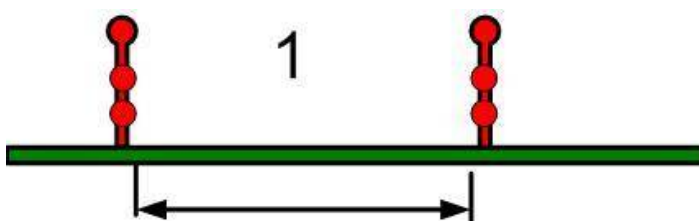
Iskustvo Postavljača parkura će pomoći u procjeni točke doskoka i odskoka.

12.5. Mjerenje razmaka između prepona

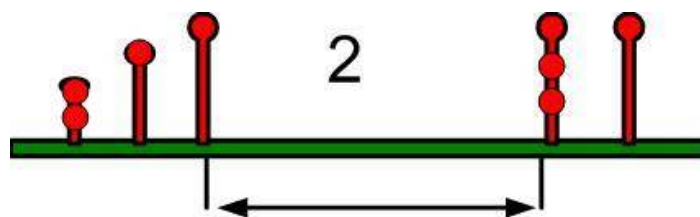
Razmak između dvije prepone mjeri se od osnove prve prepone na strani doskoka do osnove sljedeće prepone na strani odskoka. Razmak se mjeri vrpcom u sredini prepona. Razmake veće od sedam do osam galopskih skokova nije potrebno mjeriti.

Primjeri mjerenja razmaka između različitih vrsta međusobno povezanih prepona

1. stacionata - stacionata

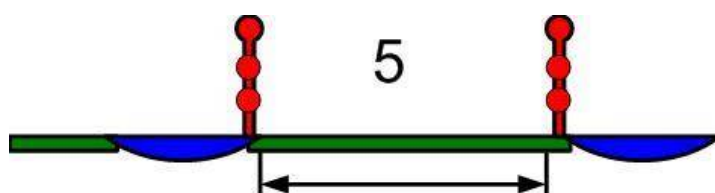
2. triplebar - okser

3. dublebar - dublebar

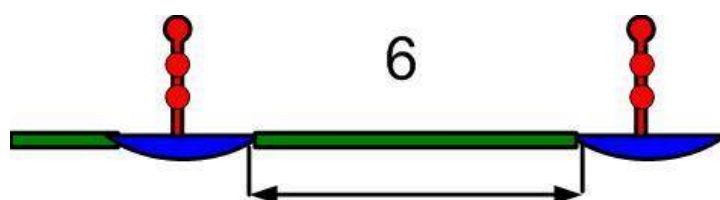

4. dublebar - okser

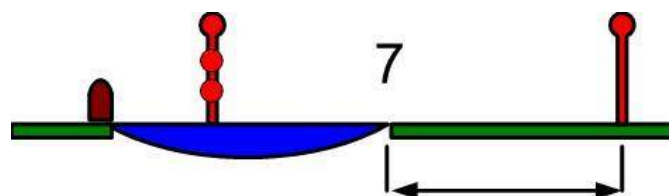

5. liverpul ispred prve prepone - liverpul iza druge prepone

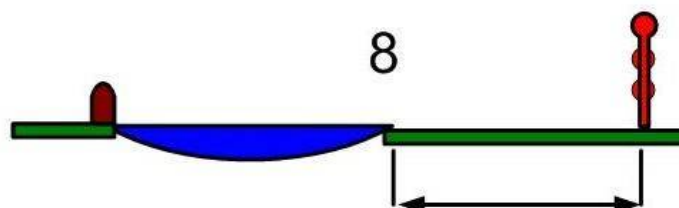
6. liverpul u sredini prve prepone - liverpul u sredini druge prepone

7. nadograđeni veliki vodeni rov - stacionata

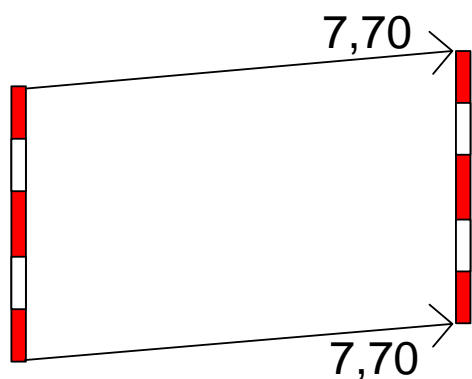
8. veliki vodeni rov - stacionata

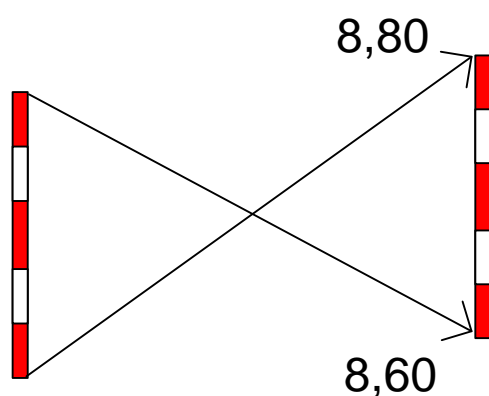
Tehnika mjerenja razmaka između prepona u kombinaciji i u nizu

Križna metoda

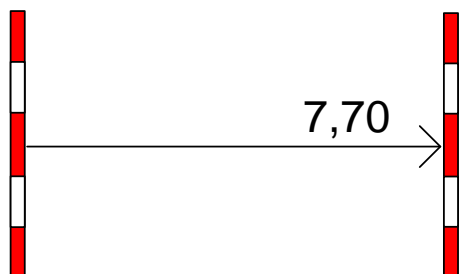
1. Izmjeri željenu mjeru, vrpcom između motkih. (što ravnije)

2. Izmjeri križnim mjerenjem i izračunaj srednju križnju mjeru, koja je u ovom primjeru 8,70

3. Ponovi sada mjerenje između motkih.

12.12. Razmaci (distance)

12.12.1. Odskok i doskok

Skok konja preko prepone

Osim važnih čimbenika uspješnog nailaska na preponu, potrebno je odrediti faze skoka preko prepone. Skok konja preko prepone možemo podijeliti u pet faza:

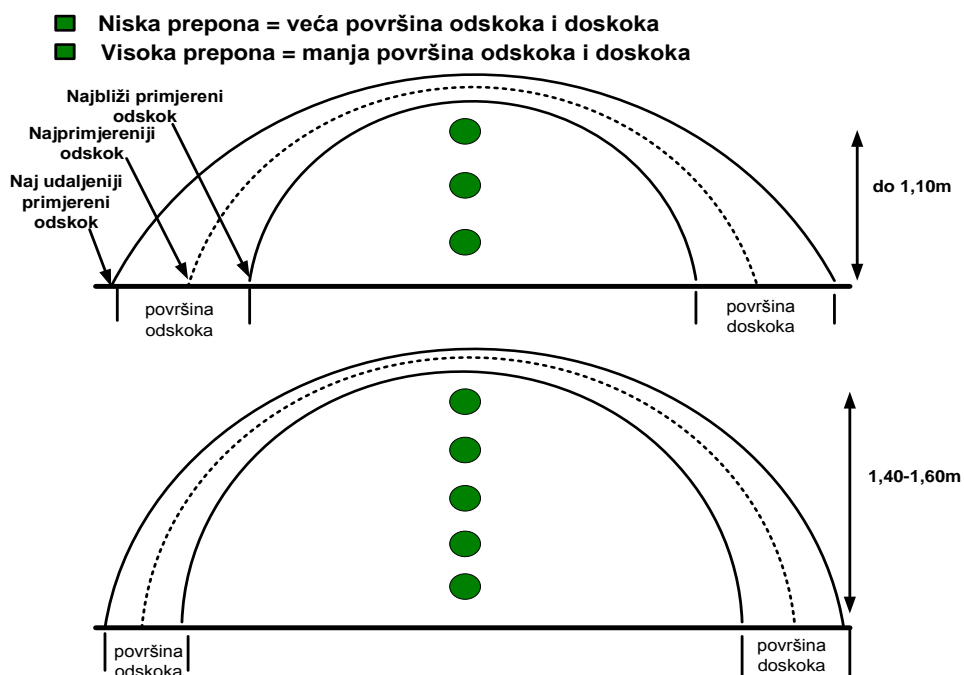
1. procjena odskoka
2. podizanje tijela
3. ubrzavanje odraza
4. podizanje i zaobljenost leđa (baskuliranje)
5. doskok

Površina odskoka i doskoka

Površina odskoka i doskoka zapravo je prostor udaljen od temelja prepone s kojega konj može odskočiti ili na njega doskočiti bez povećanog rizika od neuspjeha. Što je prepona viša, površina odskoka i doskoka je manja.

Odlučujuća snaga

Veličina i položaj površine odskoka i doskoka ovise i o hrabrosti, snazi i elastičnosti konja. Konji male snage, u odnosu na visinu prepone, odskočit će bliže preponi, a skok je strmiji i povećava razinu stresa. Ako se natječe s konjem na rubu njegovih snaga, jahač je prisiljen preciznije odskočiti s male površine odskoka, što povećava rizik od pogrešnih procjena. Konji s većom snagom i elastičnosti, naprotiv, mogu lakše prije ili kasnije odskočiti, a odskok i doskok ne moraju biti strmi. Što je veća snaga konja, veća je i njegova površina sigurnog odskoka i doskoka

12.12.2. Odskok i doskok kod različitih vrsta prepona

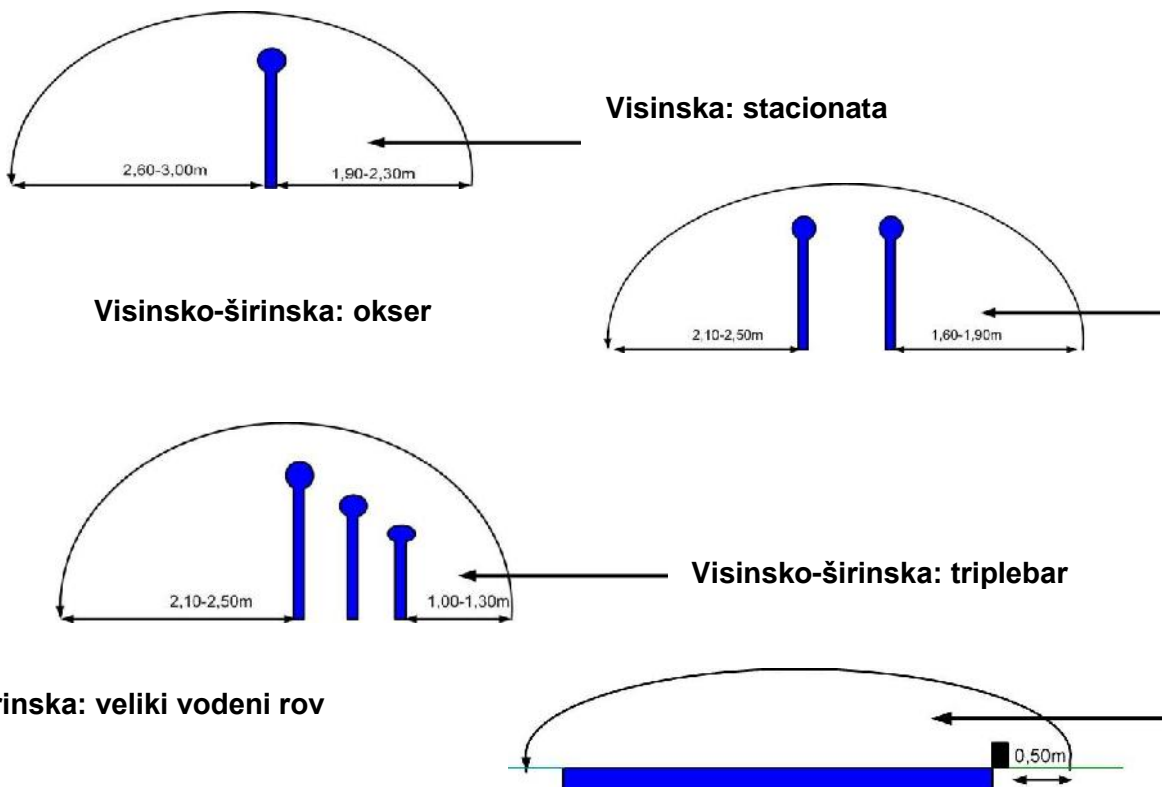
Osnovna je podjela na tri vrste samostalnih prepona i svaka vrsta zahtijeva različitu uobičajenu udaljenost točke odskoka i doskoka od temelja prepone.

- Visinske prepone mogu se graditi od različitih materijala, kao što su:
 - zid
 - ograda
 - plot
 - daske
 - motke ili kombinacija motki i drugog materijala
- Visinsko-širinske prepone mogu se, kao i visinske, graditi od raznih materijala, ali zahtijevaju veću duljinu skoka. Osnovne su vrste visinsko-širinskih prepona:
 - okser,
 - triplebar,
 - nadograđeni suhi ili vodeni rov.
- Širinske prepone:
 - Vodeni rov može imati na odskočnoj strani dijelove zida, šiblje ili neki drugi materijal koji nije viši od 50 cm.

Odskočne i doskočne točke kod raznih vrsta prepona

Visinske prepone zahtijevaju najveću udaljenost točke odskoka i doskoka od temelja prepone, a visinsko-širinske prepone, primjerice okser, malo manju udaljenost. Triplebar zahtijeva znatno manju udaljenost točke odskoka od temelja prepone, dok je udaljenost točke doskoka otprilike ista kao kod oksera (vidi crtež).

Uobičajene udaljenosti točke odskoka i doskoka od prepone odnose se ponajviše na prepone više od 130 cm:

12.12.3. Razmaci između raznih vrsta prepona

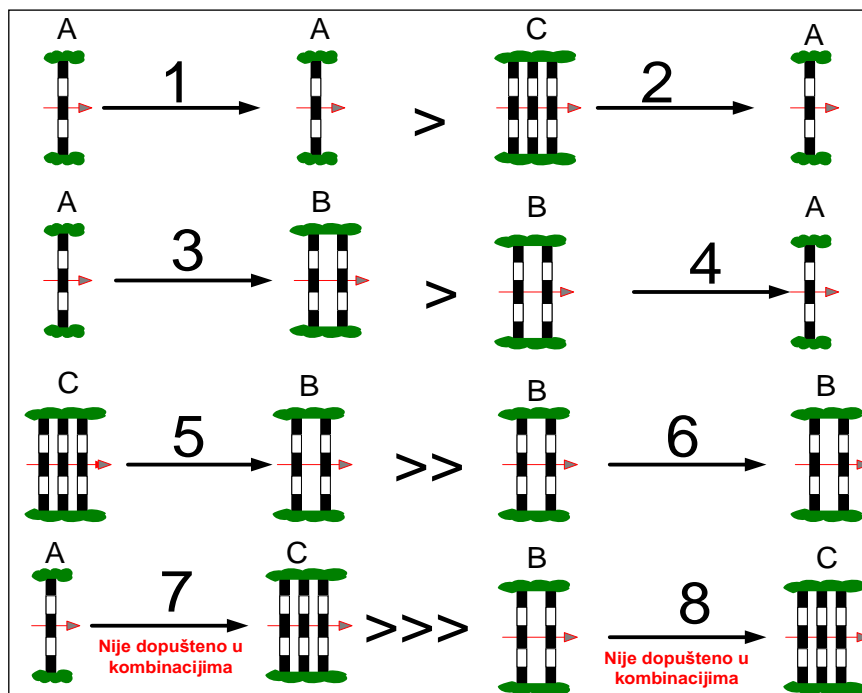
(1 – najdulji razmak,

8 – najkraći razmak):

> neznatno veći razmak

>> veći razmak

>>>znatno veći razmak

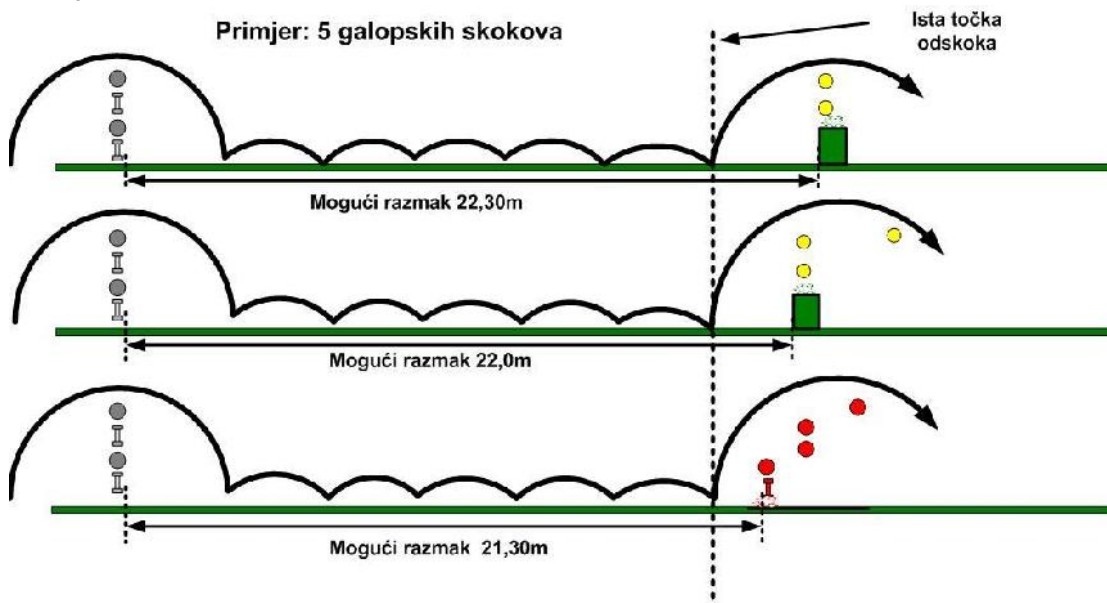

Razmaci između povezanih prepona

Na duljinu razmaka između povezanih prepona najviše utječe vrsta prepona i njihova veličina.

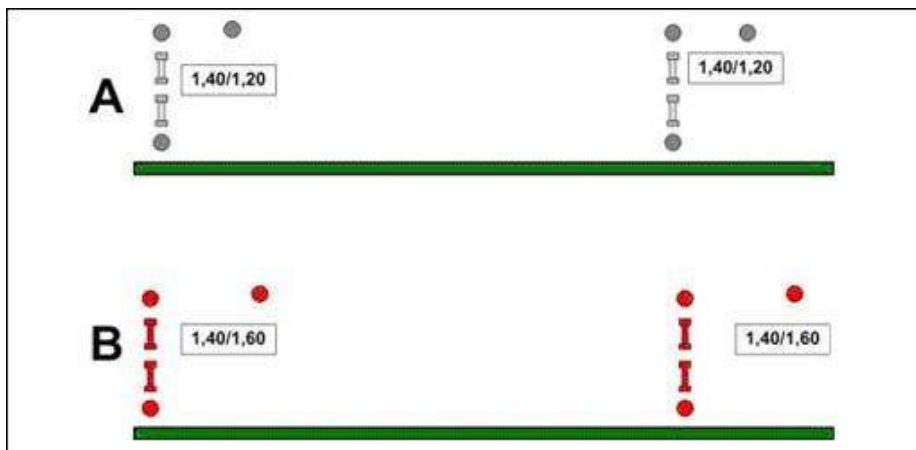
Na sljedećim primjerima pokazat ćemo kako različite vrste prepona utječu na duljinu razmaka. Prva je prepona u svim primjerima ista visinska prepona jednake visine, dok je sljedeća prepona drukčije vrste i jednake visine. U svim je primjerima duljina galopskoga skoka ista. Duljinu razmaka određuje samo vrsta druge prepone i njen specifični odskočni razmak od osnove prepone.

Primjeri:

12.12.5. Veličina prepona

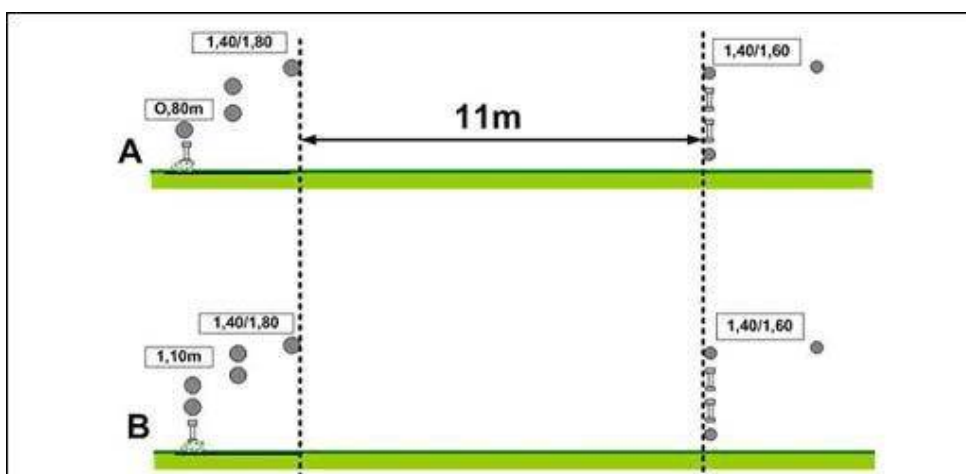
Veličina prepona također utječe na duljinu razmaka između njih. U primjeru A postavljena su dva oksera ne velike širine, što nije toliko zahtjevno kao u primjeru B - dva znatno šira oksera. Veća širina oksera u primjeru B zahtijeva točku odskoka i doskoka bližu preponi, i stoga manji razmak između prepona nego u primjeru A.

Primjer kombinacije

U obadva primjera kombinacije prepona postavljena je ista vrsta prve (ulazne) i druge (izlazne) prepone, iste su visine i na jednakom razmaku. Razlikuju se samo po visini na kojoj je prednja motka triplebara u primjeru B - 30 cm je viša nego u primjeru A.

Što više povisujemo prednju motku triplebara, mijenjamo i položaj odskočne točke, koja se udaljava od osnove prepone. Istodobno se mijenja i položaj točke doskoka, koja se približava osnovi prepone. Ako je razmak 11 metara uobičajen ili čak malo dugačak u primjeru A, onda zaključujemo da taj razmak u primjeru B postaje predugačak.

12.12.6. Utjecaj ostalih čimbenika na razmak između prepona

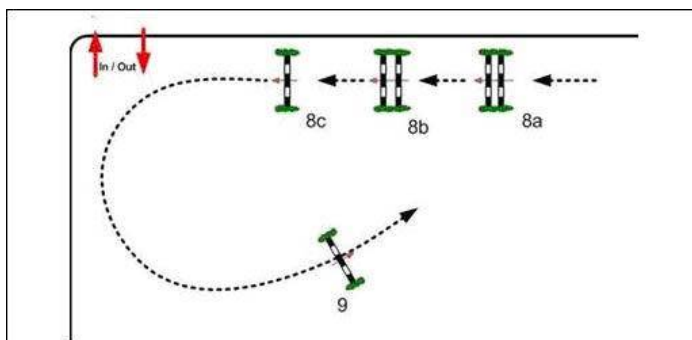
Vrsta prepone i njena veličina nisu jedini čimbenici koji utječu na razmak između dvije povezane prepone. Duljina razmaka ovisi i o sljedećem:

- preskače li se prepona okrenuta prema ulazu/izlazu iz parkura;
- preskače li se prepona uzbrdo ili nizbrdo;
- izgleda li prepona masivno ili lako;
- kakav je utjecaj ukrasa, reklama itd.;
- kolika je određena brzina utakmice;
- kakav je utjecaj prethodne ili sljedeće prepone;
- je li zavoj između prepona oštar ili blag;
- kakva je vrsta i kvaliteta podloge;
- kolika je ukupna duljina puta;
- kolika je brzina;
- održava li se turnir na otvorenom ili u dvorani, te kolika je veličina prostora;
- koja je razina školovanosti jahača i konja;

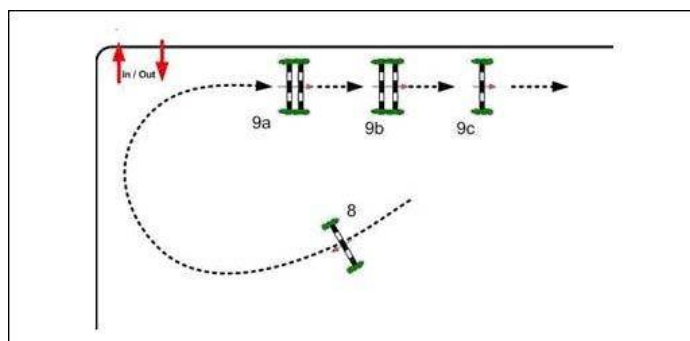
Prepona koja je okrenuta prema ulazu/izlazu

Preskakanje prepona okrenutih prema ulazu/izlazu iz parkura, može značajno utjecati na duljinu razmaka između prepona. Na preponama, koje su okrenute prema ulazu/izlazu, konji se više „nude“ sami i lakše se kreću u pravilnom ritmu i brzini.

Primjer A: Kad se preskače troskok okrenut prema izlazu razmaci između prepona mogu biti veći nego kod troskoka u suprotnom smjeru. Uobičajen razmak između 8a i 8b može biti 7,40 metara, a između 8b i 8c 7,70 metara.

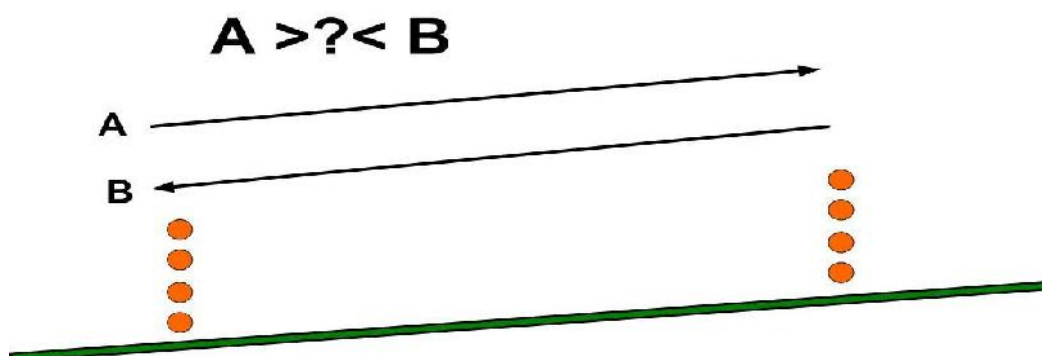

Primjer B: Ako preskačemo troskok okrenut u smjeru suprotnom od ulaza, moramo skratiti razmake između prepona, kako bismo konju olakšali skakanje. Uobičajen razmak između 9a i 9b u tom je slučaju 7,20 m, a između 9b i 9c 7,60 m. Takav položaj troskoka treba izbjegavati.

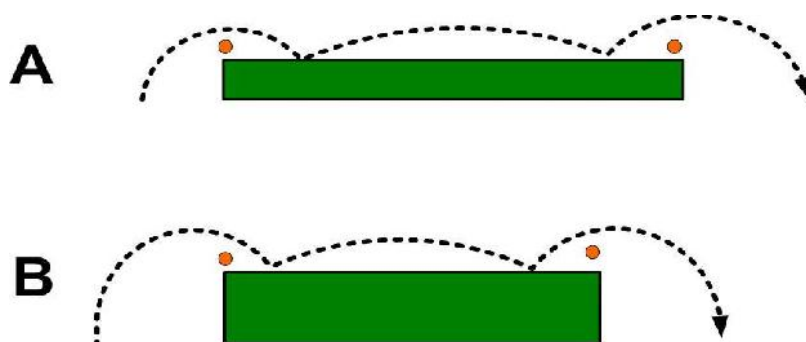
Prepona koja se preskače uzbrdo ili nizbrdo

Kada konj galopira uzbrdo galopski skokovi postaju kraći, a nizbrdo dulji. U primjeru A razmak između prepona treba biti kraći nego u primjeru B.

I preskakanje rubnika (nasipa) banketa mijenja duljinu galopskoga skoka i duljinu razmaka između prepona. Rubnik u primjeru A visok je zajedno s motkom 80 cm. Prvi je galopski skok malo kraći, a ako je banket dovoljno dugačak za nekoliko galopskih skokova, svaki sljedeći galopski skok sve više poprima uobičajenu duljinu.

Što je veća visina prvog (ulaznog) rubnika, kraći je prvi galopski skok (primjer B).

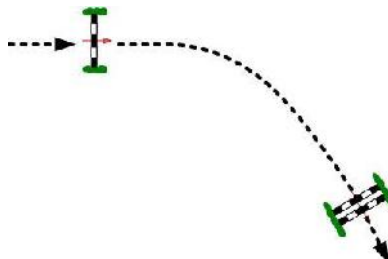

Utjecaj blagih i oštih zavoja na razmak između prepona

A. Blagi zavoji neznatno skraćuju galopski skok.

B. Oštri zavoji znatno skraćuju galopski skok.

Utjecaj brzine na razmak između prepona

Jedan od najvećih utjecaja na duljinu razmaka između povezanih prepona ima i određena brzina utakmice. Kao što je prikazano u tablici, veća brzina povećava duljinu galopskoga skoka, što treba uzeti u obzir kad odlučujemo o duljini razmaka između prepona. Istodobno, broj se galopskih skokova u minuti neznatno povećava, unatoč povećanju brzine.

BRZINA	BROJ GALOP. SKOKOVA/min.	DULJINA GALOP. SKOKA
350m/min	100	3,50m
400m/min	102	3,92m
450m/min	104	4,33m
500m/min	106	4,72m

12.12.7. Određivanje razmaka između prepona

Na jednostavan način možemo izračunati koliki je razmak potreban između dvije prepone. Trebamo znati kolika je određena brzina koja utječe na duljinu galopskoga skoka. Zatim odredimo broj galopskih skokova i uz pomoć sljedeće formule izračunamo razmak u metrima. Tek tada treba razmotriti i utjecaj ostalih čimbenika, kako bismo donijeli konačnu odluku o duljini razmaka.

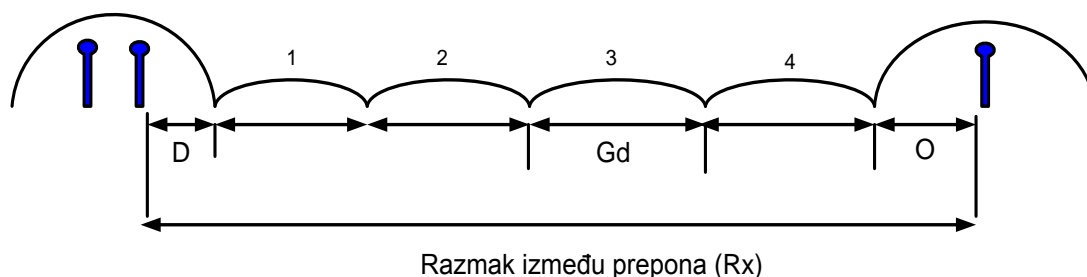
Kako izračunati razmak: $Rx = n \times Gd + D + O$

n = broj galopskih skokova

D = doskok

O = odskok

Gd = dužina galopskog skoka

12.12.8. Tablice razmaka u kombinacijama i preponama u nizu na turnirima

Tabela prikazuje okvirne potrebne razmake između istih i raznih vrsta prepona osim dublebara, koje se moraju poštovati u utakmicama od 1,10 – 1,40 m.

Za mlade konje i jahače, posebno od važnosti je da trostruke prepone imaju jednu od ovih tri formula:

- 2 x normalni razmak 1 x dugački razmak – 1 x kratki razmak
- 2 x dugački razmak 1 x kratki razmak – 1 x dugački razmak
- 2 x kratki razmak

Zabranjeno

Dopušteni razmaci u kombinacijama utakmica 1,10 – 1,40 m

Vrsta	Visinska	Okser	Triplebar
Visinska	7,60 – 8,00 m	7,50 – 7,80 m	7,00 – 7,40 m
	10,60 – 11,00 m	10,50 – 10,80 m	**
Okser	7,60 – 7,80 m	7,20 – 7,70 m	7,00 – 7,40 m
	10,60 – 11,00 m	10,40 – 10,70 m	**
Triplebar	7,70 – 8,00 m	7,60 – 7,80 m	**
	10,70 – 11,00 m	10,50 – 10,80 m	**

U kombinacijama nižih utakmica od 0,80 – 1,00 m poželjno je upotrijebiti isključivo vrste prepona kao dublebar i stacionate.

Poželjni razmaci za velike konje u kombinacijama utakmica 0,80 – 1,00 m:

Stacionata – dublebar = 7,10 m (10,20 m)

Dublebar – stacionata = 7,30 m (10,50 m)

Stacionata – stacionata = 7,40 m (10,60 m)

Tablica razmaka između prepona u nizu

Broj galopskih skokova	Razmak
3	14,30 – 15,00 m
4	17,90 – 18,60 m
5	21,50 – 22,50 m
6	25,00 – 26,00 m
7	28,50 – 29,50 m

Razmaci kraći od navedenih u tabeli za 3 – 5 galopskih skokova, nisu dozvoljeni za mlade konje i jahače

12.6. Mjerenje duljine puta (itinerara)

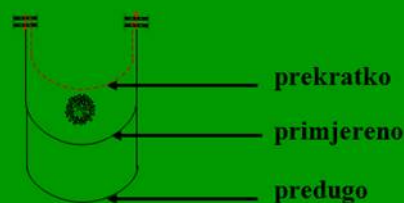
Put ili itinerar je staza koju natjecatelj na konju u sedlu mora slijediti tijekom jednoga kruga (manše) utakmice, od prelaska startne linije u ispravnom smjeru do ciljne linije. Duljina mora biti precizno izmjerena i brojka zaokružena na najbliži cijeli metar, vodeći računa o prirodnim putovima između prepona, posebice u zavojima. Prirodni put mora prolaziti sredinom prepone.

Na veličinu zavoja utječu, prije svega, veličina prepona, vrsta prepona, razina školovanosti konja i jahača, a ponešto i vrsta i kvaliteta podloge u parkuru.

Na duljinu puta utječu:

**veličina prepona;
vrsta prepona;
razina školovanosti
konja i jahača;
vrsta podloge;
kategorija utakmice.**

Mjeri "najprimjereniji put" ovisno o razini školovanost konja i jahača

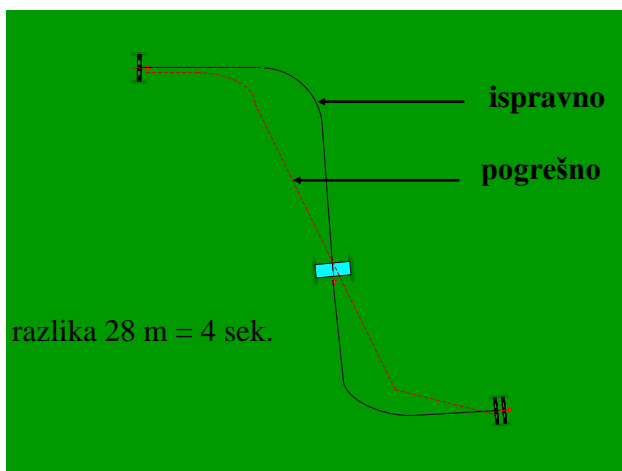

Za sva mjerenja puta u parkuru treba imati "kotač" za mjerenje koji ne smije biti malen, kako ne bi zapinjao na neravnome tlu. Postavljač parkura ili njegov pomoćnik, (ako je dovoljno kvalificiran), znat će, zahvaljujući svom jahačkom iskustvu, izmjeriti prirodni put od starta do cilja, ni prekratak ni predug.

Na osnovi duljine puta izračunava se dopušteno vrijeme. Dopušteno vrijeme dobivamo kada duljinu puta podijelimo s brzinom (m/min) i pomnožimo sa 60 sekundi.

Dopušteno vrijeme

Važnost dopuštenog vremena, jahačima mora biti jasna već u nižim kategorijama utakmica. Jahači moraju naučiti razlikovati propisane brzine, što je također dio težine parkura, **stoga možemo dopušteno vrijeme nazvati zadnjom preponom u parkuru.**

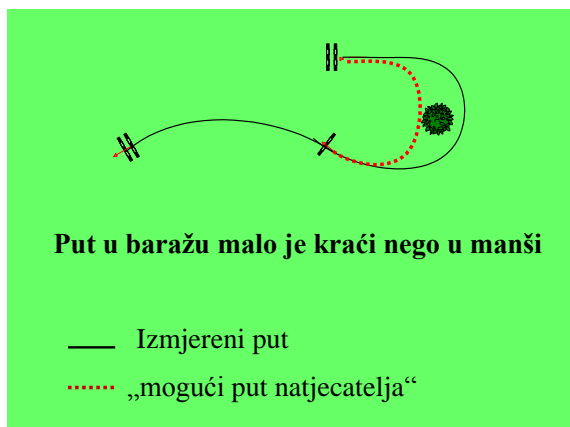
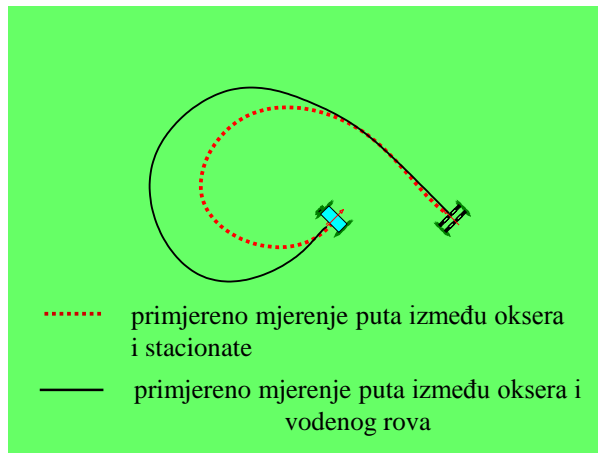

Pritom je ključna uloga u mjerenju duljine puta (itinerara) u parkuru. Uobičajeni tempo 300 – 350 m/min jahačima je relativno lako odjahati u dopuštenom vremenu, čak i uz jednu neposlušnost konja. Ako nekoliko jahača jaši znatno brže, to ne smije potaknuti postavljača parkura na to da sljedeću utakmicu oteža skraćivanjem staze, već mora uvijek mjeriti prirodne puteve u određenoj vrsti utakmice.

Pri mjerenju itinerara u utakmici, čija je brzina 400 m/min, posebice je važno dobro čitanje nacrtu parkurada bi se postigli pravilni putovi, jer u toj brzini jahač rijetko uspije uz jednu neposlušnost konja odjahati u dopuštenom vremenu. Duljinu puta u glavnim utakmicama treba, ako je moguće, mjeriti zajedno sa sucima. Dodatno, radi provjere, mogu iskusni pomoćnici postavljača parkura mjeriti itinerar, čak i nekoliko puta.

Utjecaj vrste prepone na mjerenje duljine puta

Vrsta prepone također određuje put koji je potrebno prijeći između dvije prepone. Veliki vodeni rov zahtijeva veći zavoj (puna crta), dok jedna stacionata traži znatno manji zavoj (isprekidana crta).

Put u baražu malo je kraći nego u manši

Mjerenje duljine puta u baražu

U baražu mjerimo kraći itinerar nego u manši, ali ne i najkraći mogući.

Zakornitosti mjerenja

Zbog loše izmjerenoga parkura nerijetko se događa da suci tijekom utakmice moraju mijenjati dopušteno vrijeme. Prema Pravilniku FEI-a, postavljač parkura mora biti u blizini sudaca tijekom sudjelovanja prvih pet natjecatelja kako bi zajedno mogli odlučiti o mogućoj promjeni dopuštenog vremena. U slučaju neispravnog mjerenja puta, suci mogu naknadno produžiti dopušteno vrijeme, **ali nikada skratiti.**

Ako izmjerimo prekratku duljinu puta, imat ćemo problema s jahačima, a mjerimo li predugi put, imat ćemo problema s rezultatom utakmice.

Zakornost mjerenja

- prekratko - **problemi s jahačima**
- predugačko - **problemi s rezultatom**
- ispravno - nema problema

12.9. Utjecaj materijala, svjetla i podloge na konja

Kako bismo razumjeli ponašanje konja na treninzima i turnirima, moramo imati predznanje o teoriji jahanja, ali je, dakako, najvažnije praktično iskustvo - preskakanje prepona s različitim konjima na turnirima i treninzima. Preponsko jahanje zahtijeva od jahača brze instinktivne odluke koje proizlaze „iz kičme”.

12.9.1. Kako konji vide preponu

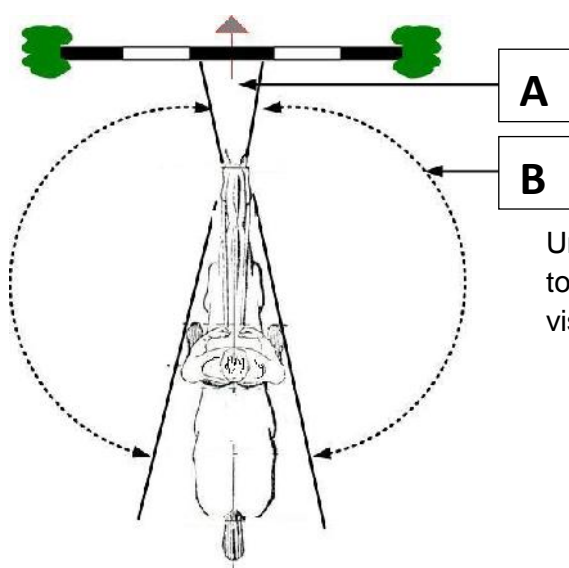
Mnogo je znanstvenih istraživanja o konjima, ali o konjskome vidu još uvijek ne znamo dovoljno. Imaju li najbolji preponski konji samo više snage, elastičnosti i hrabrosti od drugih konja ili im je i vid bolje prilagođen preskakanju prepona?

Današnji konji imaju gotovo **najveće oči** među životinjama. Tisućljećima je život u pustinji prirodnom selekcijom razvijao obrambene mehanizme konja, kao što su sluh, njuh, specifičan vid te jednu nevjerovatnu sposobnost: osjećaj za opasnost. S vremenom se položaj očiju konja promijenio: od prednje strane glave, kad je živio u šumama, do današnjeg položaja više sa strane.

Važno je znati da je konjima, kad miruju, pogled usmjeren na **udaljene predmete** koje zahvaćaju **monokularnim** vidnim poljem (svako oko daje svoju sliku). Kako bi mogao jasno vidjeti bliže predmete ispred sebe, konj mora usmjeriti svoje očne leće, a kako bi mogao procijeniti udaljenost, mora upotrijebiti **binokularno** malo vidno polje (zajednička slika oba oka). Poznato je da prijelaz između monokularnog i binokularnog vidnog polja zamućuje vid.

Za razliku od čovjeka, konj fokusira pogled na predmete tako da podiže i spušta glavu, dok mu položaj očiju sa strane omogućuje nevjerovatan **vidokrug od 340 stupnjeva**, bez potrebe pomicanja glave.

Vidno polje konja (pogled odozgo)

A = binokularno vidno polje

B = monokularno vidno polje

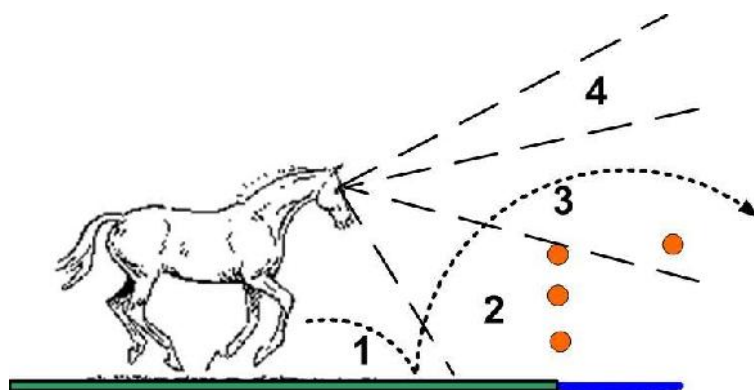
Unatoč širokom vidokrugu, konj ima dvije slijepe točke: jedna je na mjestu gdje jahač sjedi, a druga visoko iznad i ispred glave konja.

Ispred prepone, koju već poznaje, konj brže obrađuje informaciju o njoj, tempo može biti brži, a zavoji kraći.

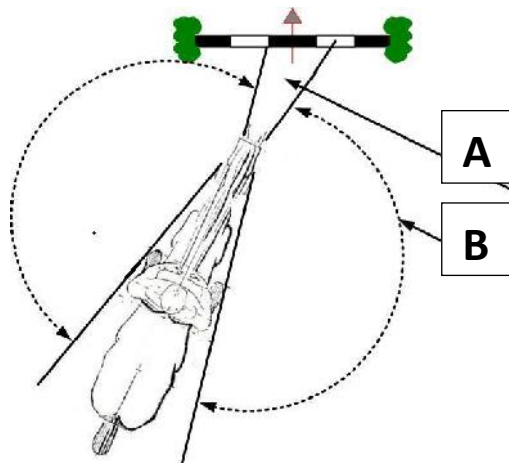
Prepona na koju se dolazi sa strane, (koso), i koja nema osnovnu liniju, uska je, postavljena u sjeni, raznih boja i neobičnih oblika, zahtijeva od konja više vremena za obradu informacija. Prilaz takvoj preponi mora biti duži i bolje uravnotežen kako bi skok bio uspješan.

Vidno polje konja (pogled sa strane)

Kad se glava konja nalazi u položaju u kojem prikazuje slika, i kad upotrebljava vid binokularno, konj vidi jasno površinu 2. Iznad i ispod površine 2 su nejasna vidna polja (površine 1 i 3). Površina 4 je slijepo vidno polje jer

dok glavu ne okrene na jednu stranu

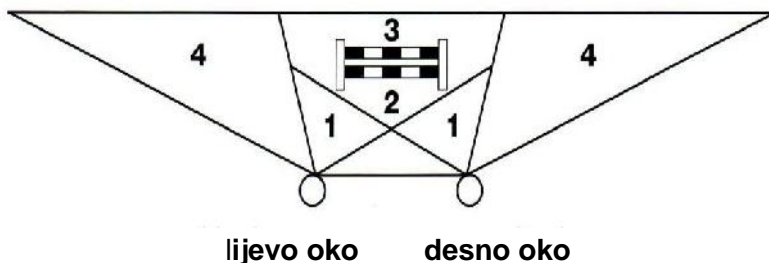

konj nikada nije imao neprijatelje koji bi prijetili s neba.

Binokularan vid:

- 1 - nejasno, mutno vidno polje
- 2 - jasno, oštroidno polje
- 3 - dobra vidljivost na udaljenosti
- 4 - nejasan pogled tako dugo

Područje 2 i 3 konj vidi **s oba oka istodobno**. Zato u tom području konj vidi prostor, može procjenjivati udaljenost i oblike. Područje 1 i 4 konj **vidi samo jednim okom**. Ako uzdignute glave usmjeri pogled na objekt (preponu), sa strane ne vidi gotovo ništa. Područje bez broja pokazuje **mrtvi kut** (to je područje nozdrva i neposredno ispred njih). Taj kut doseže otprilike do mjesta do kojega konj može zakoračiti prednjom nogom. Ako konj želi s male udaljenosti jasno vidjeti neki predmet na tlu (npr. papir ili kavaletu), mora spustiti glavu.

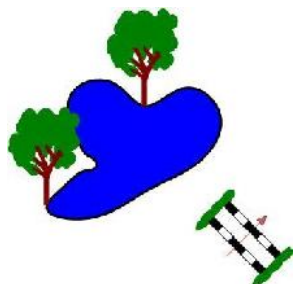
Binokularan vid:

- 1 - nejasno, mutno vidno polje
- 2 - jasno, oštroidno polje
- 3 - dobra vidljivost na udaljenosti
- 4 - nejasan pogled tako dugo dok glavu ne okrene na jednu stranu

Gledatelji i predmeti u blizini prepone

Ako konj upotrebljava monokularni vid, ne može istodobno jasno vidjeti predmete ispred sebe i sa strane. On jasnije vidi predmete sa strane.

Budući da gledatelji i predmeti sa strane prepone mogu preplašiti konje, posebice neiskusne, prisiliti ih da uključe monokularni vid i tako oslabe jasan vid ispred sebe, to objašnjava loše skokove preko relativno jednostavnih prepona.

Primjer ometanja:

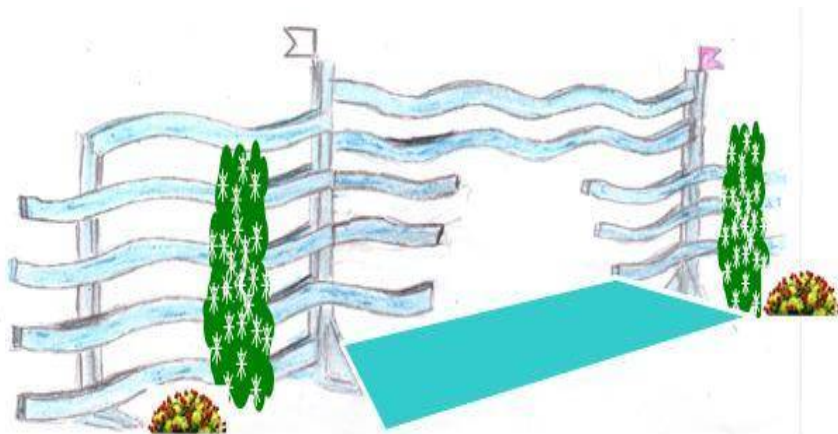
Vodena površina u blizini prepone može ometati binokularni vid konja.

Temeljna linija prepone

Jedna dobro označena temeljna linija prepone uvelike pomaže konjima u određivanju ispravne točke odskoka.

Treneri na treninzima često izvlače **podnu motku** iz temelja prepone, kako bi, posebice mladim konjima, olakšali procjenu pravilnog mjesta za odskok – u Pravilniku FEI-a na turnirima u preponskom jahanju to nije dopušteno, međutim, na nacionalnim turnirima u nekim državama dopušteno je u utakmicama, u kojima nastupaju veoma mladi konji, na primjer četverogodišnjaci, čime se olakšava start u karijeri mladog sportskog konja.

U utakmicama najtežih kategorija postavljači parkura pokušavaju osmisliti nove prepone koje bi njihove parkure napravile prepoznatljivima i težima. Ako uklonimo temeljnu liniju prepone i istodobno upotrijebimo valovite jednobojne daske u kombinaciji s malim vodenim rovom, približili smo se najvećem stupnju težine jedne prepone.

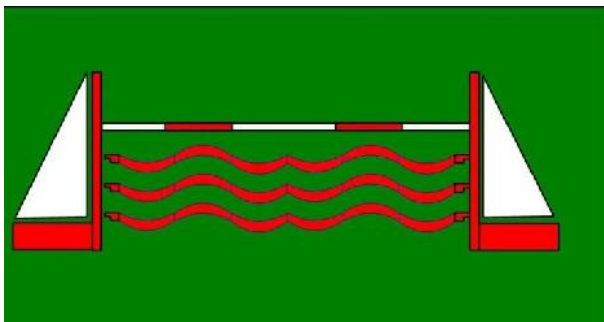
Ovakve prepone ne bi smjele biti jedna od prepona u kombinaciji ili nizu povezanih prepona s manje od pet galopskih skokova između njih. (prepona sa Svjetskog prvenstva, Jerez, 2002.)

12.9.2. Utjecaj izgleda prepone na njenu težinu

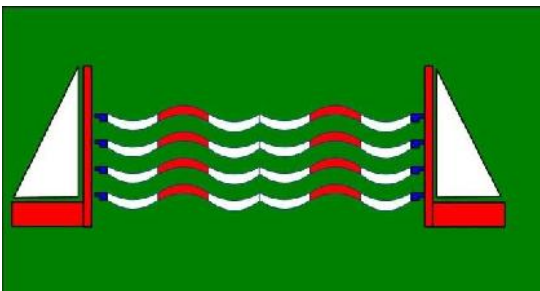
Uočljive prepone, povezane u razmacima manjim od pet galopskih skokova, veoma su teške za mlade konje i treba ih postaviti samostalno, kao visinske prepone.

Skakanje preko uočljivih prepona treba uvoditi postupno, ovisno o napretku konja i jahača.

Sljedećih sedam primjera prepona poredano je prema stupnju težine, uvjetovanom bojom i kontrastima prepone te položajem vodenog rova.

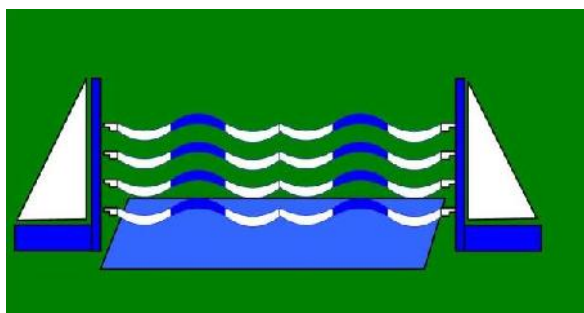
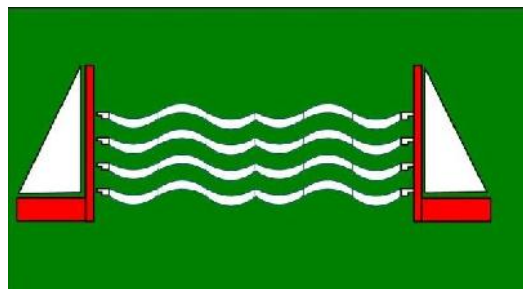

Daske valovita oblika uvijek su teške za mlade i neiskusne konje. Kako bismo olakšali konjima, možemo staviti motku iznad valovitih daske. Ako želimo samo malo olakšati preponu, stavit ćemo posve bijelu motku, a ako je želimo olakšati više, stavit ćemo crveno-bijelu motku (vidi sliku).

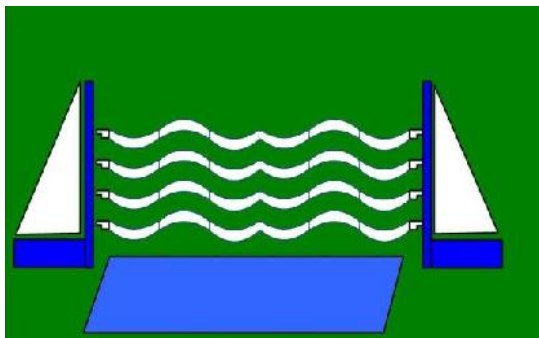
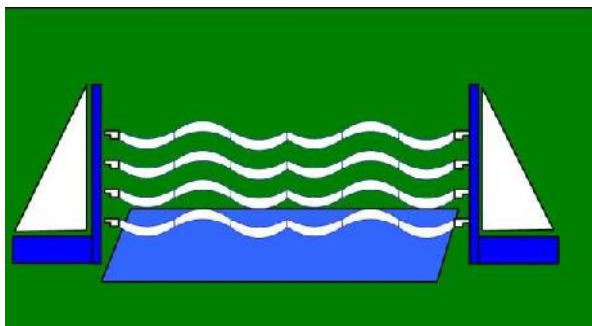
Kako bismo povećali stupanj težine prepone, umjesto motke ćemo i na vrh prepone staviti dasku valovita oblika. No, umjesto posve crvene daske, stavili smo crveno-bijelu, kako bi prepona ipak bila malo lakša. U primjeru na slici gornji su valovi crveni - jarka boja olakšava konjima procjenu visine prepone.

Prepone s jednobojnim motkama ili daskama, konji uvijek teže preskaču bez pogreške, nego višebojne. Ako postavimo jednobojne daske valovita oblika, još smo više povećali stupanj težine prepone.

Mali vodeni rov ispod prepone znatno povećava stupanj težine. U utakmicama u kojima sudjeluju mladi konji moramo posebice paziti pri upotrebi vodenog rova: u gradnji prepone treba koristiti samo motke. Kad nastupaju iskusni jahači i konji, možemo postaviti valovite daske iznad vodenog rova, a kako bi ipak bilo malo lakše, daske su plavo-bijele.

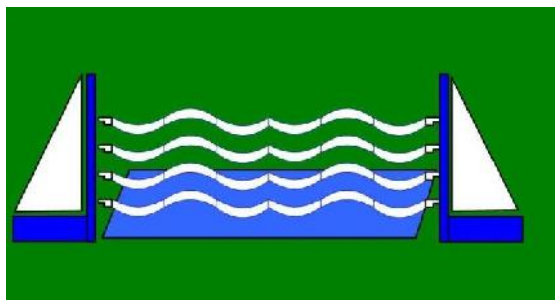
Jedina razlika zbog koje je ova prepona teža od prethodne su jednobojne bijele daske valovitog oblika.

Odnos vodenog rova i prepone važan je za određivanje stupnja težine prepone. Lakše je ako se sredina vodenog rova nalazi ispod prepone, a teže ako je vodeni rov posve ili djelomice izvučen prema odskočnoj ili doskočnoj strani prepone.

U primjeru na slici vodeni je rov izvučen ispred prepone. Prepona postaje znatno teža kada se širina rova (150 – 200 cm) približi uobičajenom prostoru za odskok ili ga čak prijeđe.

Kad se vodeni rov izvuče posve na stranu doskoka, konjima se otežava pravilna procjena odskočne točke i zato je ova prepona najteža od svih sedam navedenih primjera.

12.9.3. Utjecaj svjetla

Umjetna rasvjeta, neočekivano jako sunce, posebice premještanje sunca tijekom dana, može prouzročiti mnogo nevolja postavljaču parkura, a time i natjecateljima.

Naglo pojavljivanje jakog jutarnjeg sunca nisko kroz drveće uz rub parkura (vidi sliku), također može donijeti probleme.

U ovom slučaju, prije nego što su natjecatelji počeli razgledavati parkur, promijenili smo dvoskok s jednim galopskim skokom između prepona na dva galopska skoka razmaka, kako bismo smanjili utjecaj sunca ispred prve prepone.

Parkur koji se djelomice nalazi pod suncem, a djelomice u sjeni, na konje uvijek djeluje uznemirujuće i oni lako gube akciju u galopu.

I boje prepone mogu različito utjecati na konje, što ovisi o boji podloge u parkuru, odsjaju sunca i pozadini. Konji u mraku vide bolje od ljudi, ali im je potrebno više vremena da se ponovno prilagode na jaku svjetlost.

Dizajn, planiranje i konstruiranje natjecateljskih arena.

Prve analize planiranja

U mnogo sportova, natjecatelji ulažu velika sredstva u sportski rekvizit, i tako rade natjecatelji u konjičkim disciplinama, s ciljem na što veće uspjehe kupuje se skupe konje s dobrim pedigreeima, dobrim uzgojem i dobro uvježbanim od raznih profesionalnih stručnjaka, jedina razlika je u tome što se ovdje radi o živim bićima na kojim se nemože promijeniti djelove radi neke nesreće ili izlizanost tokom rada ili natjecanja.

Mnogi su uporni i trude se naučiti što više o pravilnom treningu konja, njegovu fizionomiju ali nažalost često se zaboravlja podloga na kojem se svakodnevno trenira, tvrd teren prije ili kasnije uzrokuje negodu kod konja, kada preskače prepone, on osjeća bol u doskoku i raznim načinima pokušava izbjeći bol. Kako bi produžili sportsku karijeru konja potrebno je poboljšati i podlogu na turnirima. Na mnogim mjestima gdje se održavaju turniri, podloga nije dovoljno kvalitetna, bez obzira da li je to trava ili pjesak. Potrebno je od samog početka dobro planirati i uključiti stručnjake, kako bi se izbjeglo ponovna prerana ulaganja.

Ukoliko planiramo izgraditi novu arenu za natjecanja, moramo uzeti u obzir mnogo toga, što bi osiguralo što veću kvalitetu, trajnost i upotrebljivost terena, koji pod utjecajem vremenskih neprilika, stupanj frekvencije turnira ali i moguće potrebe za svakodanašnje treninge.

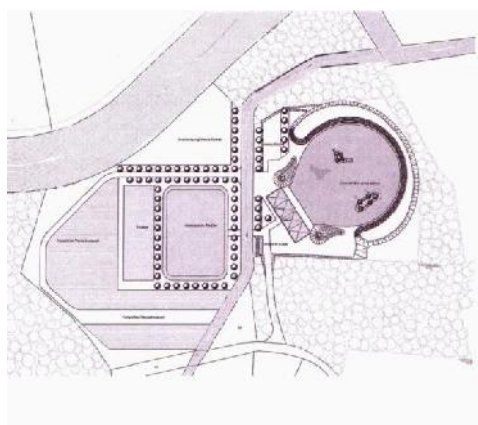
Potrebno je i detaljno analizirati, kakve vrste natjecanja će se organizirati, nacionalni ili međunarodni, dresurni ili preponski ili možda obje discipline.

Potom treba odrediti veličinu i oblik natjecateljske arene, pritom ne zaboraviti zagrijavalište, koje mora omogućiti jahačima zagrijavanje na sličnim uvjetima kao gdje se održava samo natjecanje. Nije potrebno uvijek imati pravokutni oblik.

Danas sve više se pokušava izgraditi arene svakakvih oblika koji se uklapaju u topografsku sliku mjesta, i tako se mogu lako prepoznati tokom promidžbenih promocija. Poželjno je da arene vani imaju najmanje 6000 kvadratnih metara zatvorene arene najmanje 1800 kvadratnih metara.

Pristup samoj areni, treba od samog početka dobro isplanirati kako ne bi se stvarale nepotrebne gužve. Gledaoci vole doći lijepo odjeveno, treba predvidjeti eventualno blato itd. i omogućiti gledaocima da dođu doma kako su i došli.

Infrastrukture kanalizacije, vode i struje treba odmah podrediti očekivanom broju natjecatelja i gledaoca ali i buduće potrebe povećanog broja gledaoca jednog dana.

Vrste arena, veličina arena i kapacitet prepona

Veličina arene određuje moguć ukupan broj prepona ali i dužinu motkih. Što je manja arena, što više postavljač parkura mora izraditi preciznije nacрте parkura u skali, kako ne bi došlo do neugodnog iznenađenja prilikom postavljanja prepona prema nacrtu.

ARENA	DEFINICIJA VELIČINE (m)	KAPACITET PREPONA	DUŽINA MOTKE
HALA	Mala: (20 x 40)	(7 – 11)	3m
	20 x 60	9- 13	3m
	Srednja: 30 x 60	10 – 17	3m
	Velika: 45 x 80	9 - 13	3,5 – 4m
		12 – 18	3,5 – 4m
VANI	Jako velika: 55 x 100	12 - 15	4m
	Mala: 50 x 80	14 – 20	4m
	Srednja: 70 x 110	15 – 18	3,5 – 4m
		13 - 16	4m
	Velika: 100 x 120	18 – 21	4m
	Jako velika: 120 x 150	20 – 25	4m
		25 – 35	4m

12.9.4. Trava, kraljica podloge

Trava ili Pjesak?

Razvoj preponskog jahanja poprima što veće širenje u svijetu, na oštava se konkurentnost između jahača ali i između organizatora turnira. Organizatori turnira se natječu u što ljepšim preponama, što boljih postavljača parkura, što većih novčanih nagrada Travnate arene se posebno preporučuju kada se koristi Lava- tehnologija i organizira najviše 3-4 turnira godišnje, sa većim intervalom od pet do šest tjedana između . Ukoliko ista arena se i koristi za svakodnevne treninge ili za više od tri turnira godišnje potrebno je razmotriti potrebu za pješčanu podlogu.

Glavne turnire treba održavati na travnatim parkurima, što je zaključeno na prvom simpoziju za međunarodne postavljače parkura, održanom u Aachenu 2004. godine u organizaciji Škole za postavljače parkura (Aachen School of Course Design).

U uobičajenim vremenskim uvjetima trava omogućuje konjima slobodno kretanje i prirodni okoliš. Mladi su konji manje nepovjerljivi prema travnatim podlogama nego prema drugim vrstama podloge.

Gledatelji žele vidjeti napete utakmice s poznatim jahačima i konjima (ali bez njihovih ozljeda) u prirodnom ambijentu u kombinaciji zelene trave, raznolikih prepona i različitih boja.

Gledaoci žele vidjeti utakmice poznatih jahača i konja (u trilerskim razmjerima bez ozljeda istih) u prirodnom ambijentu, kombinacije zelene trave, raznolikih prepona i različitih boja.

Brijuni Challenge Cup 2006

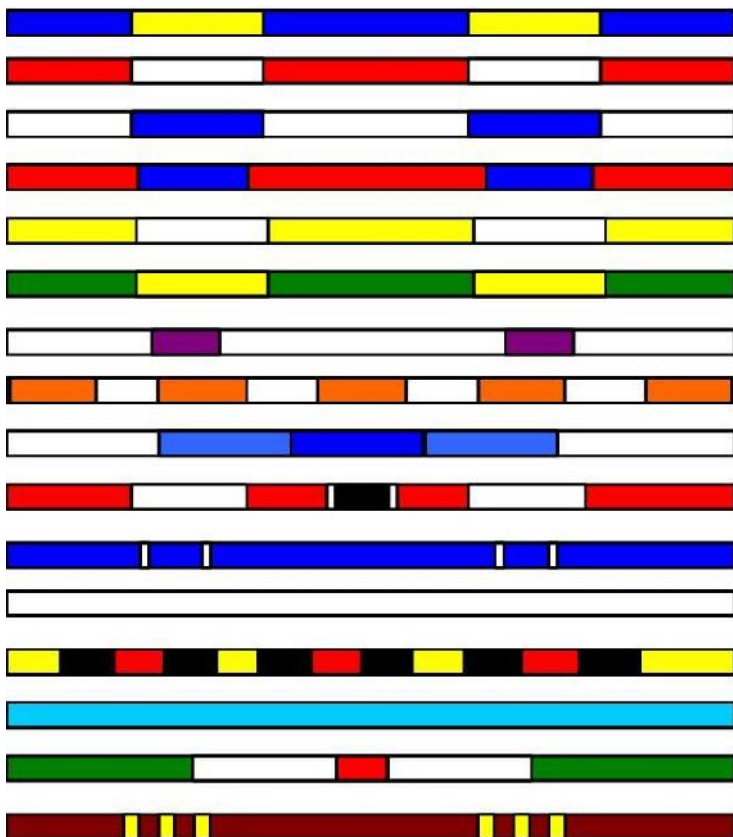
Prirodni nasip za gledaoce, park i dvorac stvara ugodan osjećaj.

Čakovec, 2006

Boje

Poželjno je imati ravnotežu između boja prepona, odlične boje su: žuta, crvena, zelena, plava, crna i bijela koje mogu biti osnovne boje većine motaka, kako bi se mogle miješati razno obojane motke sa

bijelo obojanim plankama, ogradama i tarabama.

Motke tamnih boja treba izbjegavati, preporučljivo je koristiti ako je potrebno najviše jednu o dvije takve motke.

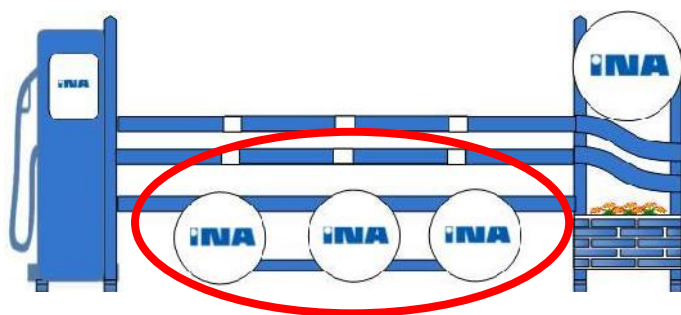
Roza boje ne uklapaju se u ambijent ozbiljnih turnira (previše "Barbie-look").

Sponzorske prepone

S godinama novčane nagrade sve više rastu i tako se javlja potreba za sve "jačim" sponzorima. Sve više sponzora želi imati svoju vlastitu preponu, koja predstavlja njihove proizvode. Ova situacija nije sasvim jednostavna jer bi se moglo dogoditi da sve upućuje na komercionalnu reklamu. Pitanje je, da li suviše reklama djeluje odbojno na gledaoce, jer naš sport je ipak usko povezan sa prirodom i ljudima koji se žele distancirati od svakodnevnice.

U glavnom možemo reći da prisutnost sponzorskih loga, u Areni, mora biti pristojno, ograničeno, simpatično, promjenljivo i u najboljem odnosu sa ostalim preponama i dekoracije.

Sponzoriranje je vrlo važno danas, ali na pravednim osnovama, davanja i uzimanja. Marketing ne smije nikad, imati utjecaj na sport i njegova pravila.

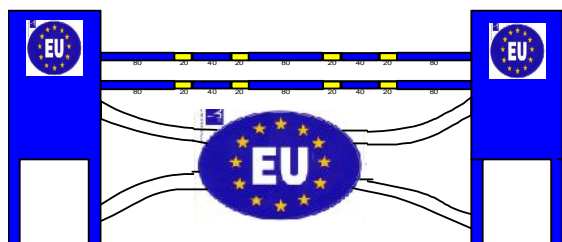
Definicija sponzorske prepone:

Bilo koja prepona koja ima marketinški material ili proizvod između zastavica na preponi, smatra se sponzorskom preponom. Prema FEI-pravilniku, najviše 30% prepona mogu biti sponzorske prepone.

Sponzorskih prepona, od samog početka turnira odnosno utakmice, treba osmisliti njihov najbolji položaj, istovremeno uzimajući u obzir da bi te iste prepone trebale biti upotrebljene možda i u baražu. Sponzorske prepone mogu izazvati postavljaču parkura probleme, ako ih ima previše, a u baražu se jaši samo šest prepona. Unaprijed treba napraviti plan upotrebe sponzorskih prepona u dogovoru sa organizatorom turnira

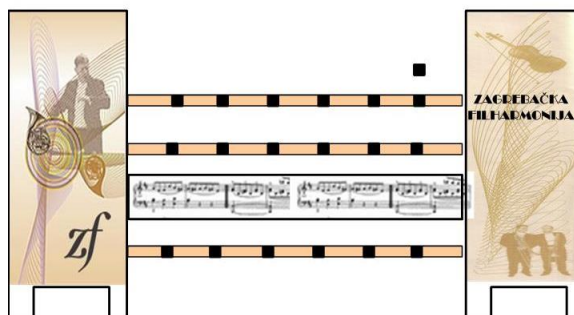
Na Olimpijskim igrama nisu dozvoljene sponzorske prepone, nego samo logo Olimpijske Međunarodne Federacije i samih Olimpijskih igara.

Sponzorske prepona ili bilo koja prepona, ne smije poticati na nesnošljivost i rasizam, prema pojedincima ili drugim narodima. Također treba izbjegavati svako direktno uveličavanje povijesnog ratnog doba.

Među sponzorskih prepona, ne računa se prepona koja promovira naciju u kojoj se održava turnir.

Dok prepone koje promoviraju državne
Institucije, političke stranke i razne udruge
pripadaju pod sponzorskih prepona

12.10. Utakmica

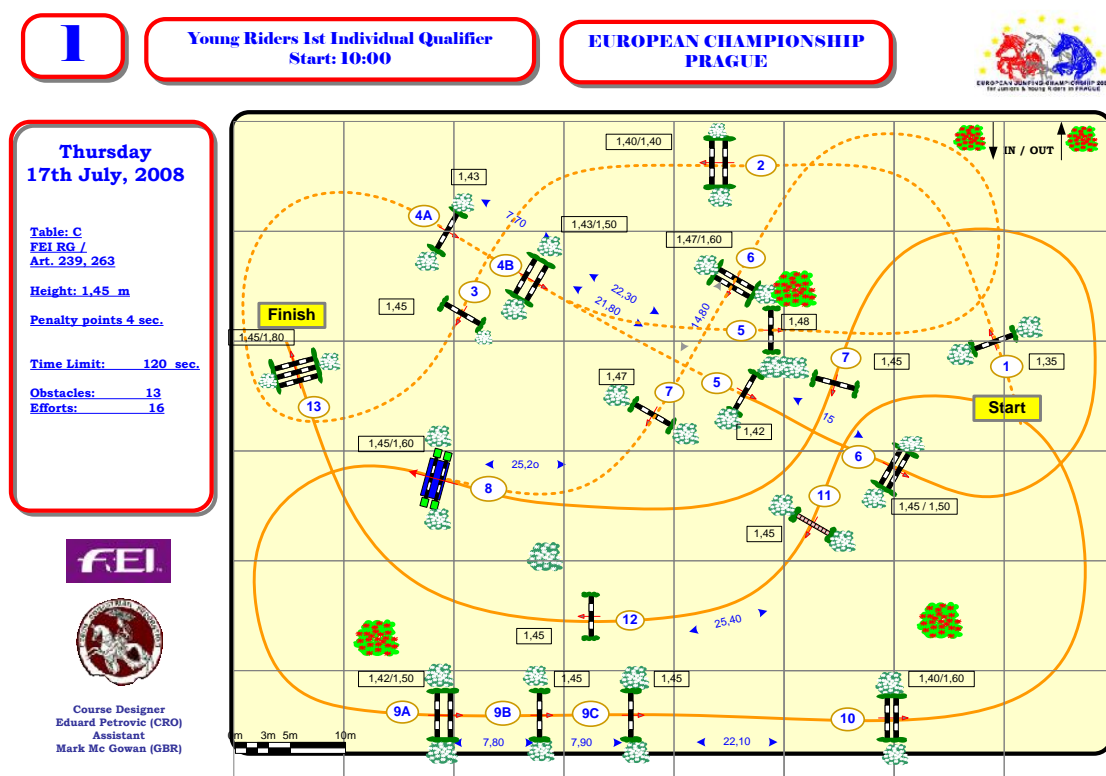
12.10.1. Vrste utakmica

Većina se utakmica sudi prema tablici A, a neke prema tablici C. Najveća je razlika u načinu bodovanja.

Bodovanje prema tablici A: ukupni broj kaznenih bodova u jednom krugu utakmice (manši) dobiva se zbrajanjem kaznenih bodova zarađenih na preponama i kaznenih bodova za prekoračenje dopuštenog vremena. Vrijeme se može uzeti u obzir i kako bi se utvrdio poredak jahača s jednakim brojem bodova, prema uvjetima propisanim u utakmici.

Bodovanje prema tablici C: prema Pravilniku FEI-a, članak 239, kazneni se bodovi pretvaraju u sekunde koje se dodaju vremenu u kojem je natjecatelj odjahao jedan krug utakmice (manšu). U osnovnom se parkuru dodaju četiri sekunde za svaku srušenu preponu, dok se u utakmicama u dva dijela (dvije faze), paralelnim parkurima i baražima srušena prepona pretvara u tri sekunde.

Prve dvije neposlušnosti konja ne kažnjavaju se posebno, već samo time što vrijeme prolazi (inače, prema FEI-u, druga neposlušnost kažnjava se isključenjem). Nadalje, nije određeno dopušteno vrijeme, nego samo najveće dopušteno vrijeme - tri minute ako je put u parkuru (itinerar) duži od 600 m, a dvije minute ako je kraći od 600 m.

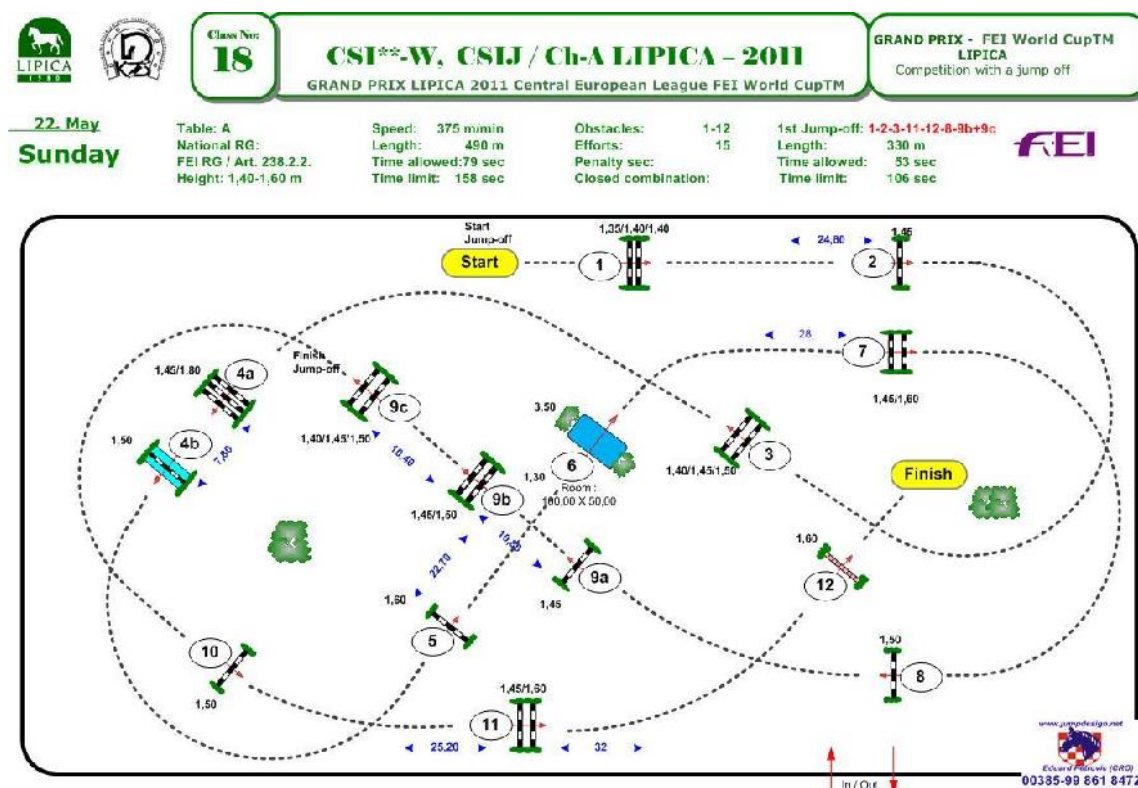
Utakmice opisane u Pravilniku FEI-a

Najčešći način suđenja utakmica za početnike: članak 238.1.1

Ex Eque znači da u ovoj utakmici natjecatelji s jednakim najmanjim brojem kaznenih bodova dijele prvo mjesto.

Utakmica s jednim baražem: članak 238.2.2

To je najčešća vrsta utakmice. Natjecatelji s jednakim brojem kaznenih bodova natječu se u doigravanju (baražu) za prvo mjesto. Ostali se natjecatelji svrstaju prema broju zarađenih kaznenih bodova i vremenu u manši. U baražu prepone mogu biti do 10 centimetara više od visinske kategorije utakmice, ali postavljač parkura ne smije pretvoriti baraž u višu kategoriju utakmice.

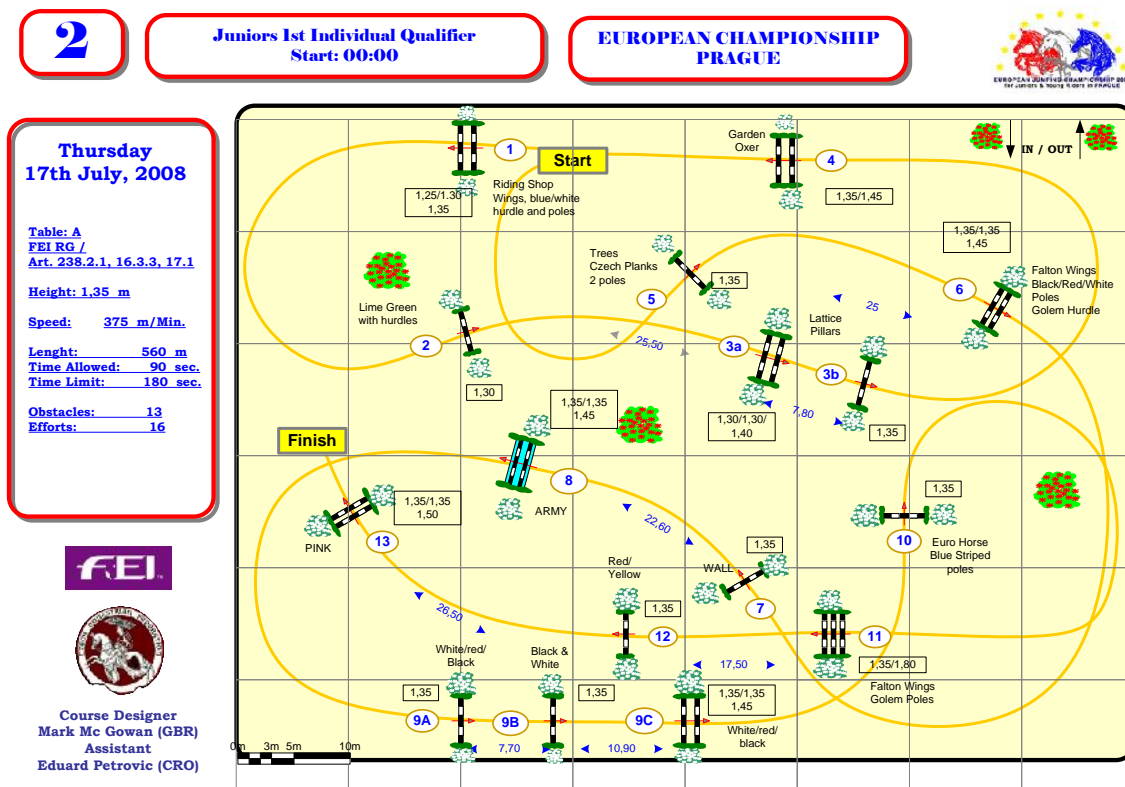

Utakmica s dva baraža: članak 238.2.3

Ta se vrsta utakmice rjeđe održava, a od utakmice s jednim baražem (238.2.2) razlikuje se u tome što ima dva baraža. Tek u drugom baražu vrijeme određuje pobjednika, a ostali se natjecatelji svrstaju prema broju kaznenih bodova i vremenu postignutom u prvom baražu, odnosno, ako je potrebno, prema kaznenim bodovima i vremenu u manši. U prvom i/ili drugom baražu prepone mogu biti do 10 centimetara više od visinske kategorije utakmice, ali postavljač parkura ne smije ni u jednom trenutku pretvoriti baraž u višu kategoriju utakmice.

Brzinska utakmica: članak 238.2.1

To je utakmica na vrijeme, a natjecatelji s jednakim brojem kaznenih bodova svrstaju se prema vremenu koje im je bilo potrebno da završe manšu. U slučaju izjednačenog rezultata (jednakog broja kaznenih bodova i jednakog vremena), pobjednika utakmice može odlučiti baraž.

Utakmica u dva kruga (dvije manše): članak 273.

Ova se utakmica održava u dva kruga (dvije manše) s jednakom ili različitom duljinom puta (itinerara), jednakim ili različitim brojem ili veličinom prepona, uz jednaku brzinu u oba kruga. Svaki natjecatelj mora nastupiti s istim konjem. Natjecatelji koji ne nastupe u drugoj manši ne mogu ostvariti plasman. Natjecatelji koji su isključeni ili su odustali u prvoj manši ne mogu nastupiti u drugoj manši. Svi natjecatelji moraju nastupiti u prvoj manši.

Prema pravilima turnira, sljedeći natjecatelji nastavljaju utakmicu u drugoj manši:

ili svi natjecatelji;

ili ograničen broj natjecatelja (najmanje 25 posto, ali svakako, čak i ako nije navedeno u pravilima, svi natjecatelji bez kaznenih bodova), u skladu s njihovim plasmanom u prvoj manši (prema kaznenim bodovima i vremenu ili samo prema kaznenim bodovima, u skladu s pravilima turnira).

Način suđenja u ovoj utakmici mora se odrediti u pravilima turnira i u skladu s jednom od sljedećih formula:

prva manša	druga manša		baraž
tablica A	tablica A	redosljed startanja	redosljed startanja
3.1. na vrijeme	ne na vrijeme	obratni redosljed prema kaznenim bodovima i vremenu iz prve manše	jednak kao u drugoj manši
3.2. ne na vrijeme	ne na vrijeme	obratni redosljed prema kaznenim bodovima u prvoj manši; natjecatelji s jednakim brojem kaznenih bodova zadržavaju redosljed prema izvlačenju	jednak kao u drugoj manši
3.3. na vrijeme ili ne na vrijeme	na vrijeme	obratni redosljed prema kaznenim bodovima, a ako treba i prema vremenu iz prve manše	bez baraža

Utakmica u dva dijela (dvije faze) - baraž: članak 274.

Put (itinerar) u baražu skraćena je i prilagođena verzija manše. U manšama s osam do 11 prepona u baražu je dovoljno šest prepona, od kojih je jedan dvoskok već korišten u manši. U utakmicama s **američkim baražem** (čl. 238.2.2 i 245.3), jahači ne izlaze iz parkura, već u roku 30 sekundi nakon zvona moraju proći start baraža.

Čak su iiskusni jahači često zbunjeni razlikama između američkog baraža i utakmice u dvije faze. Razlika je u tome što u američkom baražu prepone moraju biti iste kao u manši (osim dvije jednostavne prepone), a zvono znači nastavak natjecanja, dok u utakmici u dvije faze prepone u drugoj fazi moraju biti nove i mogu pripadati drugoj visinskoj kategoriji, ovisno o pravilima. Ako se ista prepona preskače i u prvoj i u drugoj fazi, mora biti označena s dva različita broja. Zvono nakon prve faze znači prekid natjecanja.

U prvom dijelu (fazi) može biti sedam do devet prepona i obavezna je jedna kombinacija, dok u drugom dijelu može biti četiri do šest prepona, od kojih je jedna kombinacija.

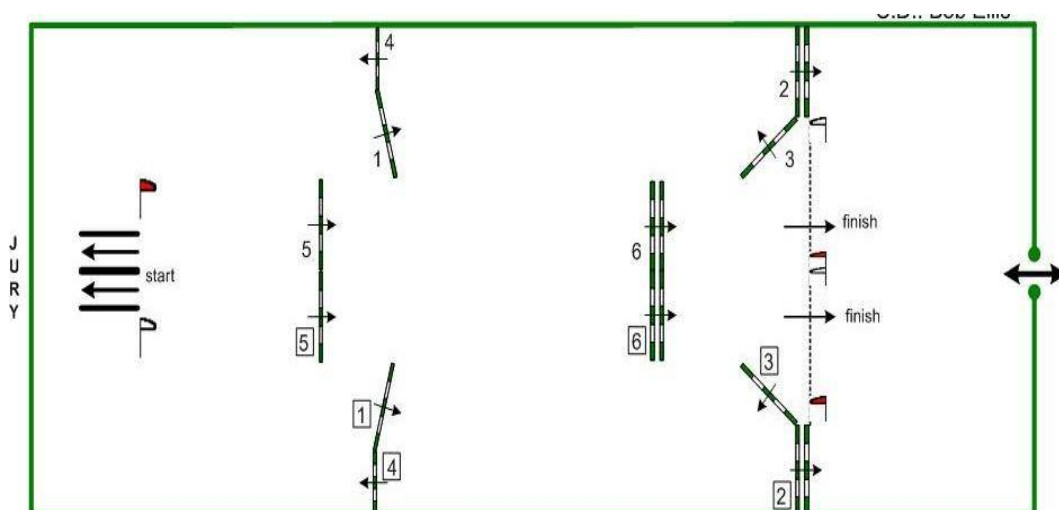
Utakmice s američkim baražem, ili utakmice u dva dijela (dvije faze), **ne mogu** biti glavne

utakmice na turniru, već se organiziraju kad se pojavi potreba da utakmica što kraće traje (jer se natjecatelji ne moraju vraćati, nego ostaju u parkuru).

Paralelparkur: članak 272.

U Pravilniku FEI-a ova se utakmica zove Knock out competition i održava se tako da se dva natjecatelja istodobno natječu u dva jednaka parkura. Pobjednik nastavlja natjecanje s pobjednikom iz drugog para. Parovi se izmjenjuju dok se ne dobije konačni pobjednik. Put (itinerar) može imati pet do osam prepona, a kombinacije i vodeni rovovi nisu dopušteni.

Utakmica skupljanja bodova (Akumulator): članak 269.

Ta se vrsta utakmice održava i pod nazivom Rastuće poteškoće. Mora imati 6, 8 ili 10 prepona, a težina puta i prepona postupno raste. Kombinacije nisu dozvoljene. Pozitivni bodovi skupljaju se na sljedeći način: jedan bod za preskočenu preponu broj 1, dva boda za preponu broj 2 itd.

Pokraj zadnje prepone može se postaviti džoker-prepona koja donosi dvostruko više bodova od zadnje prepone. Rušenje džoker-prepone smanjuje broj skupljenih bodova onoliko koliko vrijedi džoker-prepona. Džoker-prepona može biti 10 do 20 cm viša od visinske kategorije utakmice.

Zagreb - Hipodrom

59. LIPANJSKI TURNIR - HRVATSKI DERBI

UTAKMICA: 5

Petak 06.06.2014

Rastuće Poteškoće

Utakmica na vrijeme

Početak: 8:14 AM

Tablica:	A
Članak: D.	D:11.8
FEl rules:	269.5
Vbina:	1,3
Brzina m/min.:	350
Dužina/m.:	450
Dop. Vrijeme/sek.:	77
max dozv. vrijeme.:	154
Broj prepona:	8
Skokova	14
Kaznenih sek.:	
Zatvorene komb.:	

www.hrs.hr

Utakmica Lov na bodove: članak 270.

U toj je utakmici određeni broj prepona postavljen u parkuru, a svaka pravilno preskočena prepona donosi 10 do 120 bodova, ovisno o težini. Kombinirane prepone nisu dopuštene. Prepone moraju biti izgrađene tako da se mogu preskočiti u oba smjera.

Ovisno o odluci postavljača parkura, neke prepone mogu donositi isti broj bodova. Ako se u parkuru ne može postaviti 12 prepona, postavljač parkura odlučuje koje će se prepone izostaviti. Natjecatelj dobiva bodove za svaku preponu koju je pravilno preskočio. Za srušenu preponu ne dobivaju se bodovi.

Svaki natjecatelj ima na raspolaganju najmanje 45 i najviše 90 sekundi. Tijekom tog vremena natjecatelj može preskočiti prepone koje želi, redom i smjerom koji želi. Natjecatelj može prijeći startnu liniju u bilo kojem smjeru. Startna linija mora biti označena s četiri zastavice: crvenom i bijelom na svakom kraju linije.

Znak zvonom označuje kraj manše. Nakon znaka zvonom natjecatelj mora prijeći liniju cilja u jednom ili drugom smjeru, kako bi mu se izmjerilo vrijeme. Ako ne prijeđe liniju cilja, bit će posljednji po redu među natjecateljima s istim brojem bodova. Linija cilja mora biti označena s četiri zastavice: crvenom i bijelom na svakom kraju linije.

Ako vrijeme koje je određeno u utakmici istekne u trenutku kad je konj već odskočio ispred prepone, za tu se preponu, ako je pravilno preskočena, dobivaju bodovi.

Prepone koje su srušene tijekom manše ne podižu se; ako natjecatelj ponovno preskoči srušenu preponu, za nju neće dobiti bodove. Bodove neće zaraditi ni ako sruši preponu i pomakne niži dio prepone, postavljen u istoj okomici, zbog neposlušnosti konja. Ako se dogodi neposlušnost konja bez rušenja prepone, jahač može preskočiti preponu na kojoj se neposlušnost dogodila ili nastaviti skakanje na drugoj preponi.

Svaka se prepona može preskočiti dva puta. Treći skok preko iste prepone ili prolazak između zastavica prepone koja je srušena, namjerno ili ne, ne kažnjava se isključenjem, ali ne donosi bodove.

Za sve neposlušnosti konja natjecatelj je kažnjen gubitkom vremena. Ako padne, mora prekinuti natjecanje, ali se plasira prema broju bodova skupljenim do trenutka pada, zanemarujući vrijeme.

Pobjednik je natjecatelj koji je skupio najveći broj bodova. Ako dva ili više natjecatelja imaju jednaki broj bodova, pobjednik je onaj koji je postigao najbrže vrijeme od prelaska startne linije do prelaska linije cilja. Ako natjecatelji imaju i jednaki broj bodova i jednako vrijeme, o pobjedniku će odlučiti baraž, održan na isti način kao i utakmica, sa zadanim vremenom 40 sekundi.

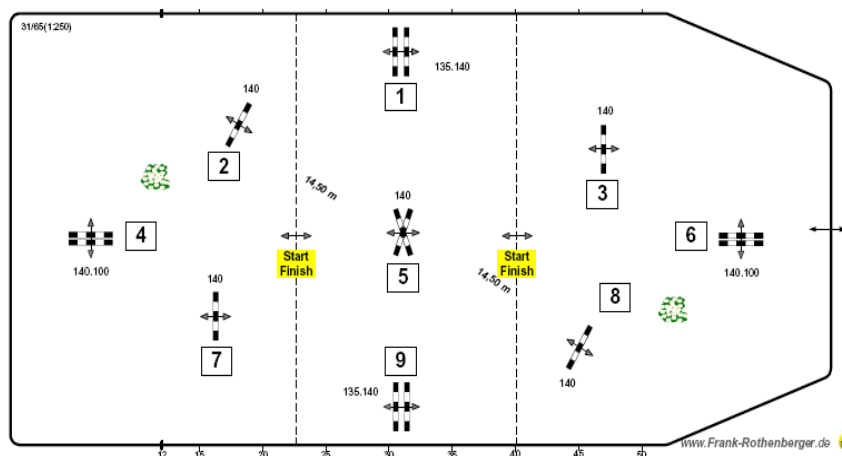
U parkuru se može postaviti i džoker-prepona, posebno označena zastavicama. Džoker-prepona može se preskočiti dva puta: za svaki pravilni skok preko džoker-prepone dobiva se 200 bodova, a ako se sruši, oduzima se 200 bodova. Ako se znakom zvona zahtijeva da se preskoči džoker-prepona u roku od dvadeset sekundi nakon što istekne vrijeme određeno u utakmici i nakon što natjecatelj prijeđe liniju cilja, dopušten je samo jedan pokušaj.

Utakmica Izaberi svoj put: članak 271.

U toj se utakmici svaka prepona smije preskočiti samo jednom, redoslijedom po izboru natjecatelja. Natjecatelj koji ne preskoči sve prepone kažnjava se isključenjem iz utakmice. Kombinirane prepone nisu dopuštene. Natjecatelji mogu prelaziti startnu liniju i liniju cilja u jednom ili drugom smjeru. Linije moraju biti označene s četiri zastavice: crvenom i bijelom na svakom kraju linije. Prepone se mogu preskočiti u jednom ili drugom smjeru, ako nije drukčije određeno na planu parkura.

U toj utakmici nije određena brzina, prema tablici C. Ako natjecatelj ne završi svoju manšu za 120 sekundi, kažnjava se isključenjem iz utakmice. Za neposlušnost konja natjecatelj je kažnjen gubitkom vremena. Ako se neposlušnost konja ili istrčavanje dogodi uz rušenje ili pomicanje prepone, natjecatelj smije nastaviti natjecanje tek nakon što se srušena ili pomaknuta prepona ponovno postavi i kad mu suci daju znak za start. On zatim može preskočiti preponu prema svom izboru. U tom će se slučaju postignutom vremenu dodati četiri sekunde (članak 232.).

Na planu parkura ne ucrtava se određeni put. Na planu moraju biti ucrtane strelice uza svaku preponu, koje određuju smjer u kojem preponu treba preskočiti. Točke za okret određuju se samo kad je to nužno.

Startnu liniju i liniju cilja može se prelaziti u jednom ili drugom smjeru.

Lovačka utakmica i utakmica brzine i spretnosti: članak 263.

Cilj je utakmica brzine i spretnosti da pokažu poslušnost, spretnost i brzinu konja. Te se utakmice sude prema tablici C (FEI, članak 239).

Put u parkuru mora biti zavojit s veoma različitim preponama (dopuštene su i teže prepone po vlastitom izboru, koje daju natjecatelju priliku za skraćivanje puta).

Utakmice preko prirodnih prepona, kao što su rubnici (nasipi), kosine, jarci i slične, zovu se Lovačke utakmice i tako moraju biti nazvane u pravilima. Sve su ostale utakmice ovog tipa utakmice brzine i spretnosti.

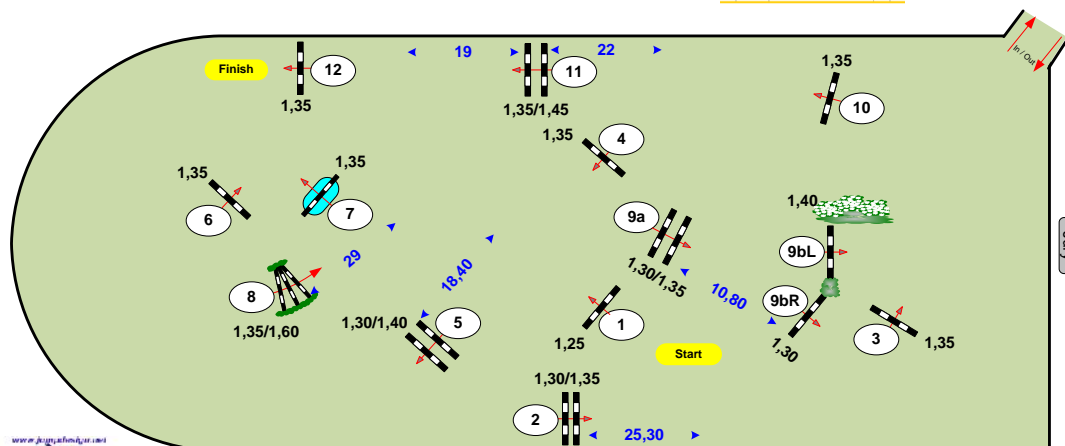
5 CSI**-W BUDAPEST 2012

Class No.: International Competition Table C 1. December Start: 13:00

Table: C
National RG:
FEI RG / Art. 239
Height: 1,35 m

Time limit: 120 sec

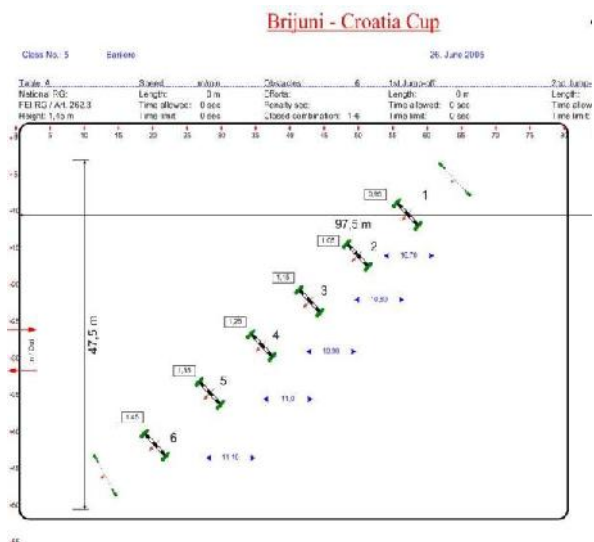
Obstacles: 1-12
Efforts: 13
Penalty sec: 4

www.jugoslovenski.org
Eduard Petrović (CRO)
00385-99 861 8472
Assistent: Enikő Magdolna

Utakmica Barijere: članak 262.3

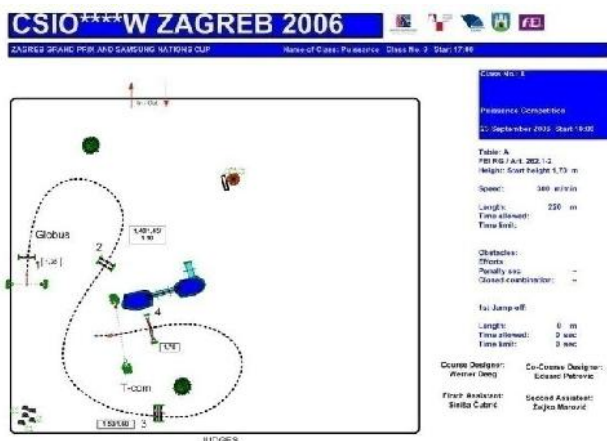
U ovoj je utakmici postavljeno šest prepona u ravnoj liniji, s otprilike 11 metara razmaka između njih. Prepone smiju biti samo stacionate sagrađene od motki. Visine svih prepona mogu biti jednake ili im se visina postupno povećava. U prvom se baražu skače preko svih šest prepona. Od drugog baraža nadalje broj se prepona može smanjiti na tri, a nakon četvrtog baraža suci moraju prekinuti utakmicu. Ako se dogodi neposlušnost konja, natjecatelj nastavlja skakanje preko prepone na kojoj se neposlušnost dogodila i dopušteno je da prepone priđe sa strane.

Utakmica Snaga skoka (Puissance): članak 262.2

Početa manša sastoji se od četiri do šest pojedinačnih prepona u parkuru, od kojih najmanje jedna mora biti visinska prepona. Prva prepona mora biti visoka najmanje 140 cm, dvije prepone moraju biti visoke 160 cm do 170 cm, a visina i jednog zida ili visinske prepone može biti 170 cm do 180 cm. Nisu dopuštene bilo kakve kombinacije prepona, vodeni rovovi, jarci i prirodne prepone.

Dopušteno je postavljanje zida s kosinom na odskočnoj strani (maksimalna kosina 30 cm od osnove prepone).

Umjesto zida može se postaviti visinska prepona, a kao zamjena za zid mogu se koristiti daske s motkom na vrhu.

Ako dva ili više natjecatelja postignu isti rezultat, o pobjedniku se odlučuje u baražu u kojem se skače preko dvije prepone u nizu, koje moraju biti zid ili visinska prepona i širinska prepona (FEI, članak 246.3.). U baražu se obje prepone moraju jednako povisiti, a širinskoj prepone treba povećati širinu. Visinska prepona ili zid povisuju se samo ako su natjecatelji koji su ušli u baraž prethodnu manšu završili bez kaznenih bodova (članak 246.1.).

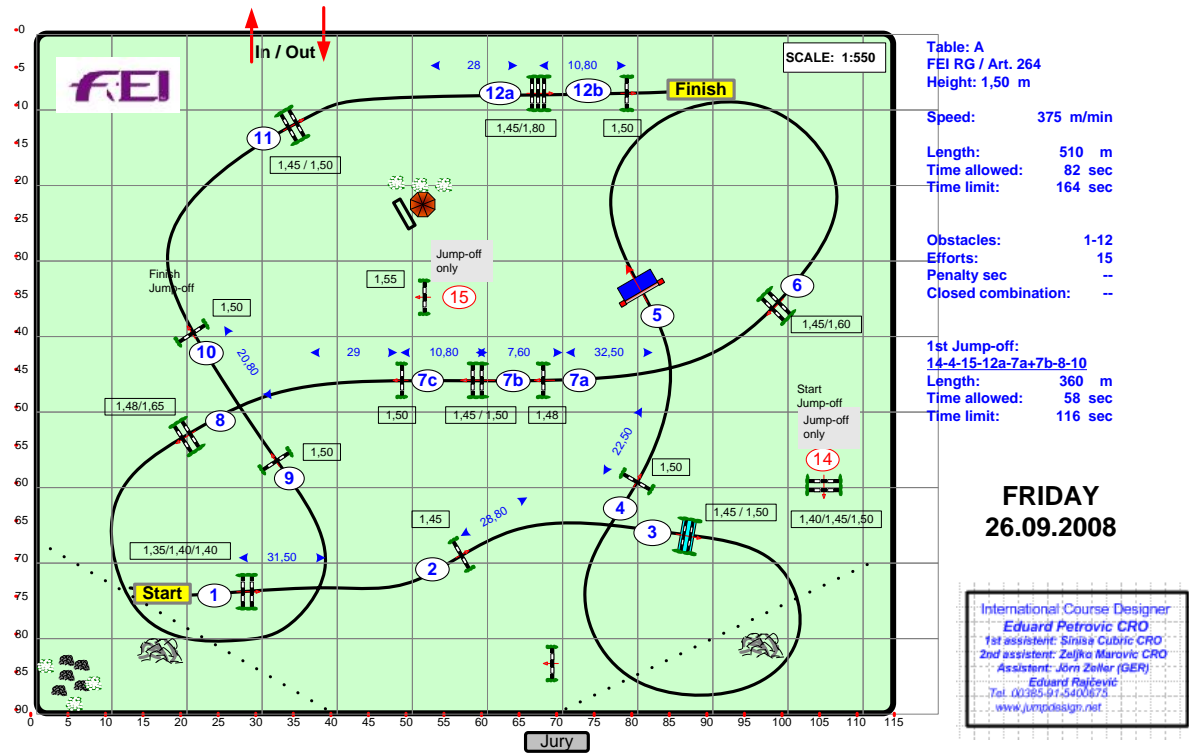
Kup nacija: članak 264.

Kup nacija službeno je međunarodno momčadsko natjecanje. Njegov je cilj usporedba spremnosti natjecatelja i konja različitih nacija, uz sljedeće uvjete:

- Kup nacija može se organizirati samo na CSIO turnirima;
- To je jedino natjecanje u kojem nacije predstavljaju službene momčadi i nema plasmana pojedinaca;
- Natjecanje se održava u dvije manše na jednakim putovima u parkuru, i u istom danu;

- Kup nacija se u obje manše sudi prema tablici A, na vrijeme, ali uz određeno najveće dopušteno vrijeme.

5 CSIO**W ZAGREB 2008 FEI NATIONS CUP OF CROATIA Art. 264.**

3 Young rider Team & 2nd Individual Qualifier Start: 10:00 EUROPEAN CHAMPIONSHIP PRAGUE

Friday 18th July 2008

Table:
 FEI RG / Art. 264
 Height: 1,50 m

Speed: 375 m/Min.

Length: 500 m
 Time Allowed: 80 sec.
 Time Limit: 160 sec.

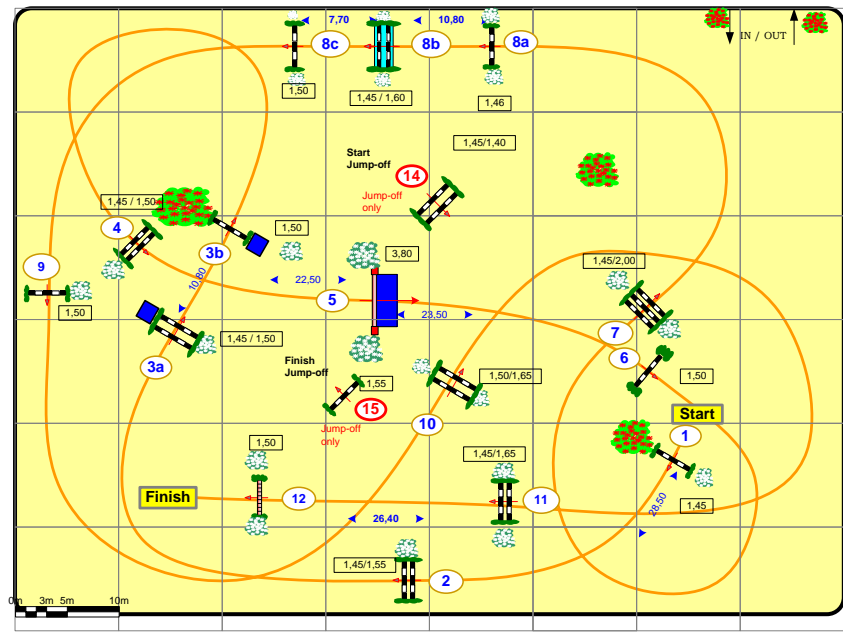
Obstacles: 12
 Efforts: 15

Jump-off:
 14-6-7-8b+8c-9-10-15

Length: 300 m
 Time Allowed: 48 sec.
 Time Limit: 96 sec.

FEI

Course Designer
 Eduard Petrović (CRO)
 Assistant
 Robert Smékal (CZ)

Kategorije utakmica na Kupu nacija: Prema Pravilniku FEI-a, Kup nacija može se održavati na turnirima s pet zvjezdica *****, četiri zvjezdice ****, tri zvjezdice ***, dvije zvjezdice** i jednom zvjezdicom *.

Broj zvjezdica turnira određuje:

	*****	****	***	**	*
	Kup nacija	Kup nacija	Kup nacija	Kup nacija	Kup nacija
Broj prepona	12	12	12	12	12
Minimalna/maksimalna visina prepona (u metrima)	1,30/1,60	1,30/1,50	1,20/1,45	1,10/1,35	1,00/1,20
Najmanje dvije visinske prepone (visina u metrima)	1,60	1,50	1,45	1,35	1,20
Najmanje šest ostalih prepona (visina u metrima)	1,50	1,45	1,40	1,30	1,10
Najmanje dvije širinske prepone (najmanja širina u metrima)	1,50/1,70	1,45/1,60	1,40/1,50	1,30/1,50	1,20/1,40
Najveća širina prepona (u metrima)	2,00	1,90	1,80	1,70	1,50
Najveća širina trostruke prepone (u metrima)	2,20	2,10	2,00	1,90	1,70
Minimalna/maksimalna širina vodenog rova (u metrima)	4,00/4,20	3,80/4,00	3,50/3,70	3,20/3,50	2,70/3,00
Minimalna/maksimalna duljina puta (u metrima)	500/700	500/700	500/700	500/700	500/700
Brzina na otvorenim parkurima	400	400	375	350	350
Brzina u dvorani	350	350	350	350	350

U parkuru mora biti vodeni rov (u dvorani širina vodenog rova može biti manja od minimalne širine navedene u tablici). Samo u iznimnim okolnostima i uz posebno odobrenje glavnoga tajnika FEI-a može se izostaviti vodeni rov. Mjere vodenog rova navedene u tablici uključuju i odskočni element. U parkuru mora biti najmanje jedna dvostruka ili jedna trostruka kombinacija prepona, ali ne smije biti više od tri dvostruke ili jedne dvostruke i jedne trostruke kombinacije. Duljina puta u dvorani može biti manja od navedene u tablici.

Utakmica u dva kruga (dvije manše) i manšom za pobjedu: članak 276.

U toj se utakmici 16 najboljih natjecatelja iz prve manše kvalificira u drugi krug u kojem nastupaju, prema rezultatu (kazneni bodovi i vrijeme) iz prve manše, redoslijedom od najslabijega. Osam najboljih natjecatelja, prema ukupnim kaznenim bodovima i vremenu u obje manše ili samo iz druge manše, sudjeluje u manši za pobjedu.

Put u parkuru u drugom krugu može biti različit od puta u prvom krugu. Put manše za pobjedu mora biti kraći put preko prepona iz prve i/ili druge manše.

U manši za pobjedu prvi nastupa najlošiji natjecatelj (s najvećim brojem kaznenih bodova i najlošijim vremenom u obje manše ili samo u drugoj manši, prema uvjetima određenim u pravilima).

Svi natjecatelji u manši za pobjedu startaju bez kaznenih bodova.

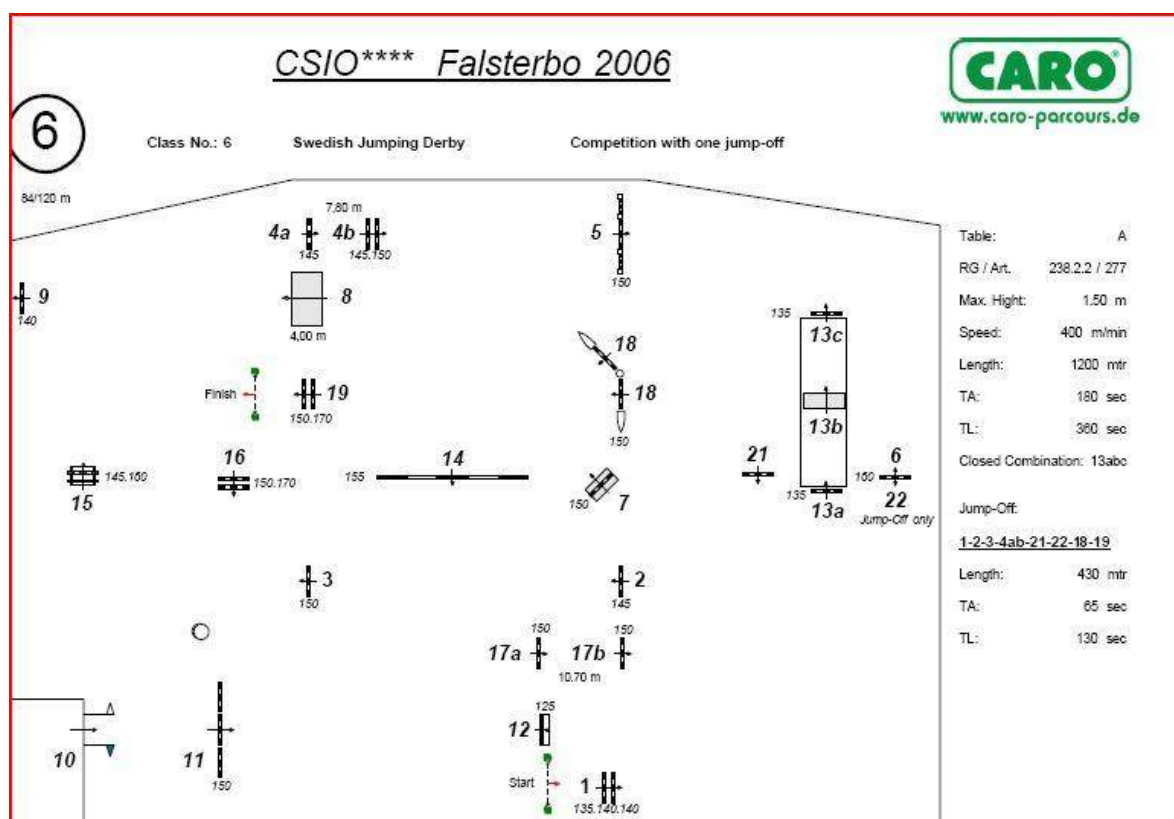
Sva tri kruga sude se prema tablici A, na vrijeme.

Ova se utakmica ne može održavati kao Grand Prix utakmica, utakmica s najvećom novčanom nagradom ili kao kvalifikacijska za neku drugu utakmicu.

Derbi: članak 277.

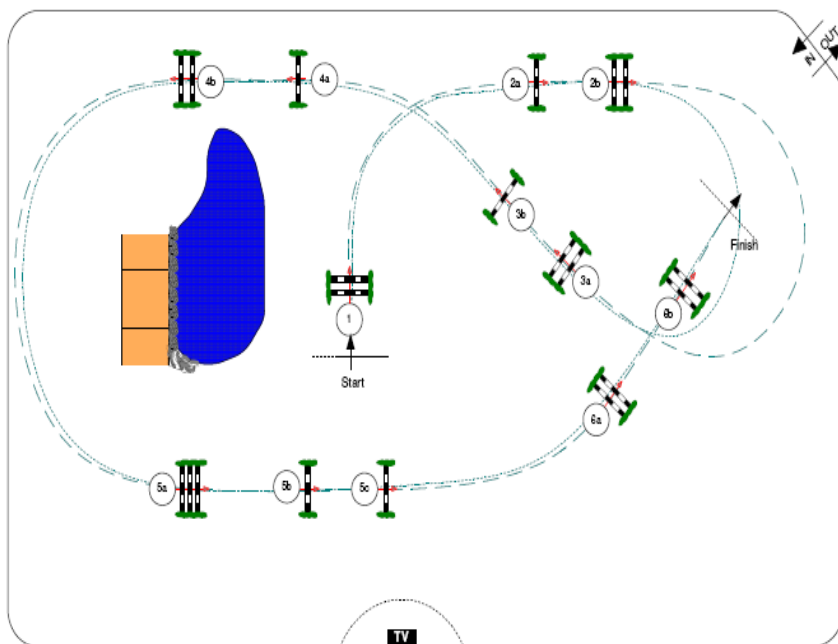
Derbi se održava na stazi dugoj najmanje 1000 metara i ne više od 1300 metara, koja ima najmanje 50 posto skokova preko prirodnih prepona. Utakmica se mora održati u jednom krugu (jednoj manši) te uz jedan baraž, ako je tako određeno pravilima. Utakmica se može suditi prema tablici A ili tablici C.

I u slučaju kad je to utakmica s najvećom novčanom nagradom na turniru, svaki natjecatelj na derbiju smije jašiti najviše tri konja, ovisno o pravilima turnira.

Utakmica preko kombiniranih prepona: članak 278.

U parkuru u ovoj utakmici treba postaviti šest prepona: visinska prepona kao prva i pet kombiniranih prepona. Najmanje jedna prepona mora biti trostruka kombinacija. Utakmica se može suditi prema tablici A ili tablici C.

Ako se održava baraž, prema pravilima turnira, put baraža mora imati šest prepona. Trebaju biti uključene dvostruka, trostruka i četiri pojedinačne prepone ili tri dvostruke i tri pojedinačne prepone. Da bi se to postiglo, neki elementi kombiniranih prepona iz prvoga kruga moraju se ukloniti.

Odredbe članka 204.5 ne primjenjuju se na ovu utakmicu. Međutim, duljina puta ne smije biti veća od 600 metara.

Grand Prix

Grand Prix su utakmice u kojima je preskakanje prepona glavno mjerilo uspješnosti. Međutim, između natjecatelja s jednakim brojem bodova i brzina može u jednom ili najviše dva baraža odrediti pobjednika. Te se utakmice sude prema tablici A (na vrijeme ili ne na vrijeme, ali uvijek uz određeno najveće dopušteno vrijeme).

Parkur se postavlja tako da se provjere prvenstveno skakačke sposobnosti konja. Organizacijski su odbori odgovorni za to da broj, vrsta, visina i širina prepona budu u dopuštenim granicama.

Grand Prix utakmice održavaju se na jedan od sljedećih načina:

- s jednom manšom uz jedan ili dva baraža (prvi ili drugi ili oba baraža na vrijeme);
- u dvije manše (jednake ili različite) uz jedan baraž na vrijeme;
- u dvije manše, druga manša na vrijeme;

Grand Prix u dvije manše na međunarodnom turniru s tri zvjezdice:

11

FEI

Mercedes-Benz

CSIO3-W BRATISLAVA-2013

Hürsünya FEI Nations Cup™ 3*

Sunday 04.08.2013
Start:

MERCEDES GRAND PRIX
BRATISLAVA

- FEI World Cup™ Qualifier

Competition with one jump off

Table: A
National RG:
FEI RG / Art. 238.2.2
Height: 1,40-1,60 m

Speed: 375 m/min

Length: 590 m
Time allowed: 95 sec
Time limit: 190 sec

Obstacles: 1-13
Efforts: 16
Penalty sec
Closed combination:

1st Jump-off:
4-5-6-7a+7c-9-14-15
Length: 320 m
Time allowed: 52 sec
Time limit: 104 sec

Mercedes-Benz
FEI GROUP

FEI NATIONS CUP
SERVIC

Asocijacija za razvoj športa
Velebitni put
Štefa i Jelke
Najmanj 911m

Stilske utakmice

Utakmice u preponskom jahanju, u kojima se ocjenjuju stil i djelovanje jahača, važan su pokretač pravilnog školovanja mladih jahača. U tim utakmicama manje su važne vrhunske sposobnosti konja, a više stupanj školovanosti i vještina jahača.

Prepona za obaranje rekorda u vis

Skok u vis

Prepona za skok u vis treba se sastojati od:

Dva stupa visine 2,60 m, nagnuta pod kutem od 35° (1).

Laganih drvenih motki dužine 7 m i promjera 10 cm, prekrivenih omotom slame ili najlona debljine 2 cm (2), ukupnog promjera 14 cm.

Pletenog šiblja sa metlastim vrhom ili ograda od šiblja ili drugačije ograde koja daje privid čvrstoće i ispunje prostora između donje motke i tla (3).

Dva boka, duljine 6 metara, visine koja uvijek prelazi visinu gornje motke. Oni su napravljeni od mrežaste drvene ograde (4).

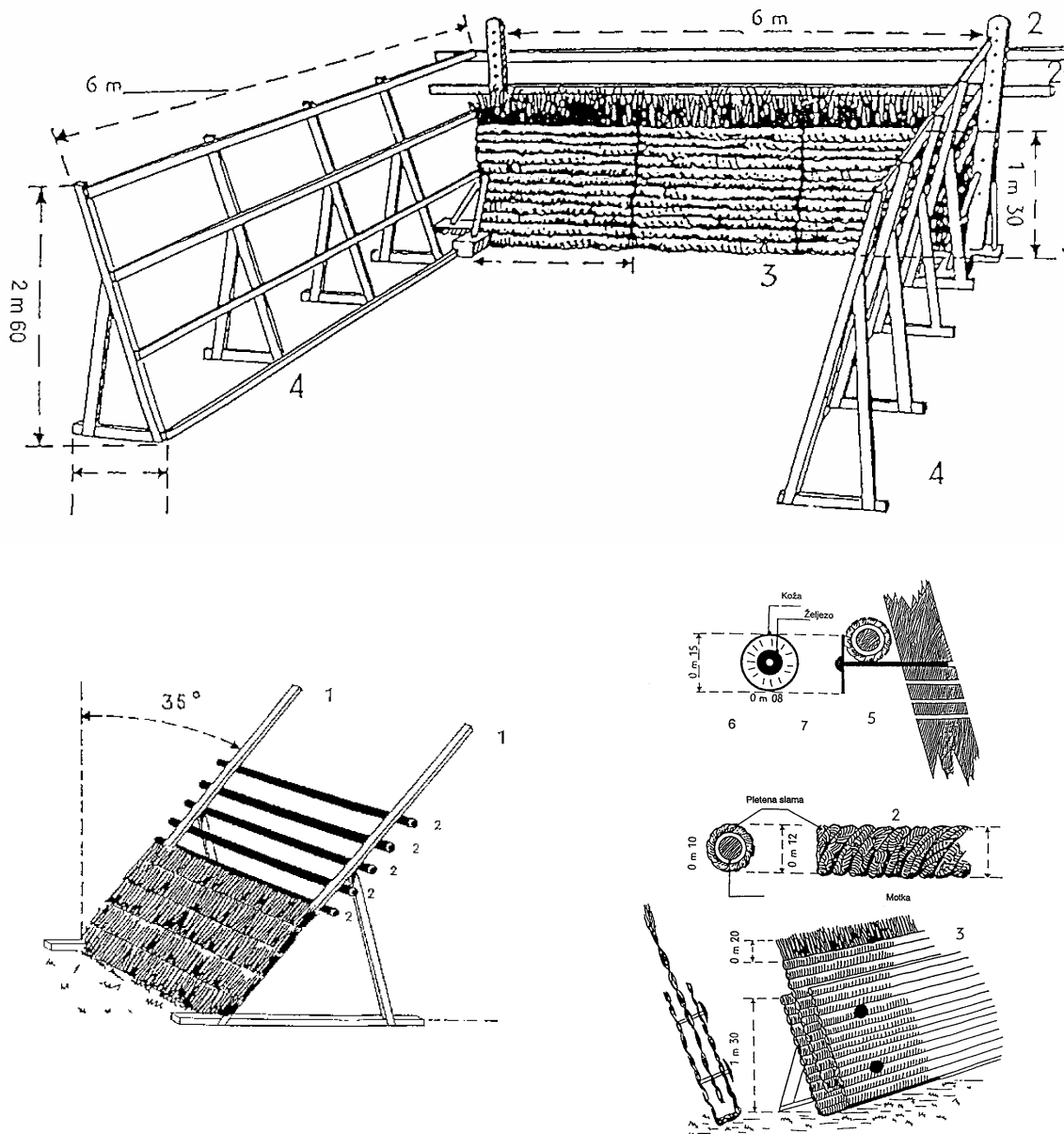
Postavljene na mjesto, spremne za preskakanje prepone trebaju imati prednju širinu od najmanje 6 metara.

Motke drže u položaju klinovi dužine 28 cm (5).

Klinovi koji drže gornju motku završavaju sa kožnim diskom debljine 6 mm i promjera motke koju podupiru (6). Disk drže dvije limene podloške koje su promjera polovice diska i koje su zajedno zakovane (7). Taj disk prirodne kože ne smije biti prekriven slojem boje niti umjetno očvrstnut na bilo koji način.

Ni u kojem slučaju niti jedna od motki ne smije biti pričvršćena ili držana u položaju gumom ili drugom hvataljkom ili držana rukom.

Prepona za obaranje rekorda u skoku u vis

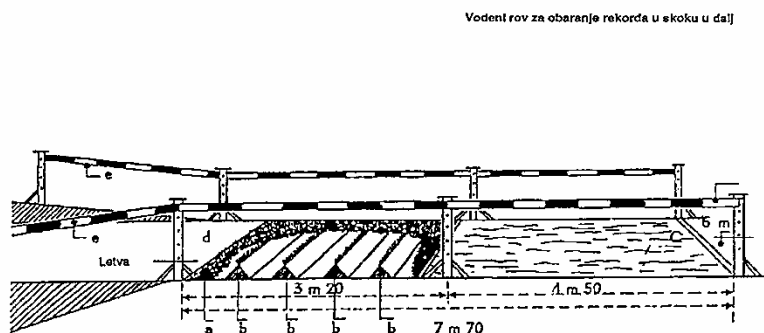

Prepona za obaranje rekorda u dalj

Skok u dalj

Prepona za skok u dalj treba se sastojati od: (vidi stranicu 76).

Plitki vodeni rov ispunjen vodom koji završava sa blagim nagibom koji je prekriven tepihom. Pleter visine 45 centimetara (a) nagnut pod kutem od 45° označava osnovu prepone. Pleter, uvijek isti, pomiče se postepeno prema natrag, kako bi se povećavala širina (a).

Slobodan prostor između vode i pletera prekrivena je drugim pleterima, kako bi se pokrio razmak. Sav taj pleter se mora preklapati, a krajnji pleter mora biti poravnat sa rubom vode (b).

Vodeni rov mora imati prednju širinu od najmanje 6 metara (c).

Jedna letva od gume ili odgovarajućeg materijala

širine najmanje 6 centimetara i ne više od 8 centimetara prekrivena sa bijelom bojom ili svjetlo obojenim plastelinom debljine oko 1 cm treba biti postavljena u dnu odskočnog pletera, a druga postavljena na rub vodenog rova na doskočnoj strani skoka paralelno prvom. One služe kao oznake za mjerenje preskočene širine (d).

Bokovi su niski i široki i trebaju jasno uokviriti preponu (e). Na odskočnoj strani oni se moraju protezati za 4 do 5 metara ispred odskoka, tako da stvaraju prolaz. Slobodne motke su postavljene na bokove na visini od oko 80 centimetara i završavaju ravno sa doskočnom letvom za označavanje, kako bi spriječile konja da pobje

Način mjerenja skokova

Visina ili širina se mjeri pomoću čeličnog metra pribijenog za dasku. Jako se preporučuje da se za mjerenje skoka u vis koristi sklopivi metar ili mjerni uređaj kao kod atletskih sportova.

Pri mjerenju preskočene visine treba obratiti pažnju na:

Prije početka utakmice mora biti provjereno da su odskočna točka i dno prepone na istoj horizontalnoj visini.

Nakon skoka, prepona će biti izmjerena od male daske horizontalno postavljene iza prepone na sredine prepone.

Preskočena širina se mjeri razmakom između dviju letvi na obje strane vodenog rova, uključivo i širine letvi.

Ta mjerenja trebaju obaviti tri suca, od kojih je jedan službeni delegat FEI, ako je prisutan, ili u njegovom odsustvu, službeni delegat zemlje u kojoj se obara rekord ili održava utakmica.

12.11. Parkur

12.11.1. Parkur mora odgovarati kategoriji utakmice

Parkur mora odgovarati razini turnira, vrsti i svrsi utakmice, stupnju školovanosti konja i jahača, veličini prostora i vremenskim uvjetima. Dobro osmišljen i postavljen parkur temelji se na postavljačevom dugogodišnjem teorijskom i praktičnom znanju jahanja i natjecateljskom iskustvu.

U postavljanju dobrog parkura postavljač uzima u obzir put (itinerar), vrstu prepona, poziciju prepona, posebno kombinacija, konstrukciju prepona, razmake između prepona, veličinu prepona, vrstu držača (šalica), težinu motki, brzinu i dopušteno vrijeme.

Jahanjem u parkuru provjerava se:

- razina školovanosti i stupanj uvježbanosti konja i jahača;
- stupanj komunikacije i suradnje konja i jahača;
- vještina i uravnoteženost konja, mogućnost galopiranja, kondicija, hrabrost, oprez i sposobnost koncentracije.

Put (itinerar)

Put u parkuru mora jahačima omogućiti da **galopiraju slobodnim galopskim skokovima** bez naglih, neprirodnih skretanja i oštih kutova.

Posebnu pozornost treba posvetiti prvoj preponi u parkuru jer mnogima je to i najteža prepona. U utakmicama za mlade konje i jahače **kombinacije prepona moraju biti na što boljem mjestu**, npr. okrenute prema izlazu iz parkura i s dovoljno mjesta za galopiranje.

Pri osmišljavanju puta treba paziti na to da postoji **podjednak broj lijevih i desnih zavoja** uz najmanje **tri promjene smjera kretanja**, npr. jedna prepona – promjena smjera – dvije povezane prepone – promjena smjera – jedna prepona – tri povezane prepone – promjena smjera – jedna prepona – promjena smjera – dvije povezane prepone itd.

Parkur mora biti **ravnomjerno popunjen preponama raznih boja**. Također, treba paziti na to da su promjene između visinskih i visinsko-širinskih prepona stalne. Treba izbjegavati tri visinske ili tri visinsko-širinske prepone zaredom.

Osim što treba paziti na podjednak zastupljenost lijevih i desnih zavoja, treba paziti i na raznolikost u broju galopskih skokova između povezanih prepona.

Razmaci

Razmake između prepona u kombinacijama treba izmjenjivati - kraći, dulji - ali uvijek u dopuštenim okvirima, prema tablici duljina razmaka između prepona i prepona u kombinaciji. Dobro je da razmaci između prepona u **utakmicama kategorija P, E i A ne budu kraći od pet galopskih skokova, dok u utakmicama kategorije L i višima razmaci mogu biti tri ili četiri galopska skoka.**

Posebno je važno paziti na to da se pri gradnji parkura izbjegavaju moguće komplikacije i problemi, **jahačima treba pomoći**, posebice mladima, da iz parkura ponesu pozitivna iskustva koja će ih unaprijediti u bolje jahače.

Uočljive prepone

Uočljive prepone treba pažljivo upotrijebiti, posebice u utakmicama nižih kategorija. Postavljanje uočljivih prepona na turniru mora biti osmišljeno od niže do viših kategorija utakmica, prepone treba postupno razvijati u težu vrstu, većih dimenzija, oštrijih zavoja i kraćih nailazaka, sve manjeg broja galopskih skokova između povezanih prepona i, na kraju, otežavajućih razmaka između povezanih prepona u utakmicama najtežih kategorija.

12.11.2. Smjernice u postavljanju parkura

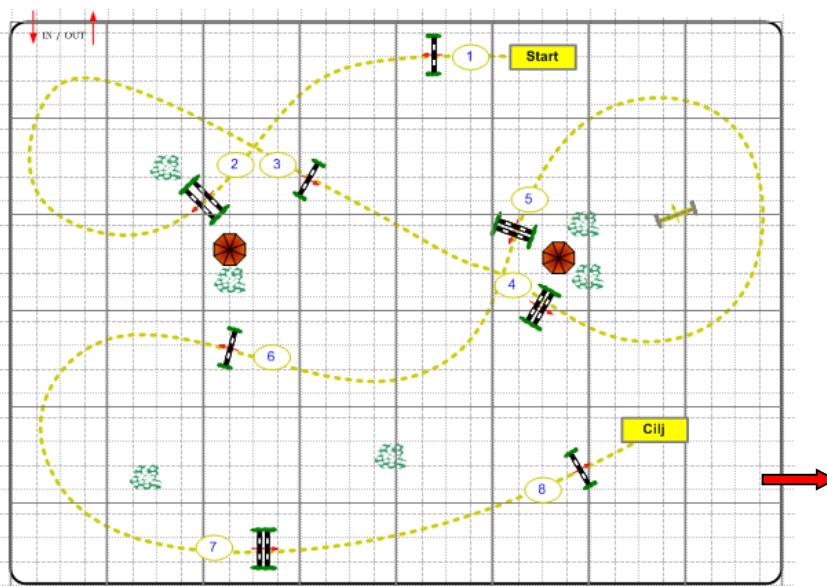
Utakmice kategorije P i E

Utakmice kategorije P i E uvodne su utakmice za mlade jahače i konje. Olakšavajuća nije samo mala visina prepona, nego i putanja skoka, pravilni razmaci između prepona (ne kraći od šest galopskih skokova, u dvorani pet). Budući da mladi konji i jahači teško održavaju ravnotežu i ritam u kratkim zavojima, potrebno je u dvorani smjestiti prepone što je moguće dalje od kutova. U utakmicama kategorije E mogu se postaviti kombinacije prepona s razmakom dva galopska skoka, ali samo ako se koriste četiri metra duge motke i ako dvorana nije manja od 20 x 60 metara. Treba misliti na to da su u ovoj kategoriji utakmica konji na osnovnom stupnju ljestvice školovanja.

POSEBNO VAŽNO:

- prvu preponu treba preskakati prema izlazu (zagrijavalištu);
- najviše dva do tri povezana i olakšavajuća razmaka između prepona (u dvorani 2 - 4);
- izbjegavati razmake između prepona kraće od šest galopskih skokova (u dvorani pet);
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- blagi zavoji;
- uočljive prepone samo samostalne, visinske, po mogućnosti okrenute prema izlazu;
- dvoskok samo u parkurima na otvorenom, s dva galopska skoka razmaka, okrenut prema ulazu/izlazu;
- na utakmicama kategorije E na otvorenom može se postaviti i liverpul, samostalno, isključivo kao visinska prepona, okrenut prema izlazu/ulazu iz parkura.

Arena 80 x 60 m

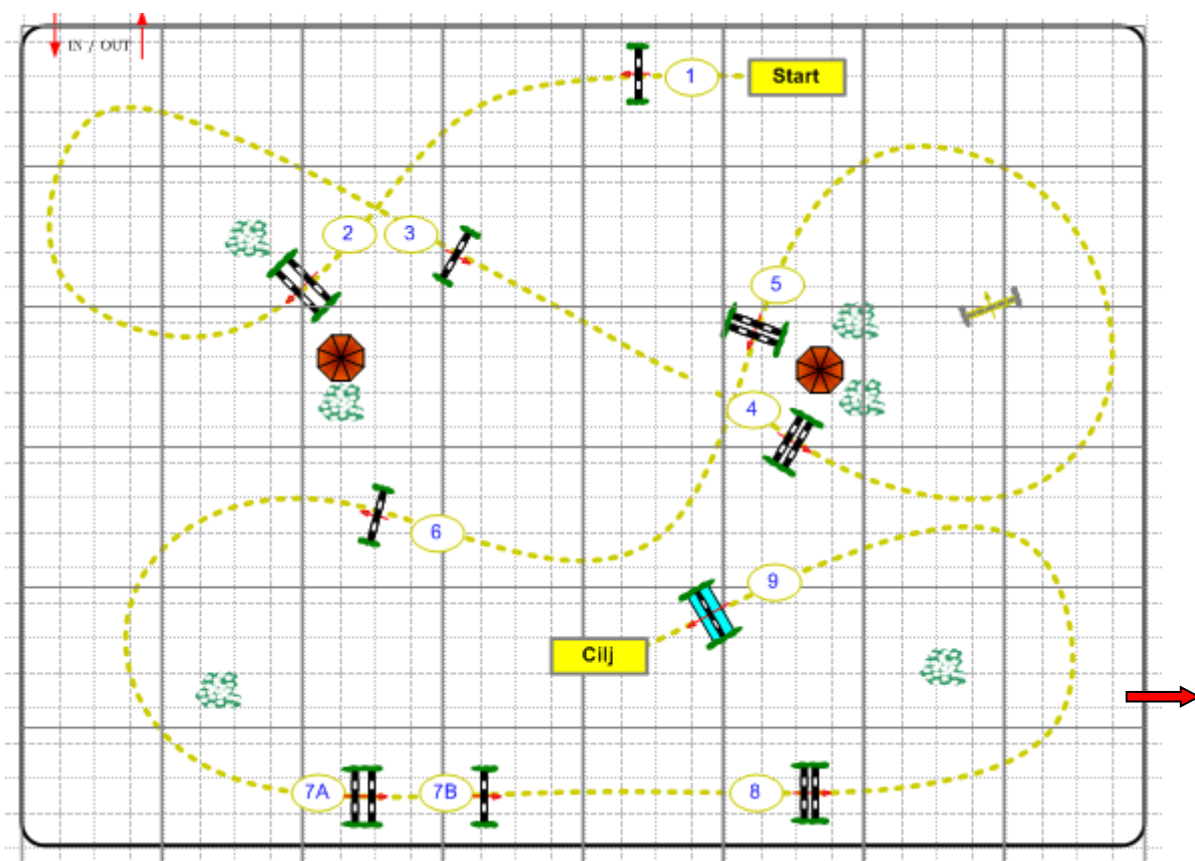
Utakmice kategorije A

U utakmicama kategorije A put u parkuru može biti malo zahtjevniji nego u kategorijama P i E, ali treba i dalje misliti na to da se jahači i konji tek razvijaju i da je većina konja na osnovnom stupnju ljestvice školovanja koji obuhvaća: takt – opuštenost – oslonac.

POSEBNO VAŽNO:

- prvu preponu treba preskakati prema izlazu (zagrijavalištu);
- dvoskok uvijek treba biti okrenut prema izlazu (motke moraju biti duge četiri metra);
- dva do tri povezana i olakšavajuća razmaka između prepona (u dvorani 2 - 4);
- izbjegavati razmake između prepona kraće od pet galopskih skokova;
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- blagi zavoji;
- uočljive prepone mogu se postaviti samostalno kao visinsko–širinske, a u povezanim preponama i u kombinacijama kao visinske;
- liverpul može biti visinska prepona, okrenuta prema izlazu, samostalna ili s najmanje sedam galopskih skokova razmaka od druge prepone.

Arena 80 x 60 m

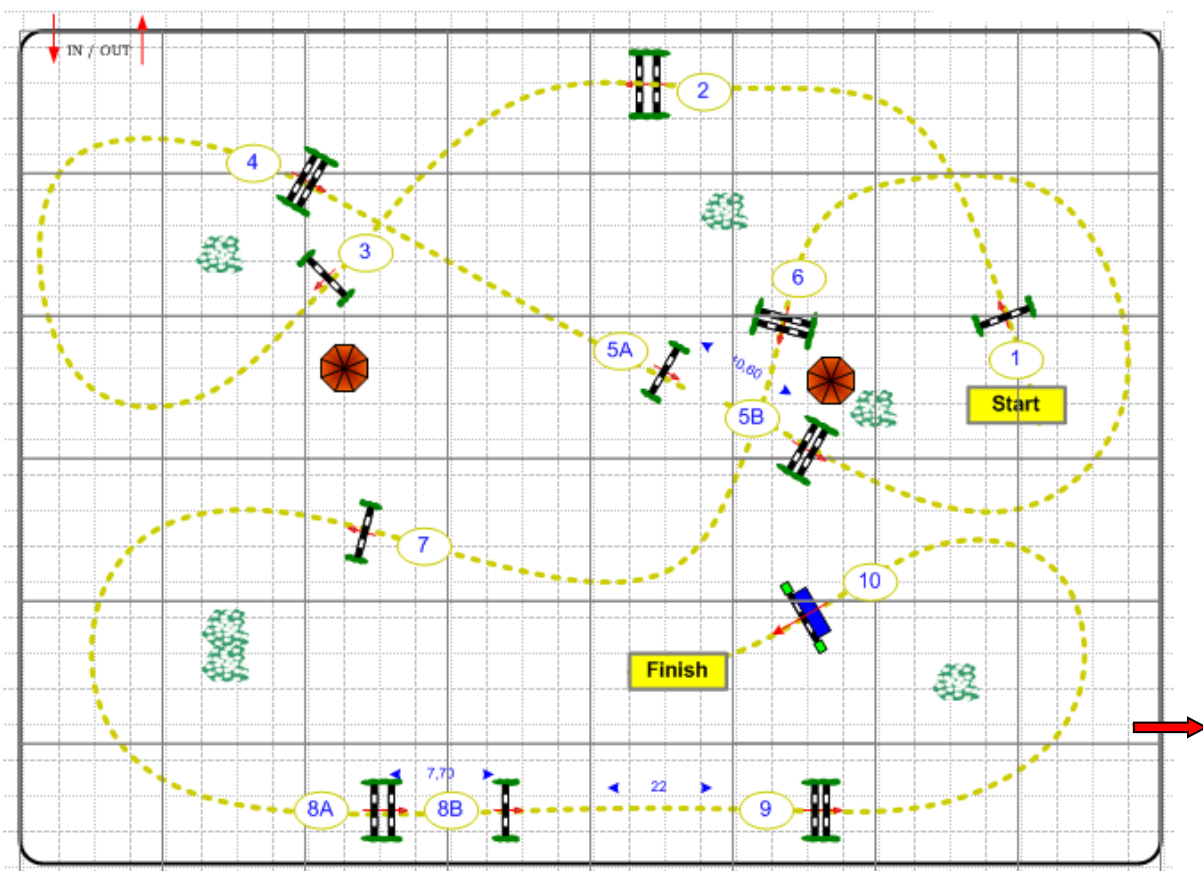
Utakmice kategorije L

Konji koji sudjeluju u utakmicama kategorije L nalaze se na četvrtom ili petom stupnju ljestvice školovanja: osim takta – opuštenosti – oslonca, počinju razvijati zamah i izravnost.

POSEBNO VAŽNO:

- prvu preponu treba preskakati prema izlazu (zagrijavalištu);
- turniri kategorije C – B: dva dvoskoka, prvi uvijek okrenut prema izlazu (u dvorani je dovoljan jedan dvoskok s motkama dugim četiri metra);
- turniri kategorije A: jedan troskok (okrenut prema izlazu) i jedan dvoskok (u dvorani je dovoljan jedan troskok);
- tri do četiri povezana i olakšavajuća razmaka između prepona (u dvorani 2 - 4);
- izbjegavati razmake između prepona kraće od pet galopskih skokova (u dvorani četiri);
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- zavoji mogu biti malo oštriji nego u utakmicama nižih kategorija;
- uočljive prepone mogu se postaviti samostalno kao visinsko–širinske, a u povezanim preponama i u kombinacijama kao visinske;
- liverpul može biti visinska prepona, okrenuta prema izlazu, samostalan ili s najmanje sedam galopskih skokova razmaka od druge prepone;
- veliki vodeni rov može biti širok 200 do 250 cm (nadograđen).

Arena 80 x 60 m

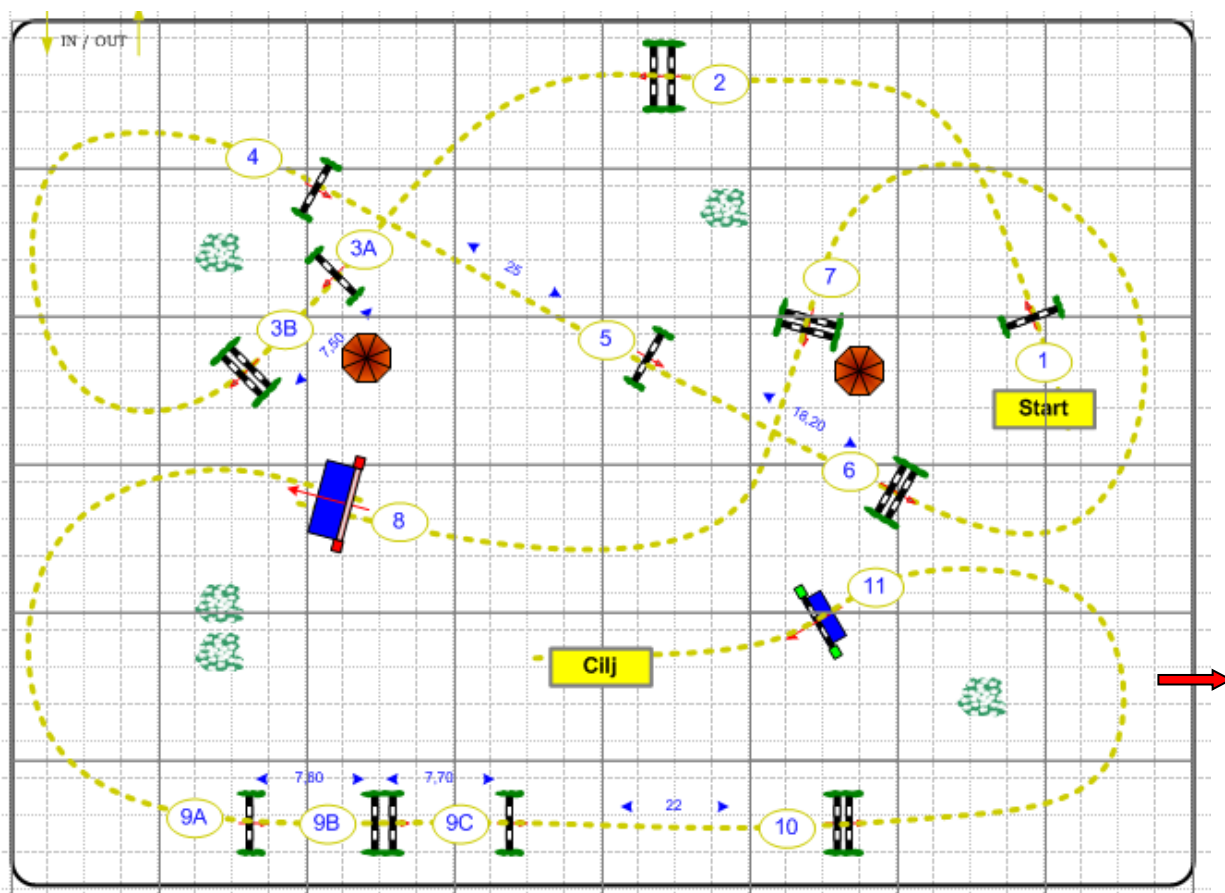
Utakmice kategorije Mb

Konji koji sudjeluju u utakmicama kategorije Mb nalaze se na petom ili šestom stupnju ljestvice školovanja: osim takta – opuštenosti – oslonca - zamaha, počinju razvijati izravnost i prikupljenost.

POSEBNO VAŽNO:

- turniri kategorije B: dva dvoskoka, prvi dvoskok uvijek okrenut prema izlazu (u dvorani je dovoljan jedan dvoskok s motkama);
- turniri kategorije A: jedan troskok (okrenut prema izlazu) i jedan dvoskok (u dvorani je dovoljan jedan troskok);
- tri do četiri povezana i olakšavajuća razmaka između prepona sa 3 - 8 galopskih skokova;
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- zavoji mogu biti malo oštriji nego u utakmicama nižih kategorija;
- uočljive prepone mogu se postaviti samostalno ili povezane, kao visinske ili visinsko-širinske;
- liverpul se postavlja kao visinska ili visinsko-širinska prepona, okrenuta prema izlazu, samostalno ili s najmanje pet galopskih skokova razmaka od druge prepone;
- veliki vodeni rov može biti širok 250 – 300 cm (nadograđen), ovisno o kategoriji turnira.

Arena 80 x 60 m

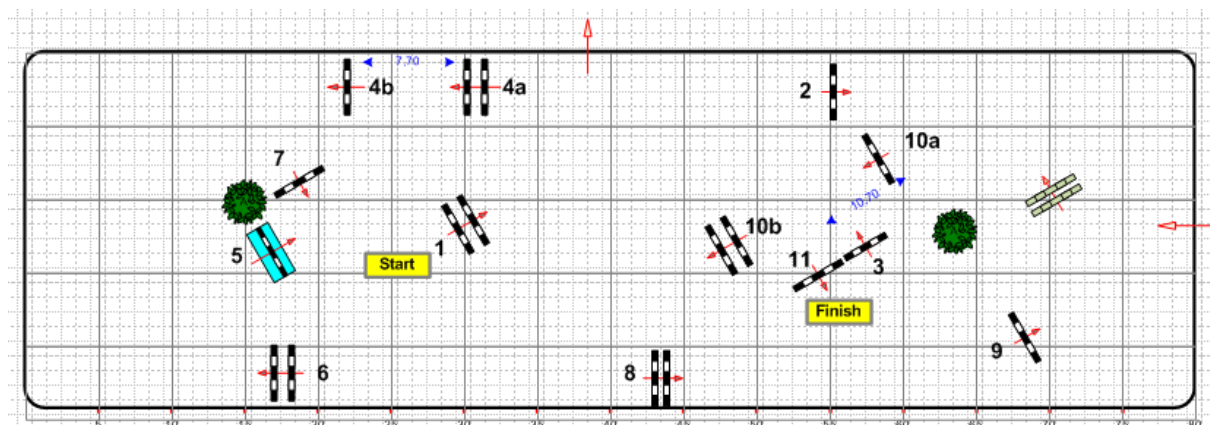
Utakmice kategorije Ma

Konji koji sudjeluju u utakmicama kategorije Ma usavršavaju šesti stupanj ljestvice školovanja: takt – opuštenost – oslonac - zamah – izravnost – prikupljenost.

POSEBNO VAŽNO:

- jedan troskok i jedan dvoskok (u dvorani najmanje 20 x 60 m dovoljan je jedan troskok ili dva dvoskoka);
- tri do pet povezanih i olakšavajućih razmaka između prepona sa 3 - 8 galopskih skokova;
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- zavoji mogu biti oštriji nego u utakmicama nižih kategorija;
- uočljive prepone mogu se postaviti samostalno ili povezane, kao visinske ili visinsko-širinske;
- liverpul može biti visinska ili visinsko-širinska prepona, okrenuta prema izlazu, samostalan ili povezan s tri do osam galopskih skokova razmaka od druge prepone;
- veliki vodeni rov može biti širok 280 – 300 cm (nadograđen), ovisno o kategoriji turnira;
- uska prepona kao visinska, test poslušnosti.

U dvorani 24 x 80 m:

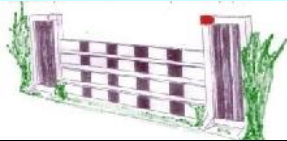

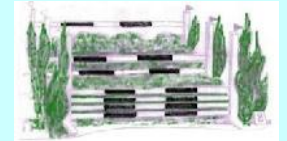
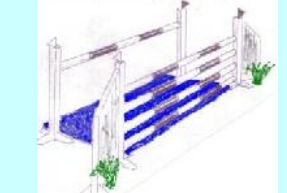
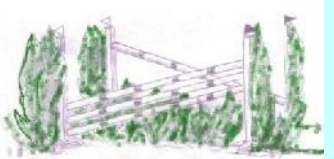

Utakmice kategorije S

Utakmice kategorije S*, S** i S*** zahtijevaju najviši stupanj školovanosti i spremnosti konja i jahača.

Razmaci između povezanih prepona mogu biti drugačiji nego u tablicama uobičajenih razmaka između povezanih prepona i kombinacija.

Parkur treba biti ozbiljna provjera najviše razine školovanosti i uvježbanosti na ljestvici školovanja konja, provjera stupnja komunikacije i suradnje konja i jahača, kondicije konja, vještine konja i jahača, mogućnosti galopiranja, kombinacije opreza i hrabrosti, ali i sposobnosti zadržavanja koncentracije u cijelom parkuru.

Popis prepona u klasičnim utakmicama	
X broj prepona maksimalnih visina (određeno Pravilnikom) X broj prepona maksimalnih širina (određeno Pravilnikom)	
jedna prepona s daskom na vrhu prepone	
jedna ograda s vrhom koji se lako ruši	
jedan zid	
jedan triplebar	
jedan mali vodeni rov	
jedna uočljiva prepona	
veliki vodeni rov (u glavnim utakmicama vani)	

POSEBNO VAŽNO:

- jedan troskok i jedan dvoskok (u dvorani 20 x 60 m dovoljan je jedan troskok);
- tri do pet povezanih razmaka između prepona sa 3 - 8 galopskih skokova, 2 - 3 otežavajuća razmaka;
- putanja skoka treba poticati slobodne galopske skokove;
- zavoji mogu biti oštriji nego u utakmicama nižih kategorija;
- uočljive prepone mogu se postaviti samostalno ili povezane, visinske ili visinsko-širinske;
- liverpul se postavlja kao visinska ili visinsko-širinska prepona, samostalno ili u dvoskoku ili troskoku;
- veliki vodeni rov može biti širok 300 – 350 cm (nadograđen), ovisno o kategoriji turnira;
- uska prepona kao visinska, test poslušnosti.

U dvorani 33 x 65 m:

Class No. **8**

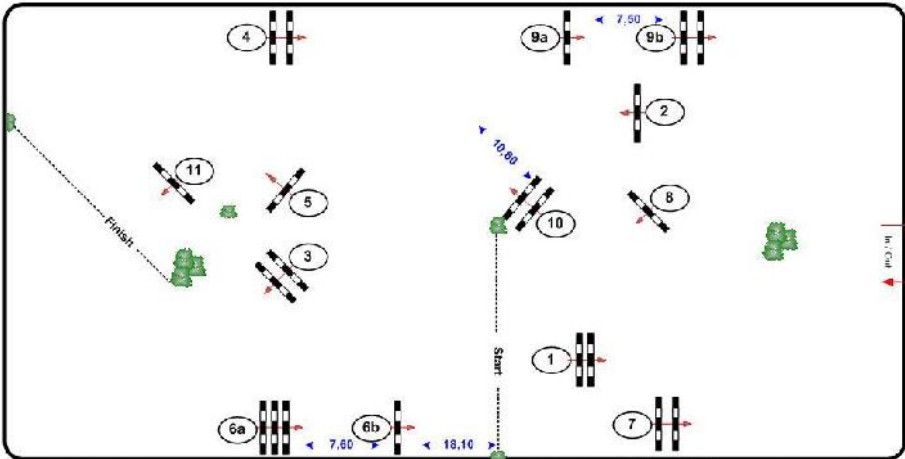
CSI/CSICH-A** *Center konjeničkega športa Celje*

18.-20.02.2011

Gould Tour **Competition against the clock** **19. February** **Start:**

Table: A	Speed: 350 m/min	Obstacles: 1-11
National RG:	Length: 440 m	Efforts: 13
FEI RG / Art. 238.2.1	Time allowed: 76 sec	Penalty sec:
Height: 1,40 m	Time limit: 152 sec	Closed combination:

Utakmice Grand Prix

Grand Prix je najviša kategorija utakmica. Ovisno o broju zvjezdica turnira, visina prepona u Grand Prix utakmicama može biti 140 do 160 cm. Kriteriji su isti kao i za utakmice kategorije S, s tom razlikom što na Grand Prixu sudjeluju samo najbolji jahači i konji iz jedne zemlje ili nekoliko zemalja. Grand Prix utakmica ozbiljna je provjera svih vještina i osobina konja i jahača.

Class No. **13**

CSI/CSICH-A** *Center konjeničkega športa Celje*

18.-20.02.2011

Grand Prix **Competition with one jump-off** **20. February** **Start:**

Table: A	Speed: 350 m/min	Obstacles: 1-12	Jump off: 6-7-12a-12b-10-11-4a-5
National RG:	Length: 440 m	Efforts: 15	Length: 250 m
FEI RG / Art. 238.2.2	Time allowed: 76 sec	Penalty sec:	Time allowed: 43 sec
Height: 1,45 m	Time limit: 152 sec	Closed combination:	Time limit: 86 sec

U dvorani 25 x80 m:

SM - HELSINGBORG 10-13. Mars 2011

Klass Nr.: II

SM Senior
Final

Bed: A:1a / En omhoppning

Sponsor

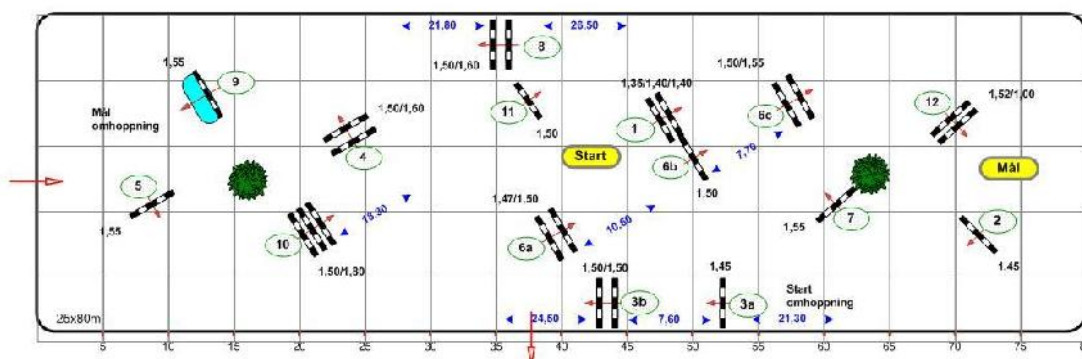
Söndag, Start: 15:00

Bedömning: A
TR Mom.: A:1a
FEI RG /
Hinder höjd: 1,55 m

Tempo:350 m/min
Väglängd:410 m
Max. Tid:71 sec
Tillåten Tid:142 sec

Hinder: 1-13
Antal språng:16
Straff sekunder:0
Stängda komb.::

Omhopp.: 3a-4-5-6a+6b-7-8-9
Väglängd:230 m
Max Tid:40 sec
Tillåten Tid:80 sec

Skala: 1:300

Svjetski Cup u dvorani 33 x 65 m

Class No: 14

CSI** -W

22.-24.11.2013

Center konjeničke sporta Celje

www.jugoslovenski.si
Eduard Petrović (OPR)
00.385.09.861.847

GRAND PRIX World Cup qualifier

Competition with one jump-off

24. November 2013

Start:

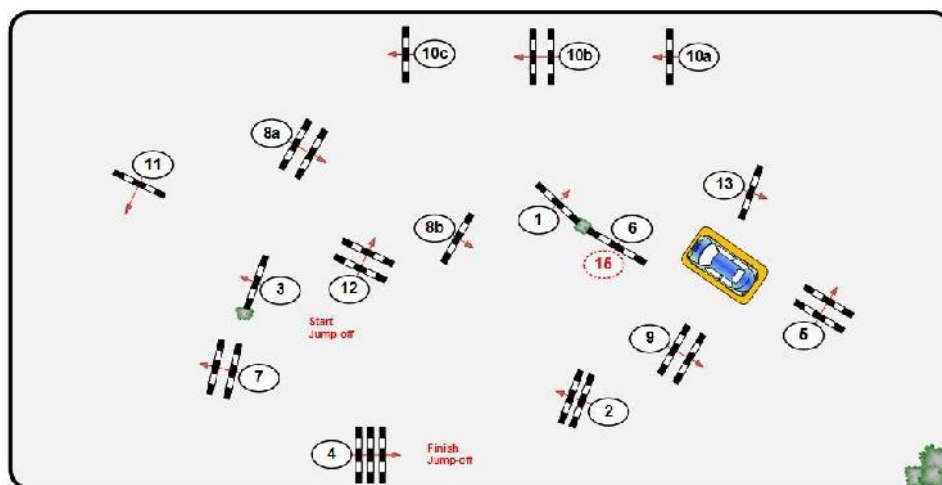

Table: A
National RG:
FEI RG / A:L: 238.2.2
Height: 1,40-1,60 m

Speed: 350 m/min
Length: 480 m
Time allowed: 83 sec
Time limit: 155 sec

Obstacles: 1-13
Efforts: 16
Penalty sec:
Closed combination:

Jump off: 12-13-10a/10b-15-2-3-4
Length: 250 m
Time allowed: 45 sec
Time limit: 90 sec

33x65 m

Jury

Vani

U velikoj areni:

CSIO*-W BRATISLAVA**

Table: A
National RG:
FEI RG / Art. 238.2.2.
Height: 1,40-1,60 m

Speed: 375 m/min

Length: 620 m
Time allowed: 100 sec
Time limit: 200 sec

Obstacles: 1-13
Efforts: 16
Penalty sec
Closed combination:

1st Jump-off:
15-16-12-9-10a+10b-4-5
Length: 340 m
Time allowed: 55 sec
Time limit: 110 sec

Sunday 14.08.2011

Start:

GRAND PRIX
FEI World Cup Qualifier

11 FEI

- FEI World Cup™ Qualifier
- FEI ECH Madrid 2011 Qualifier
- 2012 London Olympic Games Qualifier:
Technical specifications as per Annex VIII, Art. 6
of the jumping Rules for Qualifying competitions

www.jumpdesign.net
Eduard Petrovic (CRO)
00385-99 861 8472

Class No:
6

MULLINGAR COUNTRY FAYRE & INTERNATIONAL HORSE FESTIVAL

Competition
over Two Rounds

CSI** Monday June 6th 2011 PREMIER SERIES / GRAND PRIX Start: _____

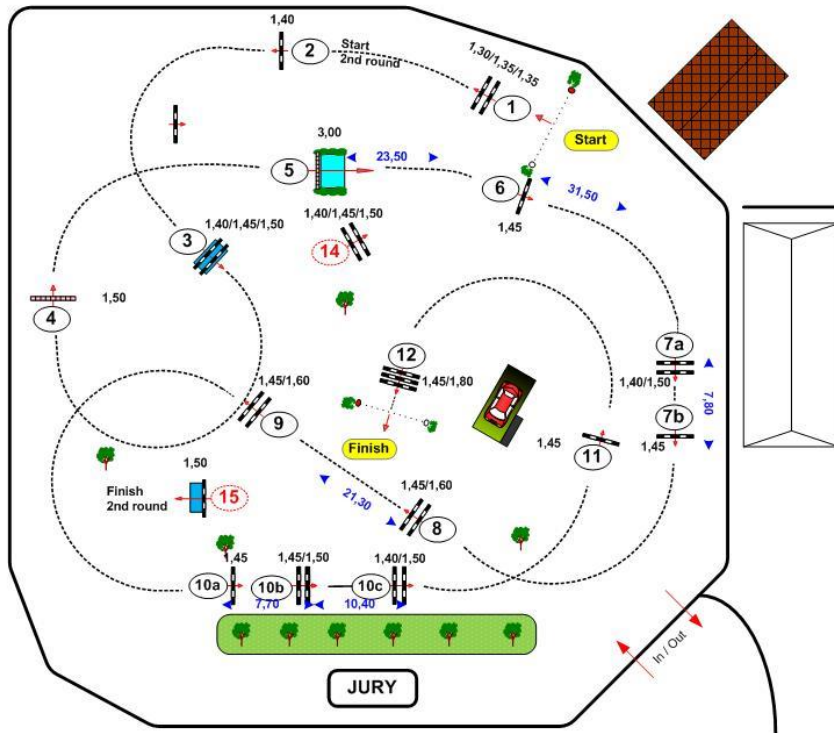

Table: A
National RG:
FEI RG / Art. 273.3.3
Height: 1,45 m

Speed: 375 m/min

Length: 510 m
Time allowed: 82 sec
Time limit: 164 sec

Obstacles: 1-12
Efforts: 15
Penalty sec —
Closed combination: —

2nd round:
2-14-7a+7b-8-10c-11-12-15
Length: 350 m
Time allowed: 56 sec
Time limit: 112 sec

FEI

www.jumpdesign.net

Eduard Petrovic (CRO)
00385-99 861 8472

OSNOVE CRTANJA PARKURA

Parkur

Parkur mora odgovarati, razinu turnira, vrste utakmice, svrha utakmice, razine školovanosti konja i jahača, veličine arene i vremenskim uvjetima.

Dobro osmišljen i postavljen parkur osniva se na dugogodišnje steknuto vlastito jahače znanje i natjecateljsko iskustvo.

Parkur treba provjeravati:

- Razinu školovanost i stupanj uvježbanost, konja i jahača
- Stupanj komunikacije i suradnje između konja i jahača
- Vještinu konja, mogućnosti galopiranja, hrabrost, pažljivost, uravnotežnost i moć koncentracije

Kao sredstva postizanja iščekivanog cilja, postavljač parkura koristi se putanjima, vrstama prepona, pozicijama prepona a posebno kombinacijama, konstrukcijama prepona, razmake između prepona, mjere prepona, vrste šalice, težinu motkih, brzine i dozvoljenog vremena. **Putanja nisu same po sebi otežavajući faktor, nego odabir pozicija prepona na osmišljenom putanju.**

Postavljač parkura mora uvijek uzeti u obzir svojega rada:

- Koliko visoki su rizici za pogreške?
- Što će se dogoditi kod pogreške?
- Mogu li pogreške biti više od edukativnog karaktera a manje kažnjavajući, posebno za konja?

Što čini jednu dobru utakmicu

Postavljač parkura, osmišljava, u ulozi scenografa i producenta samog natjecanja, svojim smislom za umjetnost, dizajn i dramu. Bitno je i voditi nekvu vrstu statistike, kojih prepona se najviše ruši i putanja koje prouzročiju probleme, kako natjecanje tokom turnira bi se moglo razvijati.

Posebno treba pripaziti na:

- Da se ne dogode nezgode. Sigurnost je u prvom planu
- Da svaki natjecatelj ima mogućnost završiti parkur
- Da svaki natjecatelj, znanjem na razini Kategorije utakmice, može odjašit parkur bez kaznenih bodova
- Da slabosti u uvježbavanju i samo jahanje, prouzrokavaju pogreške u parkuru
- Da pogreške nisu kažnjavajući nego edukativni
- Da mnogi natjecatelji imaju jedno rušenje, raspoređeno na većinu prepona u parkuru

Dogovor postavljača parkura i organizatora

Bitan dio organiziranja kvalitetnog turnira su propozicije. Bitno je, da već od samog početka izrade propozicija, sudjeluje i postavljač parkura. Sa svojim visoko stručnim znanjem u održavanja turnira, ali i u konjarstvu, njegovi savjeti mogu biti od velike koristi.

Savjeti:

- Zahtjevaj pismeni dogovor
- Budi siguran o kojem turniru, datumu, lokaciji i posebnosti turnira se radi
- Zahtjevaj da ti pošalju detaljirane podatke o arenji; dimenzija, ulaza/izlaza, pozicija sudačke tribine i ostalih informacija koje mogu biti od važnosti
- Zahtjevaj podatke o raspoloživom preponskom materijalu, posebno o broju sigurnosnih šalica
- Potvrdi vrijeme tvog dolaska i plan rada prvog dana

Za uspjeh u crtanju parkura potrebna je uspješna procjena kada je moguće činiti veće promjene u parkuru. Procjena se osniva na broj natjecatelja/vrijeme, početak turnira i zalazak sunca.

Tabela za izračunavanje trajnost utakmice (tempo 350m/min.)

DUŽINA PUTANJA	VRIJEME; ŠTART- CILJ	UKUPNO VRIJEME/ 1 NATJECATELJ
300m	51.4 sek.	1.5 min.
325m	56 sek.	1,6 min.
350m	60 sek.	1.8 min.
400m	68.6sek.	2.0 min.
500m	86 sek.	2.3 min.
600m	102.9 sek.	2.5 min.
800m	137.1 sek.	3.0 min.

Oprema postavljača parkura

Bitan dio uspješnog rada je specifična oprema, kojem je potrebna postavljaču parkura. Isto tako treba pripremiti nacрте utakmica za najmanje, barem prvog dana natjecanja.

Potrebna oprema:

- Traka za mjerenje, štap za mjerenje na sklapanje
- Kotač za mjerenje putanja na nacrtu i kalkulator
- Kotač za mjerenje putanja u areni
- Prikladna odjeća za razne vremenske uvjete
- Bogata pernica, dovoljno praznih papira
- Propozicije i pravilnici
- Laptop i printer

Dolazak na turnir

Odgovornost postavljača parkura, počinje već od dolaska na turnir. Dogovoreno vrijeme sastajanja sa organizatorom, asistentima i ostalih mora se ispoštovati.

Provjeri:

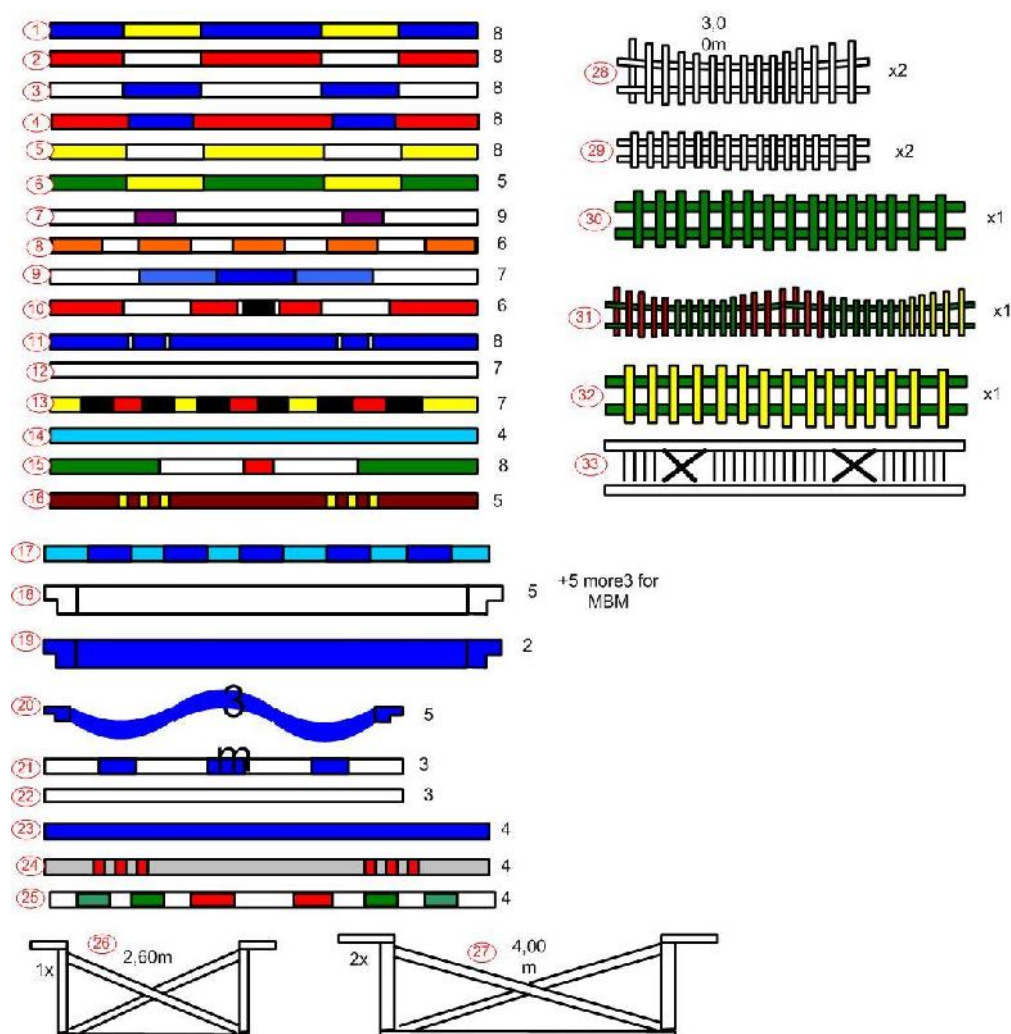
- Ako ima promjene u propozicijama
- Ispravnost podataka dimenzija arene, kvalitete podloge i ostalih važnih podataka za tvoj rad
- Traktor i prikolicu i termini kada su slobodni
- Sigurno mjesto za tvoj laptop i printer
- Ispravnost kopirke
- Broj prijavljenih u utakmicama radi procjene trajanja utakmica

Popis materijala

Zajedno s asistentima i predstavnikom organizatora, postavljač parkura mora pregledati raspoloživ preponski materijal, znati njihov ukupan broj, vrstu, boje kojima raspolaže, broj zastavica, broj šalica i sigurnosnih šalica. Ukoliko se postavljač parkura želi unaprijed pripremiti i izraditi neka idejna

rješenja može zamoliti organizatora da mu detaljan popis materijala dostavi poštom, e-mailom ili faxom.

Kad nam je poznat sav material možemo lako, kompjuterskim programom izraditi vizualni popis boja materijala koji je na raspolaganje. Podatke o materijalu možemo začuvati do slijedećeg puta. Vizualni popis boja motka sa rednom brojevima postrano je od velike pomoć, kada radimo zajedno asistenti i postavljači parkura iz raznih država.

Plan kombinacije

Prije nego što počinjemo izraditi glavnog nacrtu parkura, potrebno je izraditi plan kombinacije kako ne bi došlo do ponavljanja istih kombinacija od utakmice do utakmice. Ako postoje dvije kombinacije treba voditi računa da obje ulazne prepone nisu iste vrste i u istom smjeru kretanja U utakmicama od 0,80 - 1,00m, širinska prepona svih dozvoljenih vrsta kombinacija označenom **zelenom** bojom, mora uvijek biti **dublebar**. Kombinacije označene zelenom i **narandastom** bojom mogu se upotrijebiti u utakmicama od 1,20m. Kombinacije označene zelenom, narandastom i **plavom** bojom mogu se

upotrijebiti u utakmicama od 1,30m, dok vrste kombinacija označene sivom bojom mogu samo biti upotrijebljene gdje se natječu naj iskusniji konji i jahači na utakmicama od 1,40m

Primjer plana kombinacije

**Prvo odaberi vrste kombinacije
glavne utakmice**

Vrsta komb.	DAN 1				DAN 2				DAN 3			
	U 1	U 2	U 3	U 4	U 1	U 2	U 3	U 4	U 1	U 2	U 3	U 4
I-I												
I-I-I												
I-I- -I												
I- -I												
I- -I-I												
I- -I- -I												
I-II												
I-I-II												
I-I- -II												
I- -I-II												
I- -I- -II												
I-II-II												
I-II- -II												
I- -II												
I- -II-II												
I- -II- -II												
I-II-I												
I-II- -I												
I- -II-I												
I- -II- -I												
II-I												
II-I-I												
II-I- -I												
II- -I												
II- -I-I												
II- -I- -I												

	DAN 1				DAN 2				DAN 3			
Vrsta komb.	U 1	U 2	U 3	U 4	U 1	U 2	U 3	U 4	U 1	U 2	U 3	U 4
II-II												
II-II-I												
II-II- -I												
II- -II-I												
II- -II- -I												
II-II-II												
II-II- -II												
II- -II-II												
II- -II- -II												
III-I												
III-II												
III- -I												
III- -II												
III-I-I												
III- -I-I												
III-I- -I												
III- -I- -I												
III-I-II												
III-I- -II												
III- -I-II												
III- -I- -II												
III-I-II												
III-I- -II												
III- -I-II												
III- -I- -II												
III-II -I												
III-II- -I												
III- -II-I												
III- -II- -I												

Izrađivanje glavnog nacrt (masterplan)

Prije samog početka crtanja glavnog nacrt parkura postavljač parkura mora prvo dobro proučiti propozicije, procijeniti trajanje svake pojedinačne utakmice, te na temelju toga procijeniti kada su moguće veće promjene u parkuru. S organizatorom natjecanja unaprijed treba dogovoriti kada su potrebni veći zahvati, a samim time i veće pauze između utakmica. Ukoliko nema dovoljno vremena, dobro je odlučiti se za manje promjene.

Što je glavni nacrt:

- Radni nacrt parkura utakmice, koji je samo običnom olovkom nacrtan u skali
- Nacrt utakmice za asistente i pomagače

Znajući unaprijed dimenzije arene, uvjete na terenu, vrstu podloge, položaj tribina za gledaoce, položaj sudačke tribine, položaj sunca, vrijeme zalaska sunca, ulaza i izlaza u parkur, postavljač parkura na kockastom papiru iscrtava dimenzije parkura u mjerilo. Prilikom kasnijeg ucrtavanja prepona, običnom olovkom, treba paziti da se i njih crta u mjerilu kako bi nacrtani parkur u potpunosti odgovarao situaciji na terenu.

Glavni nacrt parkura mora imati podatke o:

- Vrste prepona
- Visine i širina prepona
- Razmaku između prepona
- Vjerovatne dužine putanja parkura izračunato pomoći kotača za mjerenje na nacrtu ili kompjuterskog programa
- Zamišljeni put putanja

Plan materijala

Uz glavnog nacrt od velike pomoć može biti detaljiran plan materijala u parkuru koji je izrađen uz pomoć kompjuterskog programa.

Plan prikazuje:

- Broj prepona
- Vrsta prepoje
- Prepona gledana iz bočnog profila
- Boje motka
- Mjere prepona
- Sponzor ili ime prepona
- Ostalih informacija

Primjer plana materijala

CSIO-W Zagreb 22.09.2006 Thursday Comp.3 Two phases							
No.	Type	Profile	Colour	Distance	Dimensions	Name of obstacle	Other information
1				>30	1,30/1,35/ 1,35	Welcome to Zagreb	
2					1,40	White wall	
3				25,30	1,40/1,70	Gloria	20 cm red wall pieces
4					1,40	Globus	
5				28,30	1,35/1,60	Konji	
6a				7,60	1,35	T-com	2x
6b				7,70	1,40/1,50	T-com	
6c					1,40	T-com	
7				26,70 (water) 28,40	3,50 1,20 1,40	Jedrilica / Ship Old red wall pieces	Stands in middle with decoration, wings outside Alternative
8				Left 1,40/1,50 Right 1,40/1,60		Hearth	Stands in middle with decoration, wings outside
2 phase 9					1,45	Erste leasing	

7.C Sustav pisanja mjera

Na nacrtu parkura, osim zadanog puta (itinerara) i vrste prepona, možemo upisati i mjere prepona i razmake između njih. Kako bismo lakše razumjeli podatke i kad ih upisuju različiti postavljači parkura, potrebno je koristiti jednak sustav upisivanja podataka.

Kako se upisuju podaci na nacrt parkura

Za visinske prepone raznih vrsta dovoljno je navesti visinu prepone u metrima.

1,50

Mjere visinsko-širinskih prepona, poput oksera, upisuju se tako da prva brojka označuje visinu prednje motke, druga brojka visinu stražnje motke, a treća širinu oksera.

1,35/1,40/1,60

Kada postavljač parkura navodi samo dvije mjere oksera, onda naglašava karakter paralelnog oksera. Prva je brojka visina prednje i stražnje motke, a druga podatak o širini oksera. Na ovaj se način mogu upisati i mjere triplebara.

1,45 / 1,50

Mjere triplebara upisuju se kao i mjere oksera, pri čemu je prva brojka visina prvog reda motki, druga brojka visina trećeg reda, a treća brojka označuje visinu prepone.

0,90/1,40/1,70

Prvo glavna utakmica

Prilikom crtanja parkura poželjno je, a i najpraktičnije uvijek isplanirati glavnu utakmicu i njezinih kombinacija, zatim ostalih utakmica, kako zbog raspoloživog materijala tako i zbog toga što je za postavljanje glavne utakmice potrebno najviše vremena. Također ako postoji televizijski prijenos utakmice, nacrt će pomoći i reporterima u što boljem odabiru mjesta za postavljanje kamera ali i u što kvalitetnijem objašnjenjem poteškoća, mjera, redosljijeda i vrsta prepona.

Praktično je da neke od prepona koje se koriste za glavnu utakmicu dana već bude na svojem mjestu, posebno kombinacije koje zahtjevaju najviše vremena za premještanje. Mjesta predviđena za kombinacije u glavnim utakmicama bilo bi poželjno čuvati od oštećenja, naročito ako je teren moker i sklizak.

12.2. Službeni nacrt parkura za natjecatelje i suce

Službeni nacrt parkura je slikovit prikaz položaja, smjera, i vrsta prepona. Na nacrtu za suce i natjecatelje nije potrebno imati sve podatke koje imamo na glavnom nacrtu. Osobno volim ostaviti zamišljenih putanja na nacrtu za suce i natjecatelje, kako bi prvi natjecatelji utakmice bili u jedno ravnopravnu situaciju prema natjecateljima koji jašu tek kasnije i mogu izvući iskustva od prethodnih.

Natjecatelji moraju moći, najkasnije pola sata prije početka utakmice, pogledati nacrt parkura.

Nacrt parkura precizan je prikaz svih detalja u parkuru, kao što su:

- Ime turnira i datum održavanja;
- broj prepona i smjer kretanja u parkuru;
- vrsta prepona;
- položaj startne i ciljne linije, točaka zadanih za okret;
- vrsta utakmice i tablica prema kojoj se sudi;
- broj i visina utakmice te duljina puta (itinerara);
- dopušteno vrijeme i najveće dopušteno vrijeme;
- prepone u baražu;
- Opcijske prepone, zatvorene kombinacije

Službeni nacrt parkura

KONJIČKI KLUB KAROČA

Finale Zimskog Kupa 2010/2011
HIPODROM ZAGREB

Utakmica br.: 4 1,25m

19. ožujak 2011.

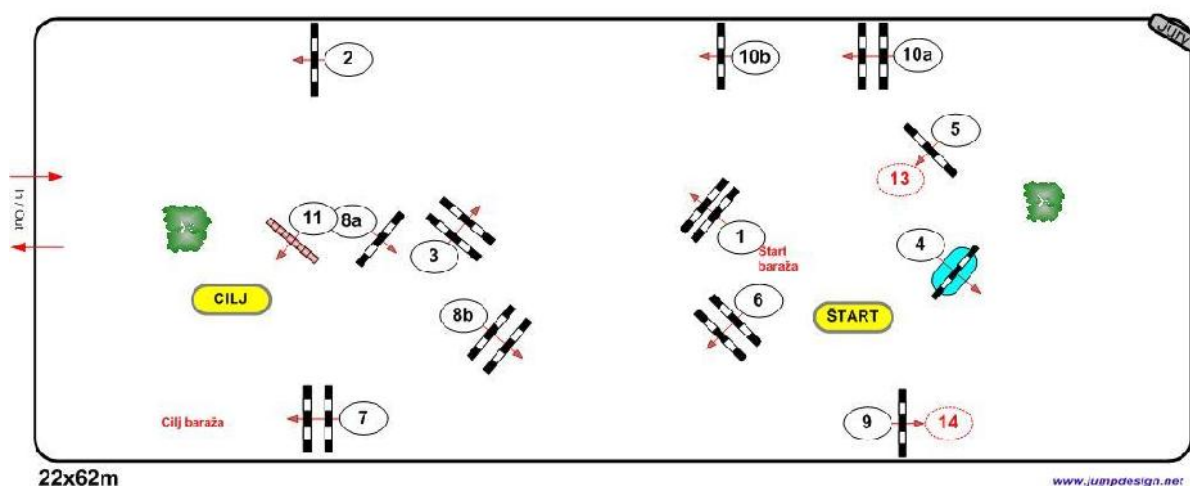
Start:

Tablica: A
Či: D.6.4.2.2
Visina: 1,25 m

Brzina: 325 m/min
Dužina: 370 m
Dop. vrijeme: 69 sec
M. D vrijeme:138 sec

Prepona: 1-10
Skokova: 12

Baraž: 2-3-4-10a-10b-13-14-7
Dužina: 270 m
Dop. vrijeme: 50 sec
M. D vrijeme: 100 sec

Koliko je kopija potrebno?

- Ostavi sebi dvije kopije, često se događa da još dodatno netko treba
- Sucima je potrebno dvije. U zagrijavalištu jedna a kod ulaza u parkur isto tako jedna. Bacaj odmah u smeće neispravne nacрте
- **Kao naviku uzmi da samo potpisani nacrt od postavljača parkura može biti kopiran i proslijeđen**

Nacрте parkura za velike turnire

Na velikim turnirima možda je i potrebno podijeliti nacрте parkura medijima, gledaocima i televizijskim komentatorima.

Što treba biti na nacrtu parkura za novine i televizije (komentator)

Potrebno dostaviti nacrt parkura unaprijed. Osim podataka koji imaju natjecatelji potrebno je i informacije o:

- Mjere prepona
- Mjere razmaka

Gledaoci

Mogu dobiti nacrt parkura zajedno sa štartnom listom ali bez podataka o mjerama prepona i razmaka, kako bi komentator mogao dodatno informirati o pojedinosti parkura.

Tehnika, crtanje parkura glavnog nacrta

Putanja

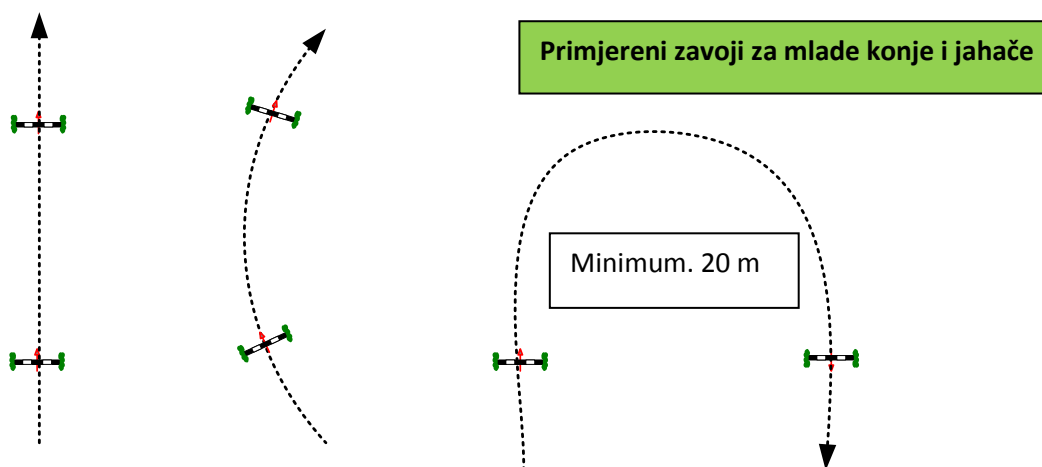
Putanja mora jahačima omogućiti da **galopiraju naprijed slobodnim galopskim koracima** bez naglih, neprirodnih skretanja i oštih kuteva.

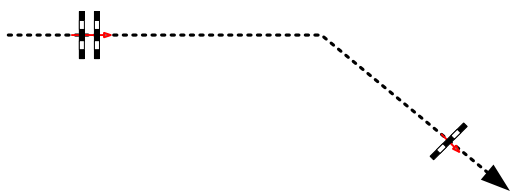
Posebnu pozornost treba obratiti na prvu preponu u parkuru jer mnogima je to ujedno i najteža prepona, također kod utakmica za mlade konje i jahače, **kombinacije moraju biti na što boljem položaju**, npr. prema izlazu i sa dovoljno mjesta za galopiranje. Kod osmišljavanja putanja treba pripaziti da postoji **podjednak broj i lijevih i desnih zavoja** sa najmanje tri promjene smijera kretanja, i to npr. **jedna prepona – promjena smijera – dvije povezane prepone – promjena smijera – jedna prepona – tri povezane prepone – promjena smijera – jedna prepona – promjena smijera – dvije povezane prepone** itd.

Parkur mora **biti ravnomjerno popunjen preponama** raznolikim bojama. Također treba paziti da su promjene između visinskih i visinsko-širinskih prepona stalne. Treba izbjegavati tri visinske ili tri visinsko-širinske prepone za redom. Osim što treba paziti na već spomenutu podjednaku zastupljenost lijevih i desnih zavoja, treba uzeti u obzir i raznolikost u broju galopskih skokova između povezanih prepona.

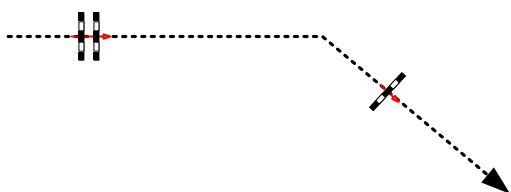
Svinute linije

Svinute linije između dvije prepone u nizu za mlade konje i jahače moraju biti blaže kako bi lakše očuvali ravnotežu, dok za iskusnije konje i jahače oštrije savinute linije mogu biti i dio težine parkura.

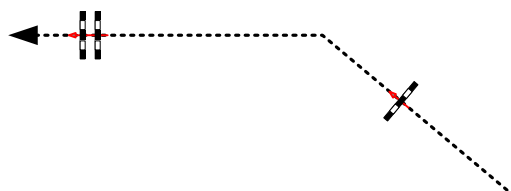

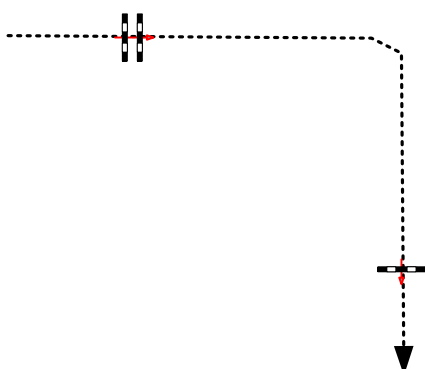
Primjeran savoj za sve kategorije utakmica.
Prilaz drugoj preponi mora konju omogućiti tri ravnih galopskih skoka.

Ne primjeran zavoj za mlade konje i jahače dok je prihvatljiv za najbolje konje i jahače u najvišim kategorijama utakmica

Prihvatljiv zavoj za sve kategorije utakmica ukoliko ima najmanje pet galopskih skoka između.

Ovakve savinute linije između prepona u nizu mogu biti samo prihvatljive ukoliko ima najmanje osam galopskih skoka između.

Razmaci

Veličina arene određuje potrebnih broja galopskih skokova. U velikim arenama nije poželjno koristiti razmake s manje od pet galopskih skoka, (osim u kombinacijama) dok u arenama s srednje veličine ne manje od četiri.

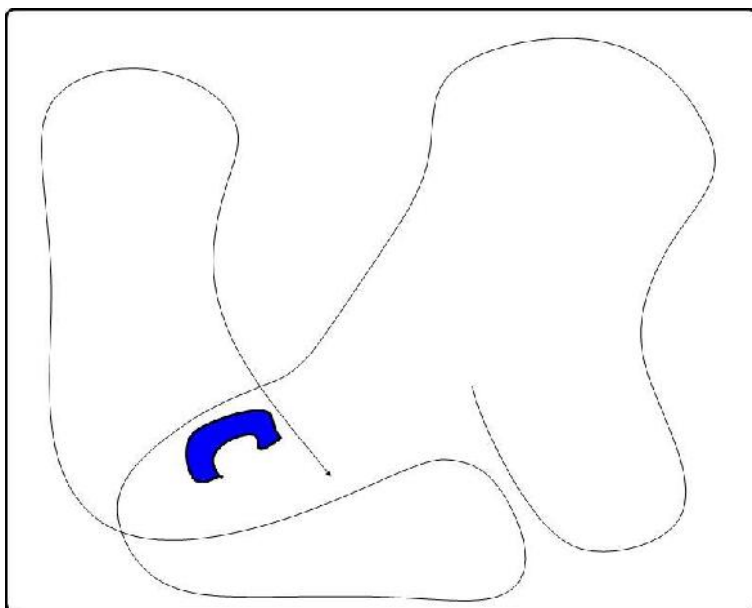
U najmanjim arenama u višim kategorijama utakmica moguće je upotrijebiti i razmake s tri i četiri galopskih skoka.

Razmake u kombinacijama treba mijenjati, kraći, duži, ali uvijek unutar dozvoljenih okvira prema tabeli upotrebljivih dužina razmaka između prepona i prepona u kombinaciji.

Poželjno je da razmaci između prepona u **utakmicama Kat. P,E i A ne budu manji od pet galopskih koraka, dok u utakmicama Kat. L i višim mogu biti sa tri ili četiri galopska skokova**. Posebno je važno voditi računa da se pri gradnji parkura izbjegavaju moguće komplikacije i problemi, **jahačima treba pomoći**, a naročito mladima, da iz parkura steknu pozitivna iskustva koja će ih unaprijediti u bolje jahače.

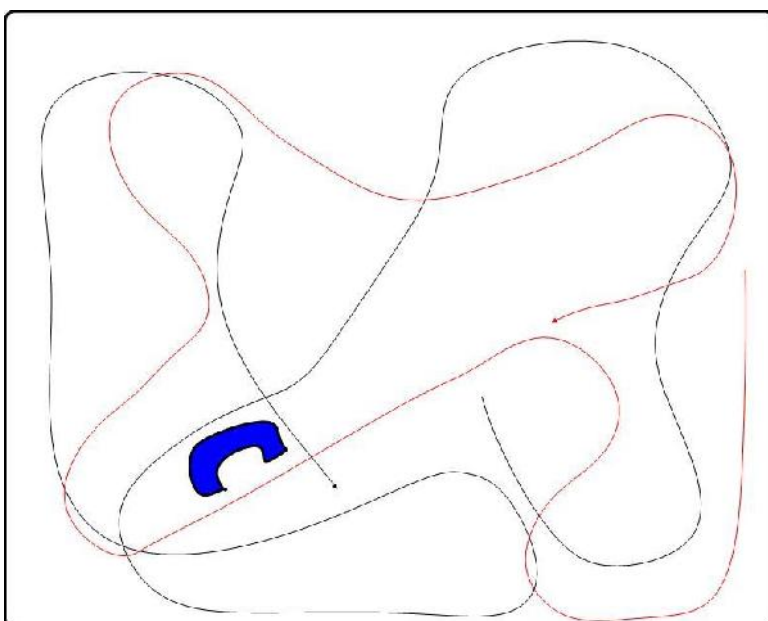
Tehnika crtanja

Primjer 1

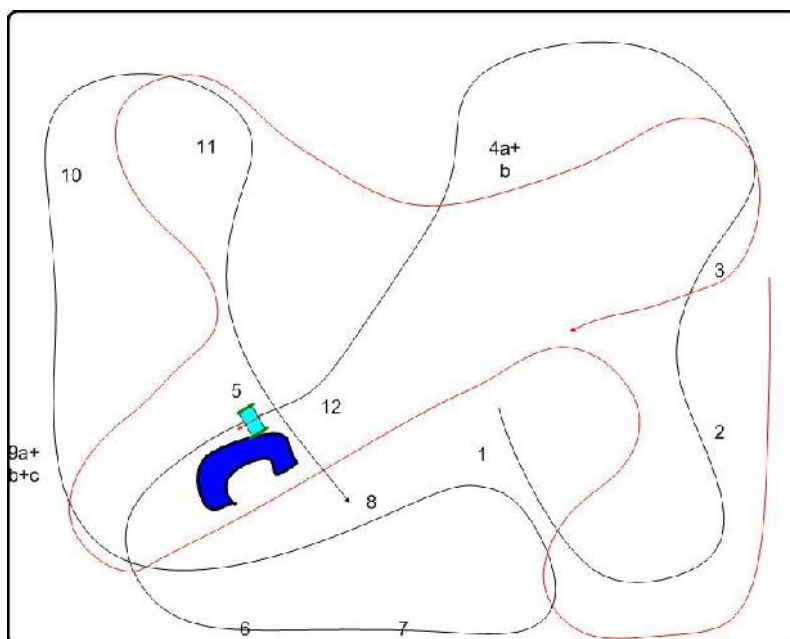
Za početak je najbolje odrediti samo putanje. (1) Potom treba samo koristiti mekanu olovnu olovku. Ucrtaj blago i koristi gumicu kod potrebnih promjena.

Primjer 2

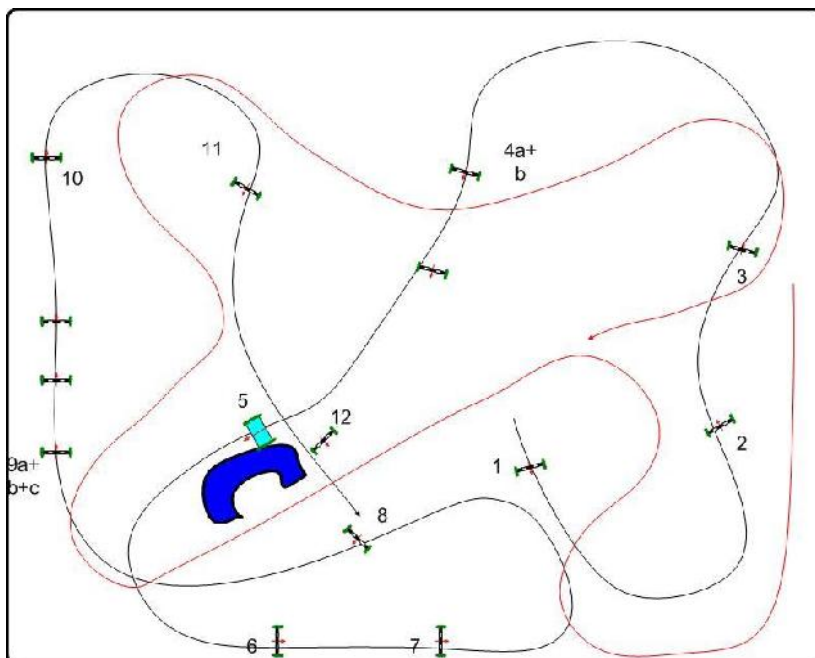
Ako je utakmica u dvije manše, ucrtaj putanja i druge manše

Primjer 3

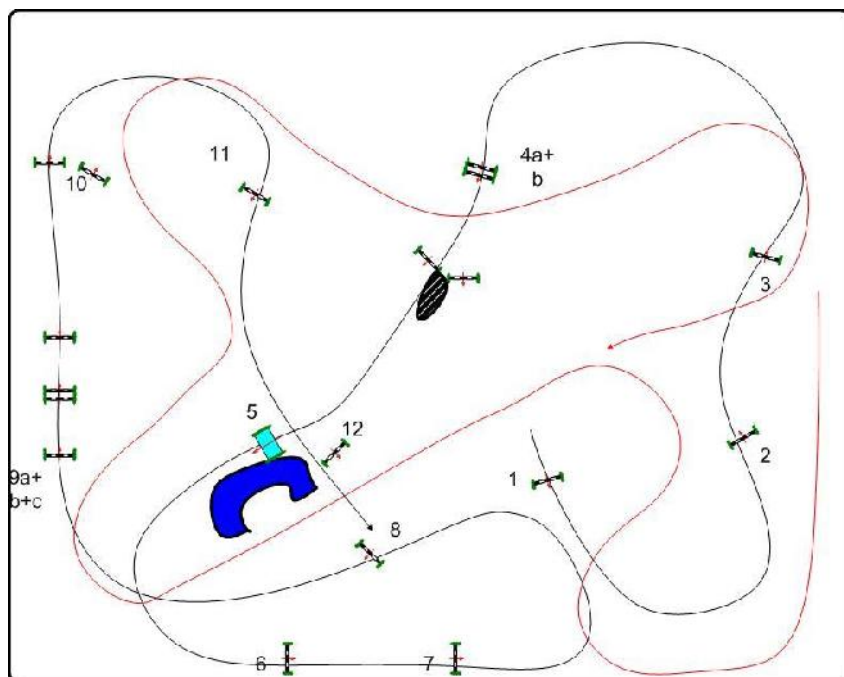
Brojevima označi zamišljen položaj prepona i kombinacija

Primjer 4

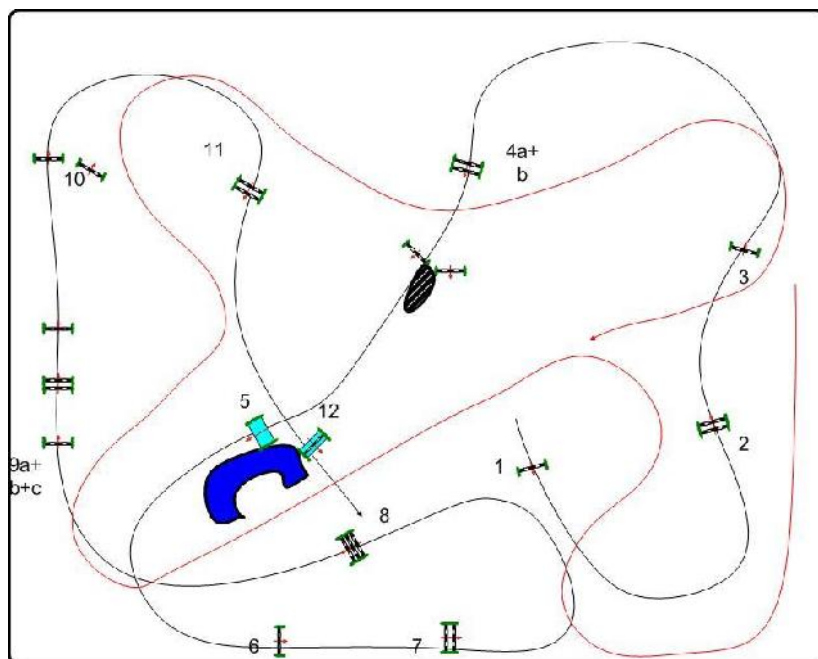
Sada ucrtaj precizniji položaj prepona i kombinacija, ali nemoj za sada još i vrstu prepona

Primjer 5

U planu kombinacije možeš vidjeti koje vrste kombinacije su zamišljene za ovu utakmicu, zatim njih ucrtati

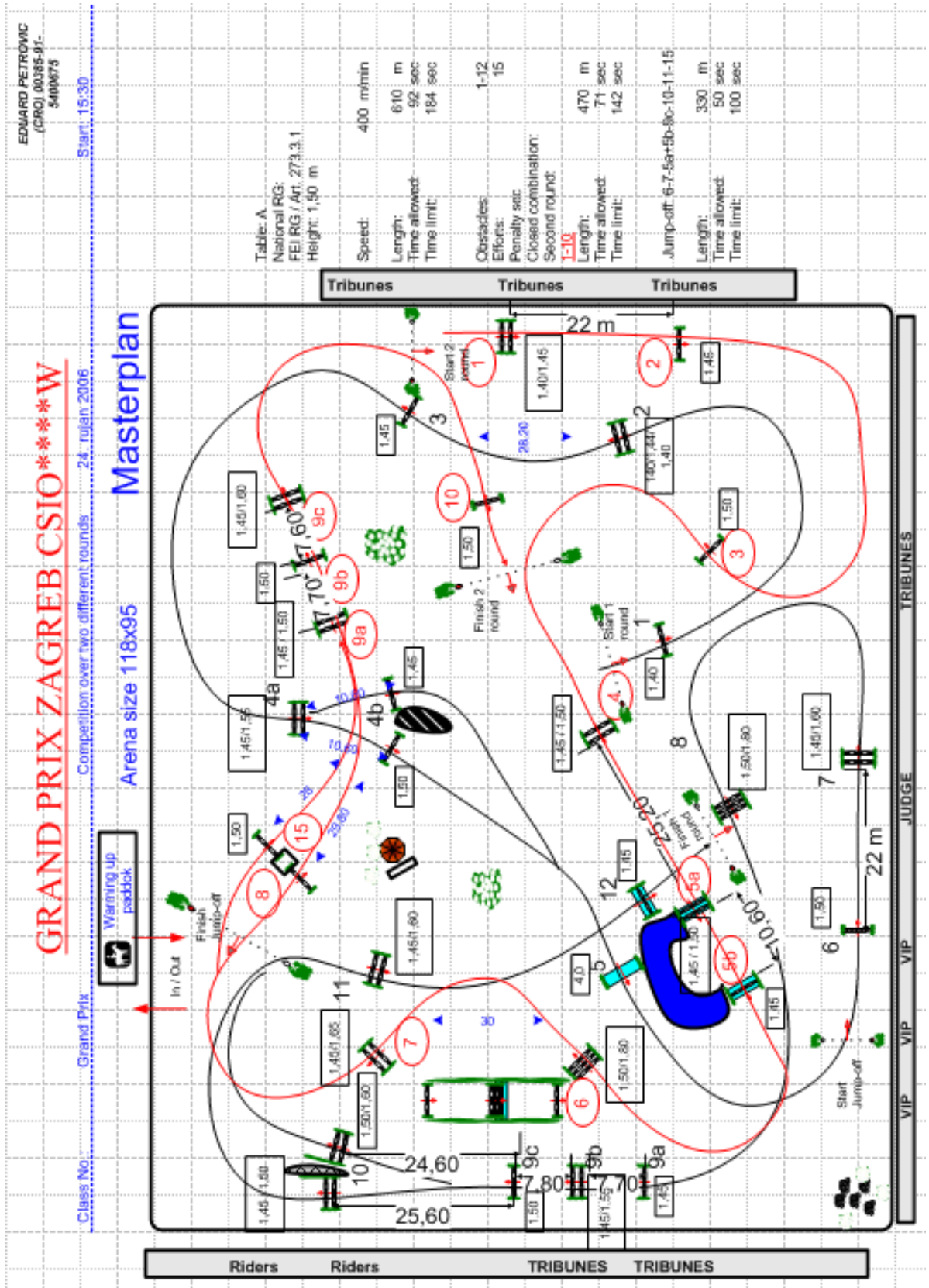
Primjer 6

Kako sada znamo, koje vrste prepona imamo u kombinacijama prve manše, sada možemo odabrati vrste prepona i u kombinacijama druge manše. Kako bi parkuri obe manše bile što raznolikije, sada možemo odlučiti vrste prepona prije i poslije kombinacija u obe manše. U koliko ima baraž, najbolje je sad osmisliti putanja, vrste prepona i vrsta kombinacija. Na ovaj način češ lakše osmisliti jedan odličan baraž. Ako tek osmišljavaš baraž tek

nakon osmišljavanja obe dvije manše, može se dogoditi da u putanju imaš na primjer tri visinskih ili tri visinsko- širinskih prepona prepona.

Prmjer 7: Kako bi glavni nacrt bio potpun, vrijeme je sada za preciznije podatke o razmacima između prepona i mjere prepona.

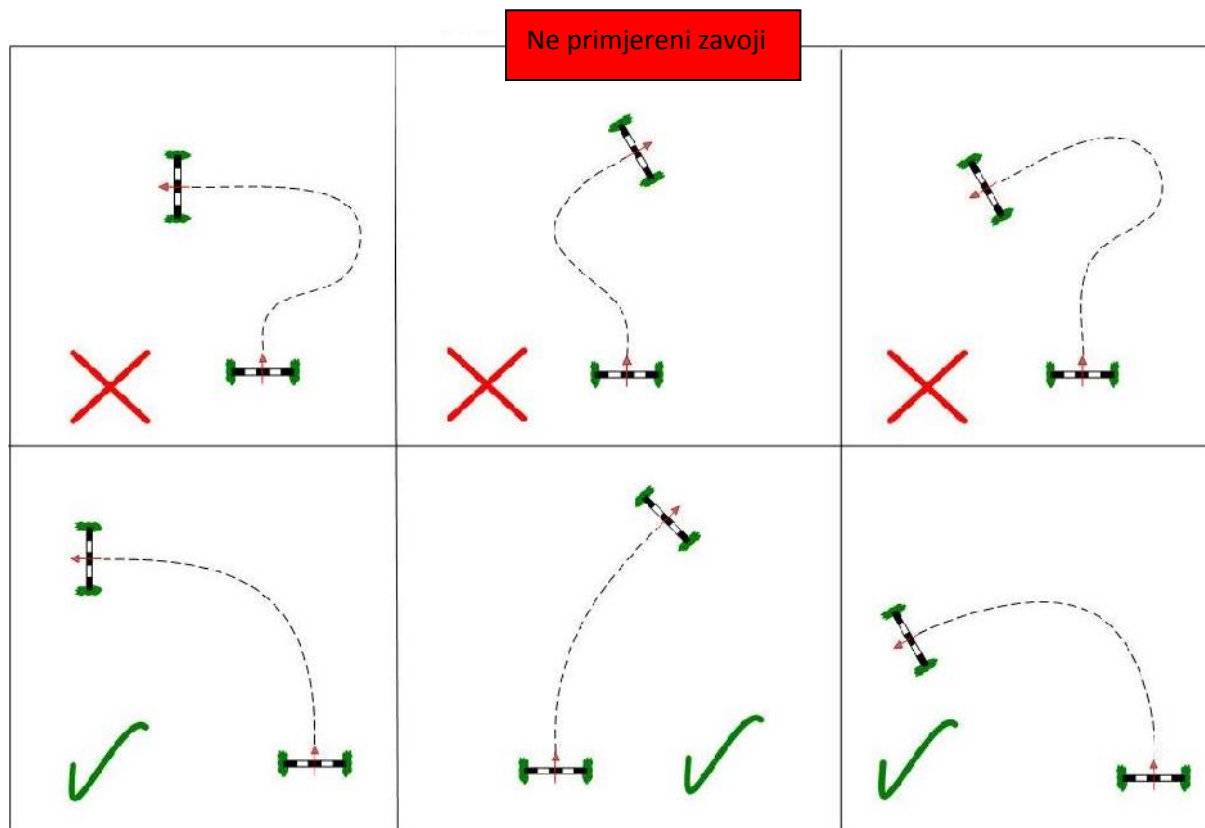

Baraž (savjeti i pravila)

Staza baraža je skraćena ili modificirana staza osnovnog parkura, a koja mora jahaču pružiti mogućnost bržeg galopiranja i kraćenja. Moraju postojati najmanje dvije promjene smijera kretanja, a tri bi bile poželjne. Putanja baraža moraju biti prilagođeni kategoriji utakmica, jahača te iskustva i dob jahača i konja.

Baraž se ne smije sastojati samo od zavoja nego mora imati barem jednu liniju povezanih prepona. Ako dimenzije parkura nisu prevelike poželjno je koristiti što više terena u baražu, pazeći pritom da se linije putanja baraža ne pretvore u nekakvu "galopsku trku".

Postavljač parkura planira baraž sa ciljem da uistinu o pobjedniku odlučuju kapacitet, brzina i preciznost. Među preponama u baražu mora biti podjednak broj visinskih i visinsko-širinskih prepona.

U osnovnim parkurima sa 8 – 11 prepona dovoljno je 6 prepona u baražu, od toga jedan dvoskok(dio troskoka) koji je već korišten u osnovnom parkuru. U osnovnim parkurima sa 12 i više prepona može se u baražu upotrijebiti 6 – 8 prepona u baražu, od toga jedan dvoskok koji je već korišten u osnovnom parkuru.

Utakmice s Američkim baražem moraju imati najmanje 8, a najviše 9 prepona u osnovnom parkuru, a u baražu mora biti 6 prepona, od toga jedan dvoskok koji je već korišten u osnovnom parkuru.

Utakmice u dvije faze, moraju u prvoj fazi imati 8 – 9 prepona, a u drugoj fazi 5 – 6 prepona. U prvoj fazi mora postojati jedna kombinacija, npr. troskok ili dvoskok dok druga faza može biti na vrijeme te po želji Postavljača i imati jedan dvoskok. Prepone druge faze moraju biti drugačije od onih korištenih u prvoj fazi, ukoliko nema mjesta za toliko prepona ili nema dovoljan broj prepona, mogu se koristiti prepone iz prve faze ali s novim redosljednim brojevima.

Osim prepona korištenih u osnovnom parkuru, u baražu se mogu dodati i dvije nove prepone: jedna stacionarna i jedan oxer jednostavnog izgleda, a iste moraju biti u parkuru već pri razgledavanju, potpuno postavljene i označene. Te prepone moraju nositi broj za nekoliko brojeva veći od broja zadnje prepone osnovnog parkura kako bi jahači lakše vidjeli da te prepone ne pripadaju osnovnom parkuru. U baražu se prepone mogu povisiti i do najviše 10 cm a širina do najveće dozvoljene širine propisane tabelom pravilnika HKS-a. I ako pravilnik dozvoljava do 10 cm, dovoljno je povisiti 2 -3 prepona 5 cm.

Baraž se ne smije pretvoriti u utakmicu višlje kategorije, treba ostati u okvirima visina propisanih za tu kategoriju utakmice.

Ako u baraž ulaze jahači sa 4 ili više kaznenih bodova iz osnovnog parkura, prepone se ne smije povisiti!

Turniri u hali

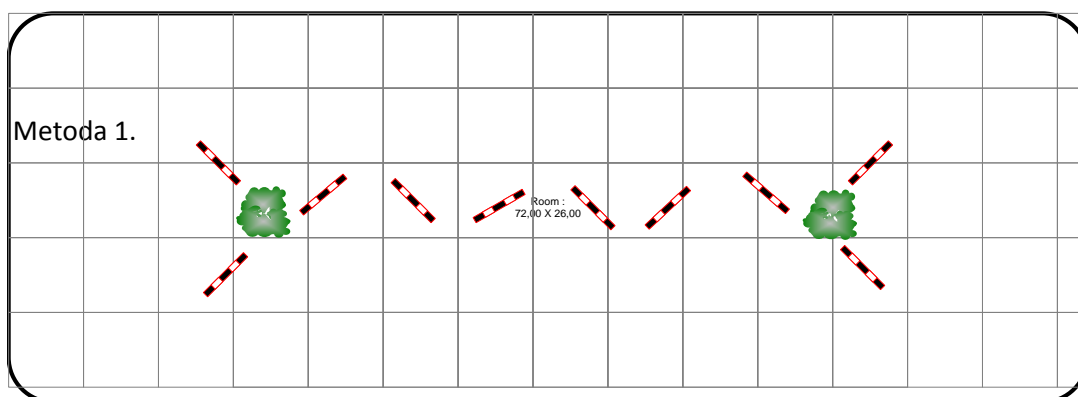
Kod crtanja parkura u manjim arenama kao npr. hali posebno treba pripaziti da se što preciznije crtaju parkuri u mjerilu kako bi se izbjegla neugodna iznenađenja, kao npr. da ne postoji dovoljno mjesta za određene prepone. Nije samo oblik arene i njezin položaj važno imati u mjerilu, već i razmake između njih, jer bi se moglo dogoditi da prepone stoje na dobrim mjestima ali da je razmak između njih neprikladan. Potrebno je imati što više u naprijed nacrtanih parkura, jer se i onima najiskusnijima može dogoditi nemaštovitost. Biti u situaciji gdje svi čekaju novu skicu parkura nije nimalo ugodna i nikako olakšavajuća.

Poslije svakih povezanih linija prepona, potrebno je omogućiti što više prostora kako bi jahači mogli obnoviti ravnotežu a time i kvalitetu galopa. Turniri u hali mogu imati nešto manju širinu širinskih prepona.

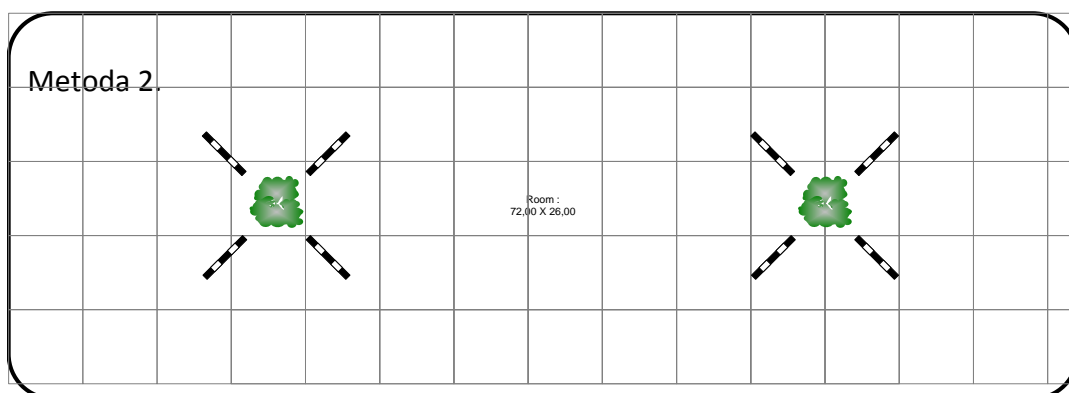
Tehnika crtanja parkura nešto je drugačija za dvorane nego za arene srednje i velike veličine.

Osnovnu metodu crtanja možemo podijeliti u dvije:

1. Prije nego što počinjemo osmišljavati cijelovit parkur, potrebno je nacrtati osnovni položaj prepona sa kojeg možemo polaziti kako ovaj primjer prikazuje. Primjer ove metode možemo nazvati cik – cak. Tokom osmišljavanja možemo premještati položaj prepona i stvarati linije. Ova metoda je najbolja za niže kategorije utakmica.

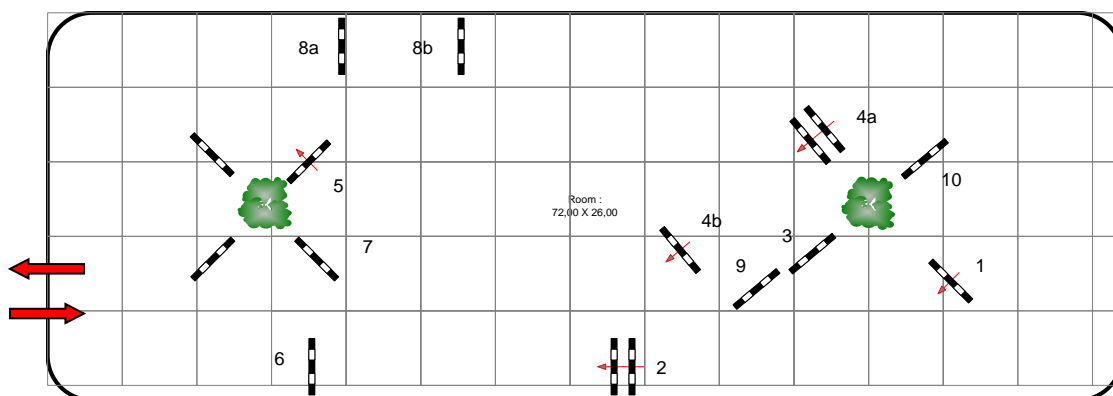

2. Kada osmišljavamo parkure za utakmice viših kategorija ova početna pozija prepona omogućuje veći izbor razolikih putanja. Pozicija zelenila pomaže u određivanju mogućih pozicija prepona na svakom kraju hale. Prije početka osmišljavanja potrebno imati znanja o kategoriji utakmice, vrste utakmice, razina natjecanja te na kojoj obrazbenoj razini jahači i konji.

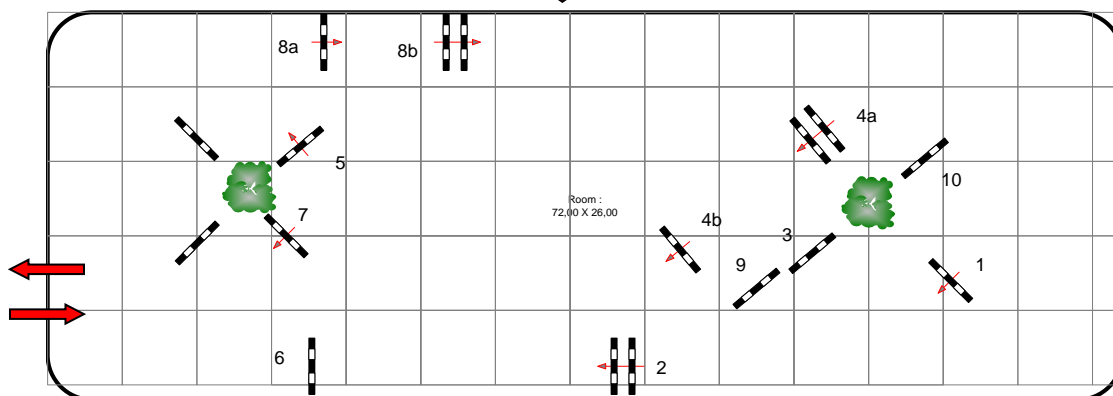

3. Tokom osmišljavanja parkura nije potrebno ucrtavati vrstu prepona nego samo njihov slijed.

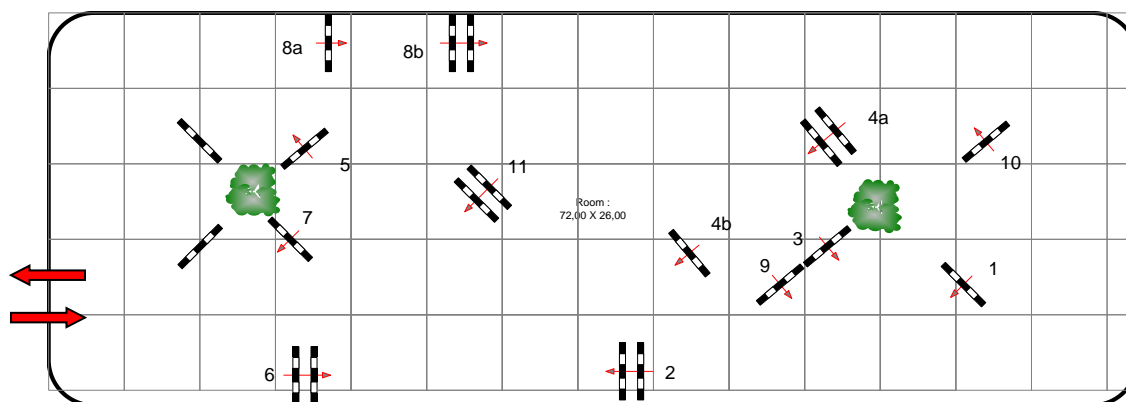
Poželjno je da prva prepona se preskače prema ulazu te da nije manje od pet galopskih skokova do druge prepone. Kada imamo prihvatljiv slijed prepona možemo osmisliti položaj kombinacija

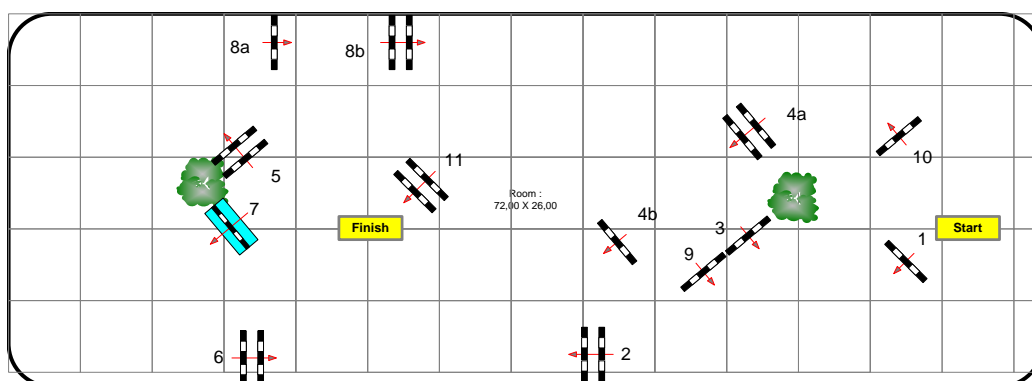
4. Potvrđen položaj kombinacija.

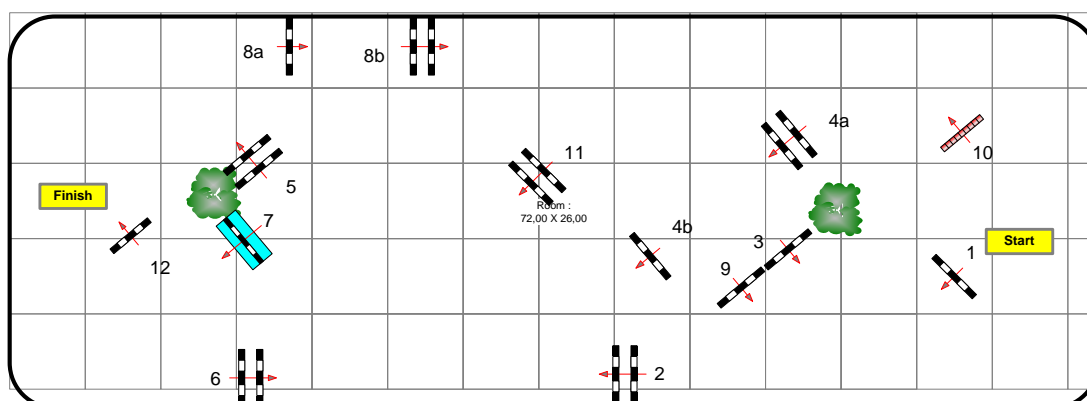
5. Sada možemo utvrditi vrste ostalih prepona te dodati još jednu preponu ukoliko ima mjesta. Konačnom puvidjeti će mo da je potrebno korigirati manje detalje kao što na primjer prepone 2 i 6 koje stoje malo preblizu jedna drugome. U ovom slučaju možemo odlučiti povući preponu broj 2 bliže preponi broj 1. Putanja između 9 -10 – 11 nisu za početničke utakmice makar ih razvučemo kako crtež prikazuje

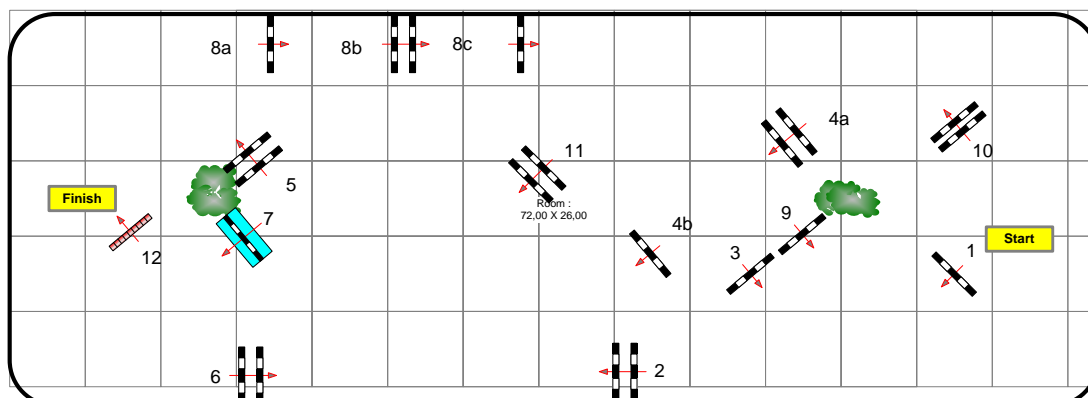
6. Želimo malo otežati utakmicu možemo se malo poigrati s preponama 5 i 7.

7. Ovaj crtež prikazuje kako možemo dodatno otežati parkur za najbolje jahače i konje.

8. Ako promjenamo vrstu prepona na broju prepona 10 i 12 ova utakmica postaje nešto teža nego u primjer 7.

RADNE RUTINE U ARENI

Predpostavimo da su sada nacrti utakmica gotovi i da treba krenuti sa postavljanjem prepona prema nacrtu prve utakmice.

Za početak treba postaviti motke na tlo gdje bi prema nacrtu trebale biti prepone. Jedna motka za stacionate, dvije za oxere i tri za triplebare.

Također treba izmjeriti razmake između motki, isto tako i razmake u kombinacijama osim što se njih treba mjeriti križnom metodom.

Treba provjeriti i odnos motki koje predstavljaju položaj prepona tako da kasnije nema potrebe za ponovnim premještanjima. U malim arenama prvo treba pozicionirati kombinacije i tehničke linije dok u većim arenama moguće je početi od prve prepone.

Sada se može započeti sa postavljanjem blendi i stupova prema planu materijala, također valja objasniti pomagačima da se motke sada više ne smiju pomicati jer one predstavljaju točan položaj prepona.

Prepone se najlakše postavlja na način da se prvo postavi gornju motku na određenoj visini prepone a onda donju motku, pa tek onda ostali materijal između s jednakim razmacima. Motke najmanje debljine moraju se koristiti za najmanje razmake.

Cvijeće, grmlje i ostali ukrasi stavljaju se tek sada. Ako postoji puno cvijeća i grmlja možda će trebati povećati broj pomagača.

Valja također zadužiti jednog pomagača za brojeve i zastavice tako da kad su prepone složene može se odmah započeti sa pregledavanjem parkura.

Sada samo preostaje mjerenje dužine staze, što postavljač mora sam učiniti. U slučaju da postoji i dobar i iskusan asistent za glavne utakmice neka i on obavi kontrolna mjerenja, ali odgovornost točnog mjerenja dužine staze preuzima postavljač parkura.

Neki suci žele običi parkur zajedno sa postavljačem što je vrlo dobro jer je bliska suradnja između sudaca i postavljača parkura veoma važna.

Na nacionalnim i međunarodnim turnirima gdje postoji i tehnički delegat, postavljač parkura i tehnički delegat usko surađuju na visokoj razini u tehničkim pitanjima.

Isto tako nesmije se zaboraviti predati kopije nacrtu utakmice, jednu za sudačku tribinu i jednu za oglasnu ploču na zagrijavelištu.

Plan koji točno pokazuje sve detalje parkura mora biti postavljen što je moguće bliže ulazu u parkur i to najmanje pola sata prije početka svake utakmice.

Plan mora prikazivati sljedeće: položaj stratne i završne crte, vrstu prepone, broj prepona, zadane okretne točke ako ih ima. Tabelu po kojoj će se računati kazneni bodovi, dozvoljeno vrijeme osnovnog parkura, i baraža, dužina staze, otvorene ili aztvorene kombinacije, tempo i u slučaju baraža brojevi prepona koje se preskaču.

PREPONE U ZAGRIJAVALIŠTU

PADOCI I PROSTORI ZA TRENIRANJE I PREPONE ZA VJEŽBANJE

Postavljač parkura je odgovoran za postavljanje prepona u padoku (zagrijavalištu), ali za nadzor su odgovorni suci i stewardi. Postavljač parkura je visoko pozicionirana službena osoba, te mora prijaviti sucima nepravilnosti koji se događaju u zagrijavalištu.

Padoci i prostori za treniranje

Organizacioni odbor mora osigurati barem jedan padok ili prostor za treniranje koji je dovoljno velik kako bi omogućio dobre uvjete za treniranje. Mora biti postavljena najmanje jedna visinska i jedna širinska prepona. Tlo mora biti u dobrom stanju. Kada ima mnogo natjecatelja i dovoljno prostora treba postaviti dodatne prepone. Sve prepone moraju biti izgrađene na uobičajen način i moraju imati crvenu i bijelu zastavicu. Međutim, zastavice mogu biti zamjenjene bijelom i crvenom trakom ili bojom na vrhu blende ili stupa. Ukoliko prostor dozvoljava, a broj natjecatelja je velik, može se odrediti i drugi prostor za padok.

Prepone za vježbanje

Korištenje dijelova prepone drugačijih od onih koji je osigurao Organizacioni odbor je zabranjeno pod pretnjom diskvalifikacije i/ili novčane kazne (FEI Članak 241.2.7. i 242.1.4.). Prepone za vježbanje se mogu preskakivati samo u smjeru kako su označene zastavicama. Nitko ne smije držati niti jedan dio prepone.

Motke na tlu mogu se postaviti direktno ispod prvog dijela prepone ili do 1 metar odmaknute od prepone na odskočnoj strani. Ako je ispred prepone na tlu postavljena motka, tada se i iza prepone može postaviti motka na tlu na jednakoj razdaljini do najviše 1 metar.

Ako se kao gornji dio prepone koriste ukrižene motke, tada one moraju moći pasti pojedinačno. Gornji krajevi motki moraju biti oslonjeni u šalici. Iza ukriženih motki može biti

postavljena vodoravna gornja motka koja mora biti najmanje 20 cm viša od visine na kojoj se križaju ukrižene motke.

Gornje motke prepone uvijek se moraju na oba kraja oslanjati u šalicama. Ako se motka oslanja na rub šalice onda to mora biti stražnji rub, a nikako ne prednji rub. Prepone u padoku ne smiju biti za više od 10 cm više ili šire od najveće visine ili širine prepona natjecanja u tijeku i to onda ako je najviša prepona tijekom tog natjecanja visine 1,40 m ili manje. Ako je visina prepone natjecanja u tijeku veća od 1,40 m, tada prepone u padoku ne smiju prijeći 1,80 m u širini u 1,60 m u visinu. Motke za hod mogu se koristiti samo u slučaju ako je za treniranje osigurano najmanje druge dvije prepone. Organizacioni odbor može osigurati materijal u cilju simulacije vodenog rova.

Gimnastički trening

Natjecatelji mogu trenirati svoje konje na gimnastičkom treningu koristeći motke za kas na tlu i motke za razmak, ali prepone koje se koriste za tu namjenu ne smiju prelaziti visinu od 1,30 m i širinu od 1,60 m.

Natjecatelji koji koriste takve prepone ne smiju povrijediti pravila protiv bariranja (Članak 243.).

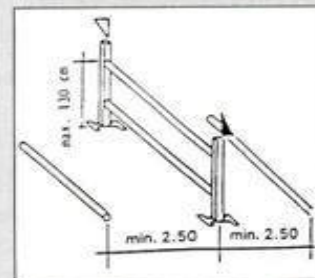
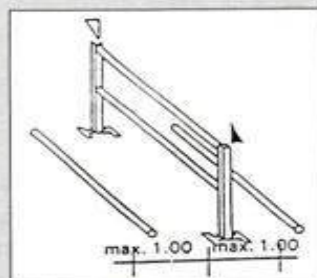
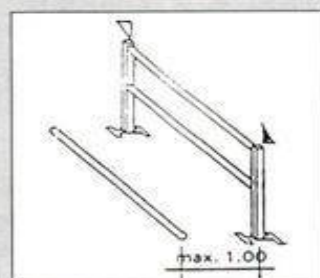
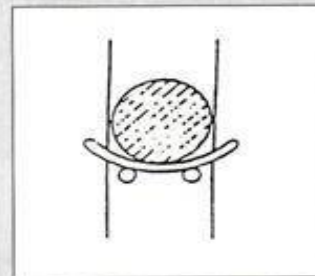
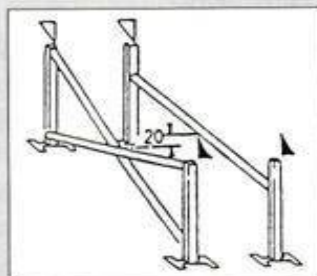
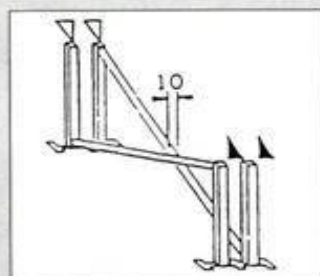
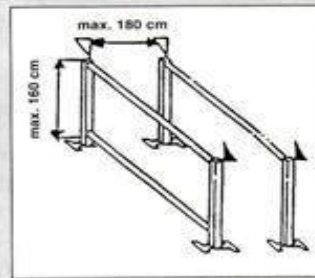
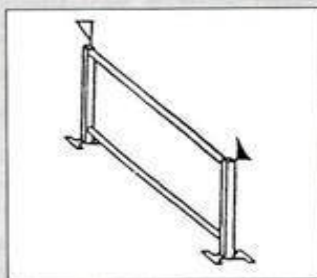
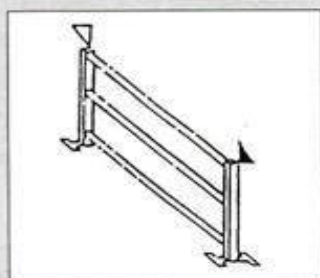
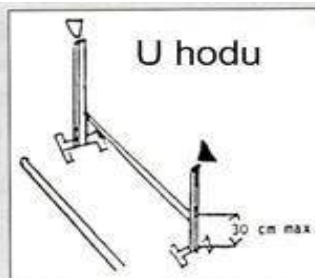
Gimnastičke motke:

Ako ima dosta prostora može se koristiti samo jedna motka za kas postavljena ne bliže od 2,50 m do visinske prepone koja ne prelazi visinu od 1,30 m. Na doskočnoj strani može se koristiti motka za kas ne bliže od 2,50 m do prepone.

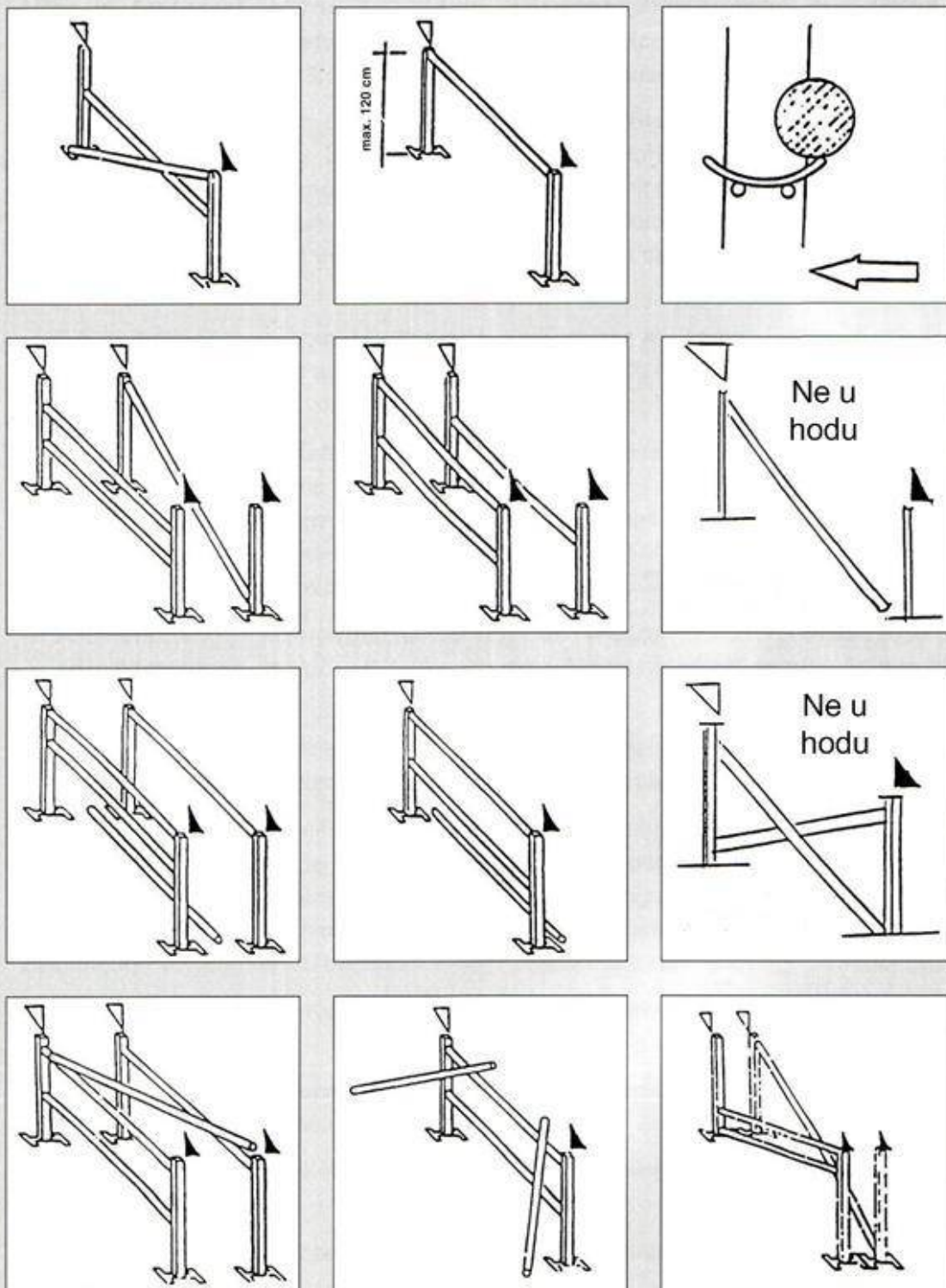
Vježbanje i treniranje:

Kada god je moguće, treba omogućiti natjecateljima da u prisustvu Stjuarda vježbaju i treniraju svoje konje nekoliko sati ujutro. Natjecatelji mogu promijeniti prepone ukoliko se to ne krši s Člankom 244.2, 244.3 i 244.4. *Kombinacije* su dozvoljene sve dotle dok ima dovoljno prostora i ukoliko su postavljene na ispravne udaljenosti. Materijal za prepone mora biti osiguran od strane Organizacionog odbora. Kada je u prostoru za trening gužva, natjecatelji mogu koristiti samo pojedinačne prepone.

Dozvoljeno u zagrijavalištu

Zabranjene prepone u zagrijavalištu

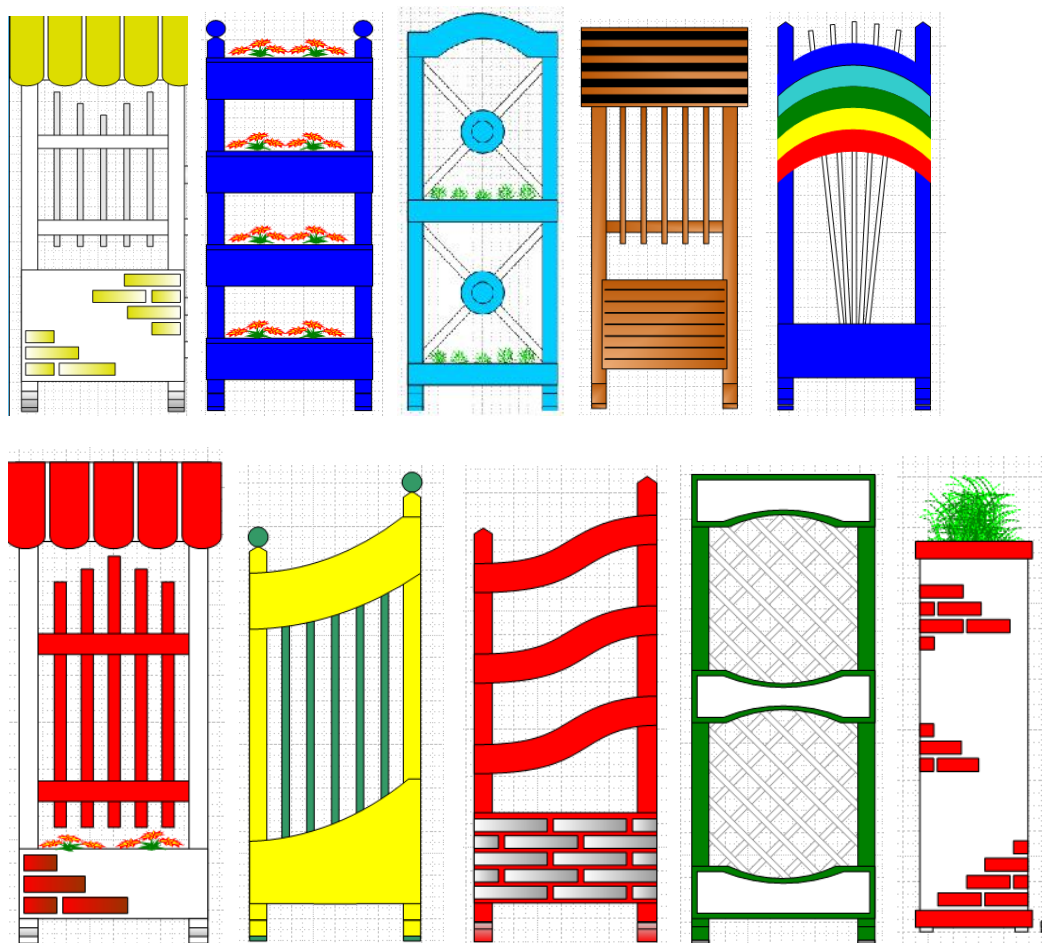

Material u parkuru

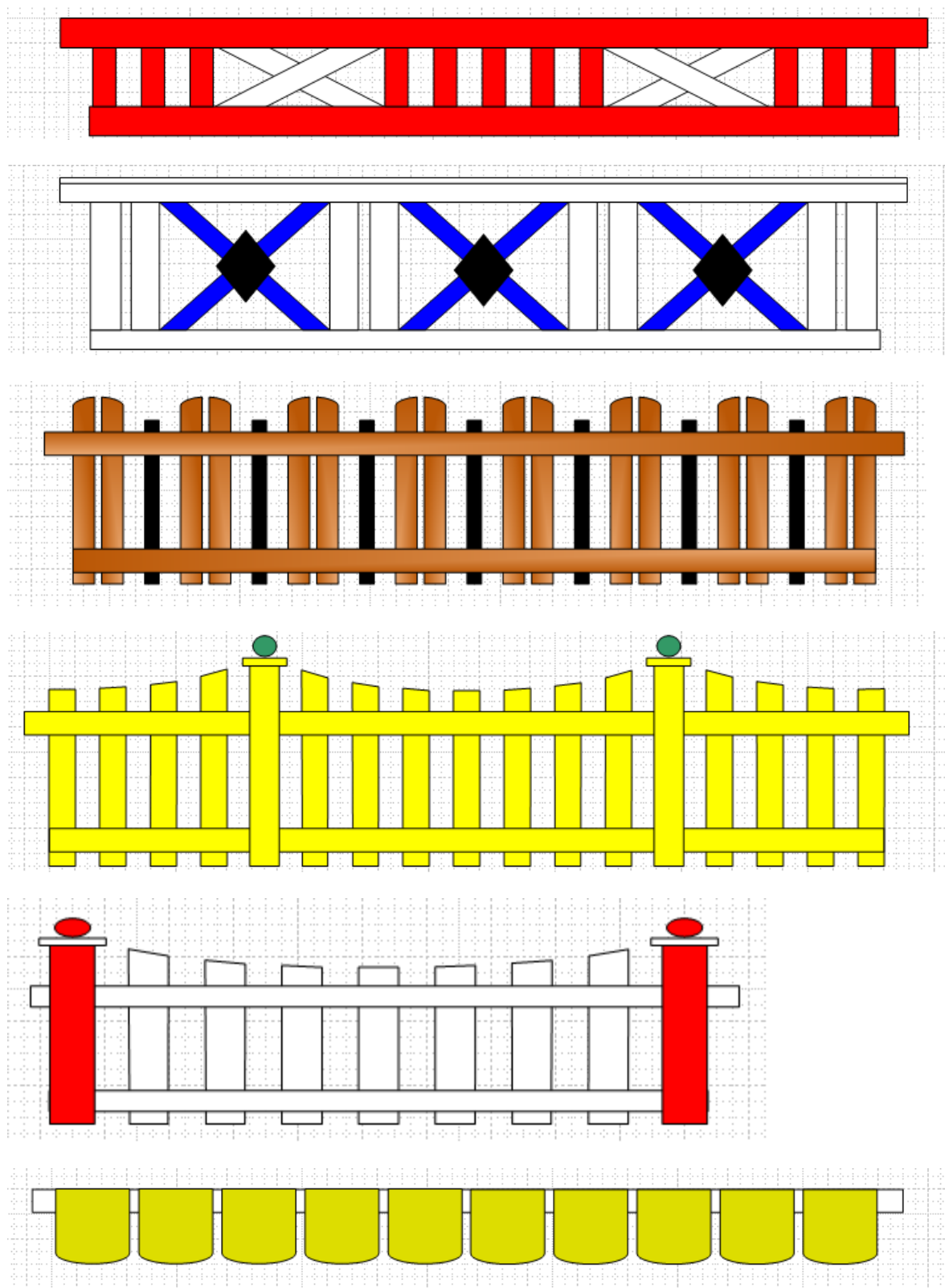
Blende i stupovi mogu biti najviše 2m a najmanje 1,70m visoke. One moraju biti lagane i čvrste drvene konstrukcije s što nižim težištem. Pri gradnji blende i stupove treba voditi računa o sigurnosti i upotrebljavati uglavnom vijke s maticom.

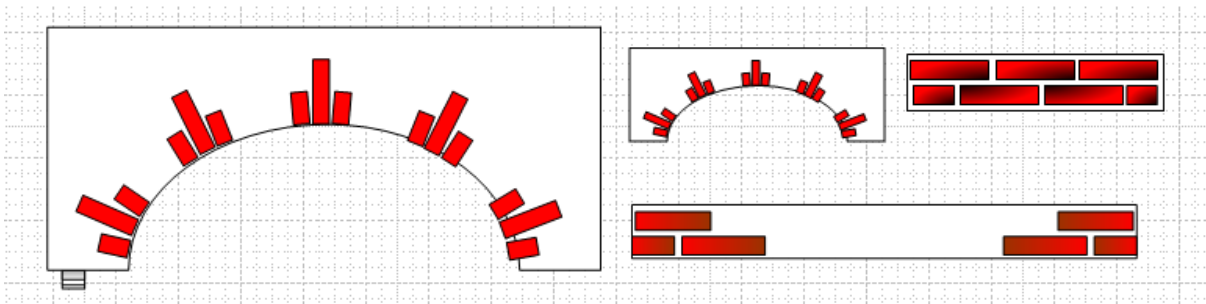
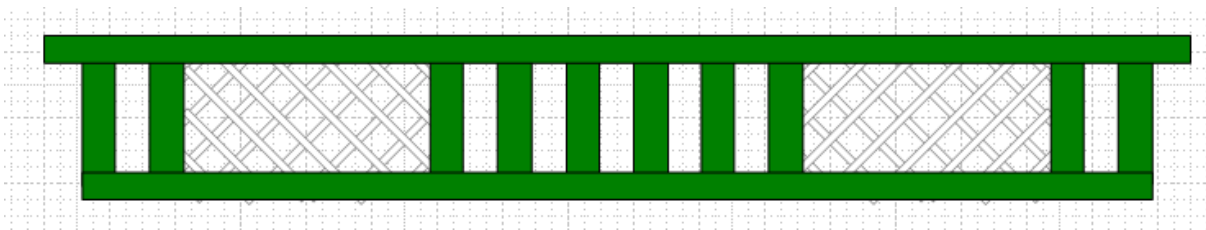
Primjerena dužina motka za hale je 3-3,5m a za turnire koji se održavaju na otvorenom 3,5m. Motke trebaju biti okrugle s promjerom između 9-10 cm. Gornja motka svake prepone trebala bi imati oko 10 - 12 Kg. Četvorokutaste motke nisu dozvoljene dok šestero i osamkutaste motke mogu se upotrijebiti. Viseće ogradice i planjke moraju biti istih dužina kao i motke. Visoke ograde moraju biti sastavljene od najmanje dva dijela, te gornji mora imati jednaka svojstva kod rušenja kao i planjke. Pri gradnji samostojećih i visećih ograda treba voditi računa o sigurnosti i upotrebljavati isključivo vijke s maticom. Ograde moraju biti tako konstruirane da razmaci između dijelova su manji od 7 cm ili više od 25 cm.

Raznih konstrukcija blenda:

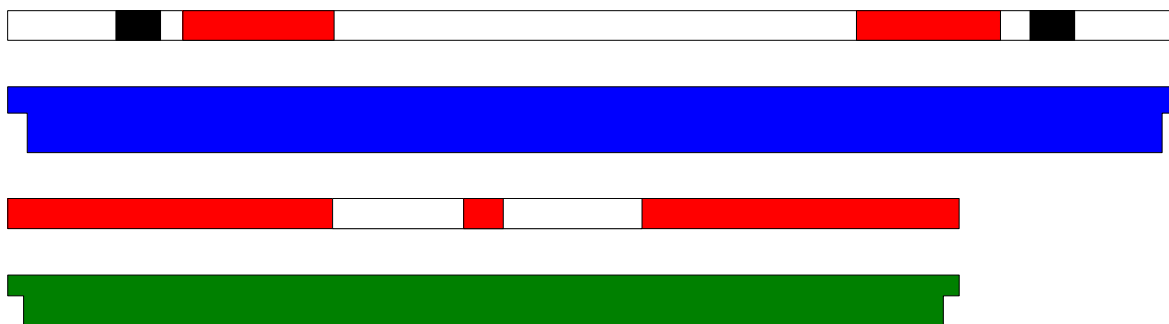

Raznih konstrukcija ogradica

Primjeri motka I planki dužine 3-3,5 m

Primjer zastavica

Šalice

Normalne standardne šalice mogu imati dubinu između 18 -20 mm a za poni konje može biti i manje. Pri odabiru šalice treba uzeti u obzir dužinu te težinu motke. Nove mjere, oblik te upotreba plastičnih šalice, osmišljen je, kako bi se smanjio rizik nesreća.

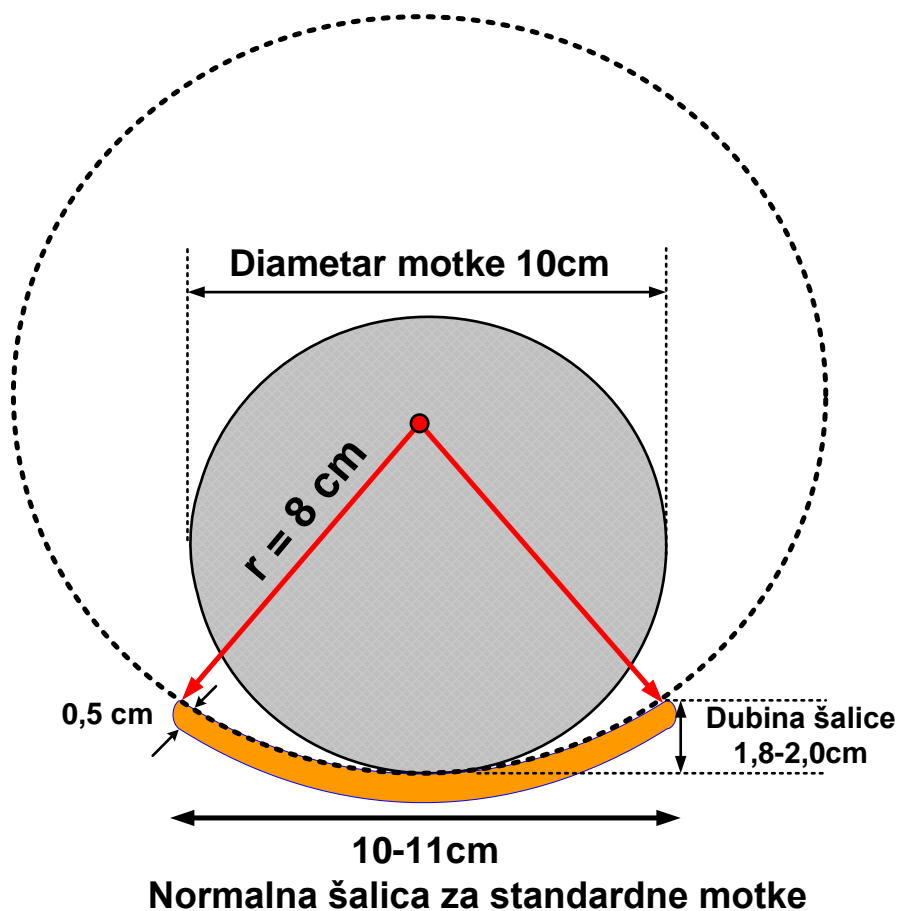
„Knockability“

S „knockability“ mislimo na određeno svojstvo prepone, pada motke kod laganog udara. Ne postoji aparati za mjerenje, nego je bitno iskustvo i znanje Postavljača parkura. Konstrukcija i dubina šalice mora biti prilagođena prema:

- Što većem stupnju sigurnosti konja i jahača
- Veliki konj / poni
- Razvoju uzgoja i metoda treninga

Prije početka svake utakmice treba provjeriti razinu „knockability“ svake prepone, te određena razina mora moći opstati tokom trajanja cijele utakmice.

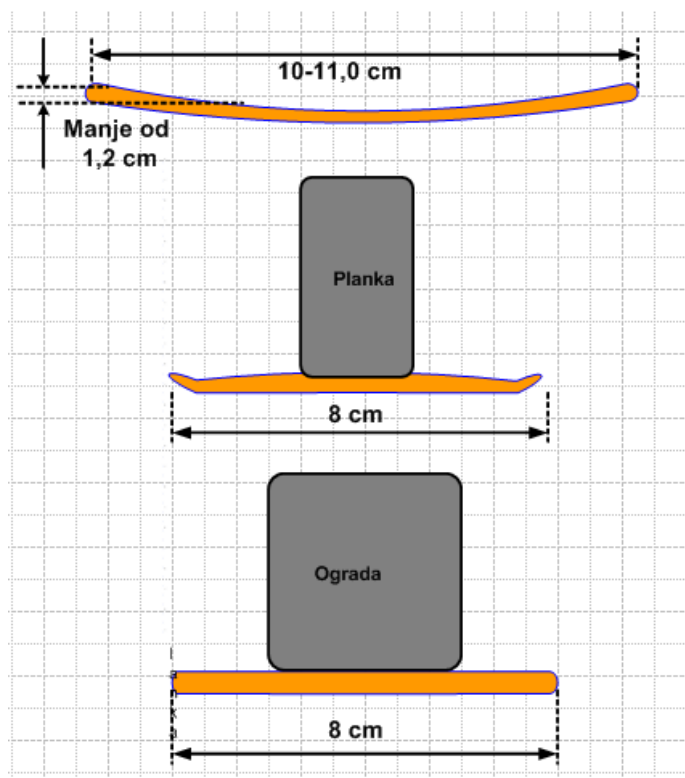
Ukoliko se preteško ruši prepona, posljedice mogu biti pad konja i jahača, te ne iziskuje pobjedu najboljih konja s čistim skokovima. Obrnuto ukoliko se prepona suviše lagano ruši, posljedice mogu također biti negativne jer povećava „potrebu“ nedozvoljenih metoda kod treninga, tzv. fizičkog i kemiskog bariranja. (doping)

Odabir dubinu šalice prema dužini-težini – diametru motke

Dužina motke/ dijametar	Težina motke	Dubina šalice
2,0m / 10 cm 2,0m / 9 cm	Ca 6,2 Kg Ca 5,6 Kg	22 mm 22 - 24 mm
3,0m / 10cm 3,0m / 9 cm	Ca 9,2 – 11,8 Kg Ca 8,3 – 10,6 Kg	20mm 20 - 22 mm
3,5m / 10cm 3,5m / 9 cm	Ca 10,7 – 12,5 Kg Ca 9,6 – 11,2 Kg	18mm 18 - 20 mm
4,0m / 10 cm 4,0m / 9 cm	Ca 12,3 – 14,0 Kg Ca 11,1 – 12,6 Kg	17-18mm 18 mm

Ostale vrste šalice

Plitka šalice za lagane planjke te laganih gornjih dijelova visećih ograda

Ravna šalice s nosom za lagane planjke te laganih gornjih dijelova visećih ograda

Ravna šalice za gornje planjke te laganih gornjih dijelova visećih ograda

Primjer plastične šalice (20 mm) koja se može okrenuti te i koristiti za planjke i ograde

Sigurnosne šalice

Sigurnosne šalice moraju redovito biti provjerene te prihvaćene od nacionalnog konjičkog saveza ili od međunarodnog saveza za međunarodne turnire. Na turniru, provjera se može izvesti na način da jedna strana motke se osloni na šalicu koja visi na naj nižu rupu blende, dok druga strana je oslonjena na zemlju. Jedna osoba od 70 kg stane na motku kod šalice. Zatim se zamoli još jednu osobu s 70 kg da također stane na motku, tada sigurnosna šalica mora popustiti.

Pravila kažu da šalice moraju popustiti na težinu od 80 -120 kg za ponije a 100 -140 kg za velike konje.

Izgled i funkcija sigurnosne šalice

